

รัฐสภาสาร

สมัชชา^{๑๖} สภามหาเถลิง^๒ สภามติ^๓ วุฒิสภา^๔

LIRT
มกราคม ๒๕๑๑
Legislative Institutional Repository of Thailand

เล่มที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒

พื้นฐานข้าราชการประจำ

เทศบาล จังหวัดกำแพงเพชร

วันอาทิตย์ ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๐ เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เสด็จฯ ลงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงบาตร เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๑๑ ณ สนามหน้าพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณมุนี พุทธปาณิกะภิกขุ เจ้าคณะสงฆ์ไทย
ทรงมี พระราชวินิจฉัยว่า ได้ไปเยี่ยมพระพุทธรูป ณ ประเทศพม่า ประเทศพม่า
ทรงมี พระราชวินิจฉัยว่า ได้ไปเยี่ยมพระพุทธรูป ณ ประเทศพม่า ประเทศพม่า

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(ภาพโคช-แผนกภาพโฆษณา กรมประชาสัมพันธ์)

กระแสพระราชดำรัส

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๑

เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๐

△

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

ในโอกาสขึ้นปีใหม่พุทธศักราช ๒๕๑๑ นี้ ข้าพเจ้าขออวยพรปีใหม่ และส่ง
ความปรารถนาดีมายังท่านทั้งหลายอีกวาระหนึ่ง

ข้าพเจ้าขอขอบใจ ที่ท่านได้แสดงน้ำใจไมตรีต่อข้าพเจ้าและพระราชินีกับลูก ๆ
ทุกคน ทั้งได้ร่วมมือสนับสนุนในกิจการทุกอย่างตลอดมา ทำให้เกิดกำลังใจเป็นอันมาก

เมื่อกลางปี ข้าพเจ้ามีโอกาสได้ไปเยี่ยมประเทศอิหร่าน ประเทศแคนาดาและ
สหรัฐอเมริกา ตามที่ได้รับเชิญ การไปเยือนทั้งนี้ ได้บังเกิดผลส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับ
มิตรประเทศทั้งสาม

การพัฒนาประเทศในรอบปีที่แล้ว นับว่าได้ผลเป็นที่พอใจ เราสามารถดำเนิน
โครงการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นได้อีกหลายโครงการ มีโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่กลอง และ
การสร้างสะพานเชื่อมจังหวัดพังงากับจังหวัดภูเก็ต เป็นอาทิ

เหตุการณ์สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งควรนำมากล่าวในที่นี้ คือการส่งกองทหารอาสา
สมัครไปช่วยรบในประเทศเวียดนาม ท่านทั้งหลายย่อมทราบดีว่า การที่เรากระทำเช่นนั้น
เป็นประโยชน์แก่ประเทศของเราโดยตรง เพราะการรบในประเทศเวียดนาม คือการต่อสู้
เพื่อป้องกันเสรีภาพและความมั่นคงของภูมิภาคโลกแถบนี้ เป็นที่น่ายืนยันอย่างยิ่ง ที่มีผู้ที่มี
ความเสียสละอย่างสูง เข้าอาสาสมัครไปช่วยรบเป็นจำนวนมากและผู้กล้าหาญเหล่านั้น ก็
ได้ประกอบวีรกรรมให้เป็นที่ประจักษ์ สมเกียรติศักดิ์แห่งทหารไทย สมควรยกย่องสรรเสริญ
และยึดถือเป็นแบบฉบับอย่างแท้จริง

LIERT

ระยะนี้การรุกรานจากฝ่ายตรงข้ามเข้าขั้นรุนแรงมาก ถึงใช้กำลังทหารรุกราน โดยตรง เพื่อยึดพื้นที่ในประเทศของเรา เจ้าหน้าที่ฝ่ายเรา ต้องปฏิบัติการอย่างหนัก ต้องต่อสู้ป้องกันประเทศรักษาความปลอดภัยของเราทั้งหลายด้วยชีวิต ความเข้มแข็งสามารถของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้รุกรานจะกระทำร้ายแก่เราไม่ได้เต็มที่ เราทั้งหลายควรระลึกให้มาก ถึงทหารที่กำลังรบอยู่ในประเทศเวียดนาม ทั้งทหารและตำรวจที่กำลังต่อสู้ป้องกันกรรุกรานประเทศอย่างหนักอยู่ในเวลานี้ เพราะทหารและตำรวจเหล่านั้น ยอมเสียสละแม้ชีวิตเพื่อรักษาชาติประเทศ ตามเยี่ยงอย่างบรรพบุรุษที่ต้องต่อสู้รักษาผืนแผ่นดินและอิสรภาพของไทย ให้ดาวสีปมาได้ถึงทุกวันนี้จนความเป็นนักต่อสู้ฝังเข้าสู่สายเลือดกลายเป็นลักษณะประจำตัวคนไทย เราต้องตระหนักว่าการรุกรานของศัตรูนั้นเป็นการมุ่งร้ายหมายทำลายทุกสิ่งทุกอย่างที่เรา มีอยู่ รวมทั้งชาติไทยด้วย

ขอให้ทุกคนตั้งมั่นอยู่ในความสามัคคี หมั่นประกอบสัมมาอาชีพโดยความศรัทธาสุจริตคิดถึงประโยชน์สุขส่วนรวมของบ้านเมืองเสมอเป็นสำคัญ

ขออนุภาพพระรัตนตรัย จงคุ้มครองรักษาท่านทั้งหลายให้พ้นจากภัยทุกประการ บันดาลให้เกิดกำลังใจกำลังใจ และกำลังใจสามัคคีอันมั่นคง ในอันที่จะประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ตามหน้าที่ เพื่อกำรงความเป็นไทย และความเจริญผาสุกของเราไว้สืบไปชั่วกาลนาน ขอทุกท่านจงประสบความสุข ความสวัสดิ์ พร้อมทั้งสิ่งพึงปรารถนาตลอดทุกหนทุกแห่ง

△

คำปราศรัย

ของ

จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี
เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๑๑

△

พี่น้องประชาชนชาวไทยทั่วทุกแห่ง

ในอีกไม่กี่ชั่วโมงข้างหน้า ปีพุทธศักราช ๒๕๑๑ ก็จะมาผ่านหน้าเราไป และวันแห่งการขึ้นปีใหม่พุทธศักราช ๒๕๑๑ ก็จะย่างเข้ามาถึงแล้ว ตามประเพณีที่เคยปฏิบัติกันมาทุกปีนั้น ในวันขึ้นปีใหม่เราชาวไทยจะให้ศีลให้พรซึ่งกันและกัน นอกจากนั้น ก็จะมีการทำบุญทำทานเพื่อความป็นสิริมงคลแก่ตนเองด้วย ในวาระดิถีอันเป็นมงคลเช่นนี้ ข้าพเจ้าขอส่งความปรารถนาดีและขออำนวยการแก่พี่น้องทุกท่านมา ณ ที่นี้ด้วยความจริงใจ พร้อมกับขอถือโอกาสกล่าวปราศรัยต่อพี่น้องทั้งหลายสักเล็กน้อย

ในวาระวันขึ้นปีใหม่ในแต่ละปี ท่านผู้หลักผู้ใหญ่มักจะเตือนบุตรหลานตลอดจนผู้ที่ท่านรักใคร่และหวังดีว่า ผู้ที่ฉลาดและไม่ประมาทนั้น สมควรจะได้ทบทวนดูกิจการตลอดจนความประพฤติของตนเองในตลอดปีที่ผ่านมาว่ามีผลเป็นประการใด และมีอะไรสมควรจะได้แก้ไขบ้าง วันขึ้นปีใหม่จึงเป็นประจักษ์วันเตือนใจให้เราเริ่มดำเนินงานใหม่ โดยอาศัยแก้ไขความบกพร่องต่าง ๆ ที่ได้สอบถามกิจการในรอบปีที่ผ่านมาไปให้ประสบผลดียิ่งขึ้น ข้าพเจ้าเห็นว่าการที่ท่านผู้หลักผู้ใหญ่ได้ตักเตือนไว้เช่นนั้น เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอันน่าเลื่อมใสศรัทธาอย่างยิ่ง จึงขอเฝ้ากล่าวไว้เพื่อให้อยู่ในคุณยพินิจของท่านทั้งหลายสืบไปด้วย

โดยธรรมดาแล้ว ในการทำงานหรือการดำรงตนของคนเรานั้น ย่อมมีการผิดพลาดได้บ้างไม่มากนักน้อย ทั้งที่มีคำโบราณกล่าวว่า ผู้ที่ไม่เคยทำอะไรผิดก็คือผู้ที่ไม่เคยคิดจะทำอะไรเลยนั่นเอง แต่การทำความผิดพลาดต่าง ๆ นี้อย่อมเป็นสิ่งที่พอจะให้ถ้อยกันได้ ถ้าหากว่าผู้กระทำผิดนั้นได้กระทำไปด้วยความสุจริตใจและรู้จักยอมรับผิดคิดแก้ไขให้ดีขึ้นในโอกาสหน้า “ความสุจริตใจ” กับ “การรู้จักแก้ไข” จึงเป็นเครื่องช่วยให้ผู้ผิดไปแล้วมีโอกาสแก้ตัวและกลายเป็นคนดีสืบไปได้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าในระยะเวลาแต่ละรอบขวบปีที่ผ่านมา เราท่านทุกคนหากได้หมั่นสอบถามการประพฤติปฏิบัติของตนดูก็จะพอรู้ว่ามิชอบบกพร่องอะไรบ้าง ทั้งในด้านการประพฤติปฏิบัติส่วนของตนเอง ตลอดจนครอบครัวและญาติ

LIART

มิตร ต่อวงการสังคม และต่อส่วนใหญ่คือประเทศชาติในที่สุด บรรดาข้อบกพร่องทั้งหลาย เหล่านี้ ถ้าทราบแล้วท่านยอมรับผิดด้วยความสุจริตใจแล้วรีบแก้ไข ก็จะเป็นช่องทางสร้างความเจริญให้ทั้งต่อตนเองและครอบครัวของตน ตลอดจนต่อวงศาคณาญาติและประเทศชาติด้วย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับส่วนรวมของสังคมและประเทศชาตินั้นนับว่ามีความสำคัญอยู่มาก เพราะมีผลกระทบกระเทือนต่อเอกราชของประเทศชาติอันเป็นที่รวมแห่งชีวิตของคนในชาติทุกคน จึงใคร่ขอให้ทุกคนจงได้หมั่นสำรวจและแก้ไขโดยให้ความบกพร่องแต่น้อยที่สุด ในทุกวันนี้พี่น้องที่รักทั้งหลายคงทราบได้ว่าได้มีข้าศึกศัตรูมุ่งร้ายจะพยายามทำลายเอกราชของชาติไทยเรายู่ตลอดเวลา ถ้าเรามีข้อบกพร่องมากเพียงใดก็ยิ่งจะเป็นช่องทางให้พวกกติกการร้ายเหล่านี้มีช่องทางทำลายเราได้มากยิ่งขึ้น ฉะนั้นจึงขอให้ทุกท่าน ไม่ว่าจะทำการอันใดจงได้คิดถึงความมั่นคงปลอดภัยและเอกราชของชาติไว้ให้มากที่สุด ขอจงอย่าได้ทำการใด ๆ อันจะเป็นอันตรายต่อประเทศชาติ ขอให้ทำงานอย่างมีเหตุผล และจงอย่าเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ท่านได้หมั่นรำลึกถึงเรื่องนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอฝากเป็นคำขวัญสำหรับวันปีใหม่ของพี่น้องร่วมชาติที่รักทั้งหลายไว้ว่า “ทุกคนจงรักเอกราชของชาติไทย” ซึ่งเมื่อรวมกับคำขวัญที่ข้าพเจ้าได้ให้ไว้เมื่อปีกลายนี้ ก็จะมีข้อความดังนี้

“สามัคคีมีทั่วกันชาติมั่นคง ทุกคนจงรักเอกราชของชาติไทย”

ในท้ายที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอเชิญชวนพี่น้องประชาชนทุกท่านได้โปรดร่วมใจกันตั้งจิตอธิษฐานอัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย ตลอดจนสรรพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้ดลบันดาลและอภิบาลให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ จงทรงเจริญพระชนมายุยิ่งยืนนาน และสถิตอยู่ในมโหศวรรย์ราชสมบัติด้วยความเกษมสุขตลอดไป กับได้โปรดอภิบาลและประทานพรให้สมเด็จพระเจ้าฟ้าทุกพระองค์ ตลอดจนพระบรมวงศานุวงศ์ จงทรงเกษมสำราญและปราศจากอุบัติเหตุร้ายภัยพาลทั้งปวง ข้าพเจ้าขออำนาจพระปีใหม่นี้ให้พี่น้องประชาชนทุกท่านตลอดจนทหารหาญที่กำลังปฏิบัติภารกิจเพื่อเอกราชของชาติทั้งที่อยู่ภายในและภายนอกราชอาณาจักรทุกคน จงประสบแต่สรรพสิ่งมิ่งมงคลและจตุรพิธพรชัย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ และปราศจากภัยพิบัติอุบัติเหตุร้ายทั้งปวงตลอดปีใหม่พุทธศักราช ๒๕๑๑ นี้ ทั้งจะปรารถนาสิ่งที่ดีที่ชอบประการใด ก็ขอให้ได้สมหวังทั้งปรารถนาทุกประการ.

สวัสดิ์

LIART

คำปราศรัย

ของ

ฯพณฯ พลเอก หลวงสุทธีสารรรณกร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๑๑

Δ

พี่น้องชาวไทยที่เคารพรักทั้งหลาย

ในวันอันเป็นมงคลสมัยขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๑๑ ซึ่งจะมาถึงในไม่ช้านี้
ก่อนอื่น ขอเชิญชวนพี่น้องทั้งหลาย น้อมเกล้า ฯ ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส
ถวายพระพรชัยมงคล โดยขออาราธนาอนุภาคุณพระศรีวิฑนศรัยกลบัณฑกาลให้พระบาท-
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าฟ้าทั้ง ๔ พระองค์
พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ จงทรงพระเกษมสำราญทุกทีพาราครีกาล

พี่น้องที่เคารพรักทั้งหลาย ข้าพเจ้าในฐานะประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญขอเรียน
ว่า ในการประชุมสภา ฯ บรรดาสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาและอภิปรายด้วย
ความเข้มแข็งตามความรู้ ความสามารถ และยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน
เป็นสำคัญโดยตระหนักถึงหน้าที่รับผิดชอบตามที่ได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง
ให้มาทำหน้าที่สำคัญในสถาบันนี้

ในก้านความสัมพันธ์กับรัฐสภาของนานาประเทศ สภาร่างรัฐธรรมนูญก็ได้ยึด
หลักการภาพ กล่าวคือเมื่อสมาชิกรัฐสภาของประเทศทั้งหลายได้มีโอกาสพบกับสมาชิก
รัฐสภาของประเทศไทยก็ได้ทำความเข้าใจอันดีต่อกัน และมีเจตนารมณ์ที่จะช่วยกันขจัด
ความขัดแย้งระหว่างประเทศให้สิ้นไป เป็นการแสดงถึงความเป็นมิตรภาพอันจะนำมาสู่ความ
สัมพันธ์ระหว่างประเทศ เพื่อให้ประชาชาติทั้งหลายในโลกเสรีประชาธิปไตยประสบสันติภาพ
โดยเฉพาะหน่วยรัฐสภาไทย เป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภา และของสหภาพสมาชิก
รัฐสภาเอเชีย หน่วยรัฐสภาไทยได้ส่งคณะผู้แทนไปร่วมประชุม คณะมนตรี คณะกรรมการ
บริหาร คณะกรรมการประจำของหน่วยสหภาพรัฐสภา และประชุมสมาคมเลขาธิการ

LI RT

รัฐสภาแห่งโลก ณ กรุงเจนีวา เมื่อกันยายน ๒๕๑๐ และไปร่วมประชุมคณะมนตรีสหภาพ
สมาชิกรัฐสภาเอเชีย ณ กรุงเซอูล ประเทศเกาหลี เมื่อมีนาคม ๒๕๑๐ ผลของการไปร่วม
ประชุมในคราวนั้น ผู้แทนหน่วยรัฐสภาไทยก็ได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพจัดประชุมสหภาพ
สมาชิกรัฐสภาเอเชีย ครั้งที่ ๓ ณ กรุงไทเป ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๔
ธันวาคม ๒๕๑๐ ณ ศาลาสันติธรรม และในโอกาสวันทำพิธีเปิดประชุม ฯพณ ฯ นายก-
รัฐมนตรี กับ ฯพณ ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้ให้เกียรติไปกล่าว
คำปราศรัยต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่นั้นด้วย

ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียที่เป็นชาติเสรีประชาธิปไตย ได้มาร่วมประชุม
สมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียครั้งที่ ๓ มีประเทศจีน ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย เกาหลี
ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ส่วนประเทศที่ได้ส่งสมาชิกรัฐสภาของประเทศ
นั้น ๆ มาร่วมประชุมในฐานะเป็นผู้สังเกตการณ์ คือ ประเทศอินเดีย ออสเตรเลีย และ
นิวซีแลนด์ ในการประชุมสมัชชาใหญ่สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
กระชับความสัมพันธ์ที่จะให้เกิดกำลังร่วมกันในภูมิภาคเอเชียให้กว้างขวางและเข้มแข็งยิ่งขึ้น
เพื่อยังประโยชน์ให้เท่าเทียมกันทั้งในด้านเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรมและสังคม ตลอดจน
ถึงปัญหาเรื่องการเมืองระหว่างประเทศ บรรดาสมาชิกรัฐสภาของประเทศต่าง ๆ ที่ได้มา
ประชุมในครั้งนี้ก็ ได้แสดงทัศนะ และเจตนารมณ์ ให้ความ ร่วมมือ ในทาง เป็น ประโยชน์ต่อ
ประเทศที่เป็นเสรีประชาธิปไตยมากเกินความคาดหมาย เพราะตระหนักว่าในซีกโลกที่
ประชาธิปไตยแห่งโลกเสรีประชาธิปไตยอาศัยอยู่นี้มีความจำเป็นที่จะต้องให้ความร่วมมือกัน ใน
ระดับภูมิภาคเสรีนิยมและก็เป็นความจริง เพราะสมาชิกรัฐสภาที่ได้มาประชุมคราวนี้ได้
ส่งเสริมเพิ่มพูนกระชับความสัมพันธ์ ทั้งให้ความร่วมมืออย่างกว้างขวางและเข้มแข็งจึงทำ
ให้เกิดประโยชน์ในทางการเมืองระหว่างประเทศยิ่งขึ้น

ในส่วนประชาชนนั้น ข้าพเจ้าก็ใคร่ที่จะเห็นพี่น้องที่เคารพรักทั้งหลายกันดี อยู่ดี
มีความสุขความเจริญอยู่ตลอดเวลา เมื่อทราบว่าพี่น้องทั้งหลายได้ผ่านธุรกิจการงานด้วย
สวัสดิภาพที่พลอยปลื้มปีติ เมื่อพี่น้องทั้งหลายบางส่วนประสบวิกฤตการณ์ในทางธุรกิจการ
งานก็พลอยเศร้าใจไปด้วย ทั้งนี้ถือหลักว่าประชาชนมีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างใหญ่

LIART

หลวง ประโยชน์ที่ประเทศชาติจะพึงได้รับในการเร่งรัดพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้ายิ่งขึ้นนี้ ก็เนื่องมาจากประชาชนมีเศรษฐกิจดี และมีความเป็นอยู่อย่างสุขสบายยิ่งกว่านั้น สิ่งที่ข้าพเจ้ามีความต้องการเป็นอย่างมากอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความสามัคคีธรรมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในระหว่างประชาชาติ หากประชาชนคนไทยมีความสามัคคีกลมเกลียวระหว่างกันในชาติอย่างมั่นคงแล้ว ก็จะเป็นวิถีทางที่จะต่อสู้เหตุการณ์ร้ายแรงซึ่งมีอยู่รอบๆ ประเทศอันเป็นที่รักของเราอยู่ในขณะนี้ และจะเป็นกำลังอันสำคัญที่จะป้องกันประเทศให้อยู่ร่มเย็นเป็นสันติสุข

ฉะนั้น ในวาระอันเป็นมงคลเดชะศกขันธ์ปีใหม่ ๒๕๑๑ จึงขอตั้งจิตอธิษฐานอาราธนาอนุภาพคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก ได้โปรดกลบบันดาล ประทานจตุรพิธพรชัย ให้ ๑ พณ ๑ นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี บรรดาข้าราชการ ทั้ง ทหาร พลเรือน พร้อมด้วยประชาชนทุกท่าน จงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ปราศจากสิ่งใดที่เป็นมงคลแก่ตัวท่านและครอบครัวก็ขอให้ความประสงค์นั้นจงสัมฤทธิ์ผลจงทุกประการ.

สวัสดี.

△

พระโองาทและพระพร

ของ

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

△

ท่านสาธุชนทั้งหลาย

บัดนี้เป็นเวลาใกล้จะสิ้นปีเก่าพุทธศักราช ๒๕๑๐ และจะย่างเข้าสู่ปีใหม่พุทธศักราช ๒๕๑๑ แล้ว นับว่าเป็นอภิสิทธิ์กาลที่ควรยินดี เพราะทุกท่านได้ดำรงรักษาชีวิตให้ยืนยาวมาด้วยความสวัสดิ์อีกขวบปีหนึ่ง และจะได้เริ่มดำเนินชีวิตต่อไปในปีใหม่ ซึ่งใกล้จะมาถึงอยู่แล้วในวันพรุ่งนี้ นับว่า เป็นบุญลาภอันประเสริฐเพื่อจะได้บำเพ็ญคุณความดีให้เป็นกำไรแห่งชีวิตของตนของทุกท่านสืบต่อไป

วิบุลผลที่เราทุกคนต้องการเป็นคู่กันนั้น คือความเป็นผู้มีอายุยืน กับความเป็นผู้ไม่มีโรค ทั้งสองประการนี้มีมูลเหตุต่างกัน ในทางพระพุทธศาสนา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนไว้ว่า ความเป็นผู้มีเมตตากรุณาไม่ผลาญชีวิตคนและสัตว์ แต่ช่วยชีวิตคนและสัตว์ให้รอดพ้นจากความตาย เป็นมูลเหตุให้มีอายุยืน ความเป็นผู้มีเมตตากรุณาไม่เบียดเบียน ก่อทุกข์แก่คนและสัตว์ ช่วยคนและสัตว์ที่เจ็บป่วยมีโรคเบียดเบียนให้หายจากโรคร้าย เป็นมูลเหตุให้มีร่างกายสมบูรณ์ ปราศจากโรคร้าย มีความผาสุก

ถ้ามีอายุยืน แต่มีโรคเบียดเบียนกาย ไม่มีความผาสุก ก็ไม่น่าปรารถนา เพราะมีอายุยืนอยู่กับความทุกข์ทรมานด้วยโรคร้ายไข้เจ็บ ก็ไม่มีกำลังกายและกำลังใจ ที่จะบำเพ็ญประโยชน์แก่ตนเองและแก่สังคม มีชีวิตยืนยาวไป ก็ไร้ประโยชน์

เพราะฉะนั้น อายุยืนกับความไม่มีโรค จึงเป็นวิบุลผลที่จำต้องปรารถนาเป็นคู่กัน ผู้ปรารถนาวิบุลผลทั้งสองประการนี้ มีทางที่จะสำเร็จสมปรารถนาได้ ด้วยปฏิบัติตามคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือเว้นการฆ่าและการเบียดเบียน ก่อทุกข์แก่คนและสัตว์ ทั้งปวง มีจิตเมตตา ปรารถนาให้เขามีอายุยืน ปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บ มีจิตกรุณาสงสาร ห่วงใจ ทนดูกายอยู่ไม่ได้ เมื่อเห็นเพื่อนมนุษย์และสัตว์ประสบความทุกข์ยากเดือดร้อน

LI RT

เพราะโรคร้ายเบียดเบียน ไม่มีความผาสุก พยายามช่วยให้พ้นจากโรคร้าย ให้กลับมี
ความผาสุกด้วยกำลังกายกำลังทรัพย์หรือกำลังปัญญาของตน ตามความสามารถ ไม่เป็นคน
ใจจิตใจคำดูดาบ ไม่ซ้ำเติมผู้ประสบทุกข์ได้ยาก บุคคลผู้ปฏิบัติอย่างนี้แล ย่อมเป็นผู้มีอายุ
ยืนปราศจากโรคร้าย มีกำลังกาย กำลังใจสมบูรณ์ ปราศจากศัตรูและเวรภัย มีแต่คนรักคน
นับถือ มีแต่มิตร ไม่มีศัตรู เมื่อตนมาถึงถึงการกระทำของตนเองที่มีชีวิตเป็นอยู่ด้วยการ
บำเพ็ญประโยชน์สุขแก่เพื่อนมนุษย์และสัตว์ผู้ตกทุกข์ได้ยาก ก็ย่อมมีความชื่นบานใจ ผู้มีจิต
เมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย จะทำ จะพูดหรือจะคิดอะไร เกี่ยวข้องกับคนอื่น
สัตว์อื่น ก็ย่อม ทำ พูด หรือคิดด้วยเมตตาหรือกรุณาไม่เป็นเหตุก่อทุกข์ยากเดือดร้อน
เสียหายแก่ใคร ๆ มีแต่ก่อให้เกิดความสุขและความพ้นทุกข์แก่คนอื่นสัตว์อื่นทั่วไป ผู้ใดมี
จิตเมตตากรุณา ช่วยผู้อื่นให้ประสบสุขหรือให้พ้นทุกข์ ผู้นั้นย่อมเป็นที่รักที่เคารพนับถือ
ของเพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งปวง ย่อมมีความสวัสดิ์ในที่ทั้งปวง

เพราะฉะนั้น ในวันสิ้นปีเก่าจะขึ้นปีใหม่นี้ ขอท่านสาธุชนทั้งหลาย จงตั้งจิต
แผ่เมตตาปรารภนาให้เพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งปวง ประสบความสุขความเจริญทั่วหน้ากัน
และที่กำลังประสบทุกข์อยู่ ก็ขอให้พ้นทุกข์ด้วยอานุภาพกรุณาจิตของเราทั้งหลาย ทั้งนี้เพื่อ
ให้อานุภาพแห่งกุศลจิตของเราทั้งหลาย บันดาลให้โลกมีสันติสุข ปราศจากทุกข์โศกโรคร้าย
ทั้งปวง และขอทุกท่านจงแผ่เมตตาจิตและกรุณาจิตอย่างนี้ทุกวัน ในเวลาก่อนหลับ เพื่อ
ทุกท่านได้หลับไปด้วยเมตตาจิตและกรุณาจิตของตนเอง เพราะพระบรมศาสดาสัมมา-
สัมพุทธเจ้า ได้ตรัสอานิสงส์ของการแผ่เมตตาไว้ว่า

“ผู้มีจิตเมตตา จะหลับอยู่ก็เป็นสุข จะตื่นอยู่ก็เป็นสุข”

ในโอกาสกึ่งศตวรรษวันขึ้นปีใหม่ ที่จะย่างมาถึง ณ วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช
๒๕๑๑ นี้ อวตมภาพในนามแห่งพระสงฆ์ไทย ขอตั้งสัตยาธิษฐาน ขอเดชาภาพแห่ง
พระศรีรัตนตรัย อันเป็นเกษมสรณุตตมมงคล จงบันดาลและอภิบาลรักษาสมเด็จบรม
บพิตรพระราชสมภารเจ้าทั้งสองพระองค์ ผู้ทรงพระคุณธรรมอันประเสริฐ เป็นองค์เอก-
อุปัฏฐาก และผู้ทรงเป็นมิ่งขวัญ เป็นพระบรมนาถเจ้าของชาวไทย และสมเด็จ

LIART

พระราชโอรส ธิดา กับทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ให้ทรงพระเจริญด้วยพระชนมายุ สุขสวัสดิ์
เกษมศานต์ ปลอดภัยอันตรายทั้งปวงทุกเมื่อ

ขอให้คณะรัฐบาลของสมเด็จพระบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า จงถึงพร้อมด้วย
สุขภาพและพลานามัย ปลอดภัยภัยพิบัติอุบัติอันตรายทั้งปวง สามารถบริหารประเทศ
ชาติไทยให้บรรลุความเจริญก้าวหน้า ประสพสันติสุขสถาพรสมปณิธานปรารถนาทุกประการ

ขอให้เมตตาและกรุณา จงแผ่ไปทั่วไทยรัฐมณฑล และให้สาธุชนทั่วโลก
ประสบความเกษมศานต์สวัสดิ์บาราศภัยพิบัติอุบัติอันตราย บรรลุวิบุลผลที่มุ่งหมายในทาง
ที่ชอบธรรมทุกประการ สมปณิธานปรารถนาทั่วกันเทอญ.

△

ส.ต.ส.๒๕๑๑

วาระถึงปีใหม่แล้ว
ขออำนาจคุณพระไตรรัตน์
คณาจารย์ท่านพิพัฒน์
กอปรด้วยสรรพสิ่งเกอ

สุขสวัสดิ์
โปรดเอื้อ
ยื่นย้ง
เพียบพร้อมนิรันดร

จาก “คณะหนังสือรัฐสภาสาร”

**สำนักงาน อยู่ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
พระที่นั่งอนันตสมาคม พระนคร**

โทร. ๘๑๙๒๙๐, ๘๑๒๐๕๑ และ ๘๑๓๕๐๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วัตถุประสงค์

เจ้าของ

เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย

นายประเสริฐ บัณฑิตกุล

เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงานรัฐสภา

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

และอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

ผู้อำนวยการ

กำหนดออก

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ

เดือนละ ๑ ฉบับ

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อัตราค่าบำรุง

รองผู้อำนวยการ

๖ เดือน ๓๕ บาท หนึ่งปี ๖๐ บาท

นายประยัด แดงอินทวัฒน์

จำหน่ายปลีกฉบับละ ๖ บาท

ผู้จัดการ

การเงินและบอกรับ

นายอาสา ทวีชัยอนันต์

ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการที่สำนักงาน

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ และผู้โฆษณา

(เช็คไปรษณีย์หรือธนาณัติ ไปรษณีย์

นายชลอ เอี่ยมวัน

ป.ณ. บางกระบือ)

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ส่งเรื่องบำรุง

ส่งบรรณาธิการหรือผู้ช่วย

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา เลขที่ ๓๑๔-๓๑๖

ที่สำนักงาน

ถนนบำรุงเมือง พระนคร

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๑

Δ

ไม่ควรให้พรรคการเมืองทำลายพื้นฐานข้าราชการประจำ	
“แนวคานธี”	๑๗
ความก้าวหน้าของสถานการณ์ในเวียดนามใต้	๒๓
เทศบาล สิ่งที่เป็นของชุมชน สังฆวิจิตร	๒๗
การพัฒนาการขนส่งทางถนน ศาสตราจารย์ บุญชนะ อัครถาวร	๓๕
ผู้ไม่ต้องการสวรรค์ ท. เดียงพิบูลย์	๔๑
งานของสภาร่างรัฐธรรมนูญ	
บันทึกการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)	
- ครั้งที่ ๖๒	๕๔
- ครั้งที่ ๖๓	๕๗
บันทึกการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่นิติบัญญัติ)	
- ครั้งที่ ๒๔๗	๕๑
- ครั้งที่ ๒๔๘	๕๔
รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)	
- ครั้งที่ ๕๑	๕๘
การประชุมคณะรัฐมนตรี	
ข่าวในพระราชสำนัก	๗๑
บันทึกข่าว	๗๗

LIIRT

แจ้งความโฆษณา

ธนาคารออมสิน	๑๕
การไฟฟ้านครหลวง	๑๖
เบียร์ไทยตราสิงห์	๒๒
น้ำมันเอสโซ่	๔๐
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	๕๙
แม่โขง	๕๐
สหธนาคารกรุงเทพ จำกัด	๙๖
โรงงานยาสูบ	ปกหลังนอก

Δ

บรรณานุกรมการแปล

รัฐสภาสาร ฉบับปีใหม่ ๒๕๑๑ นี้
กึ่งเสนอแต่ท่านผู้อ่านที่รักและเคารพ เช่นเดียวกับ
ฉบับขึ้นปีใหม่ตามปฏิทินของปีก่อน ๆ ซึ่งเริ่มด้วย
กระแสพระราชดำรัสพระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย
เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๒๕๑๑ คำปราศรัย
ของ ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรี และของ ฯพณ ฯ
ประธานสภาผู้แทนราษฎร เนื่องในวันขึ้นปีใหม่
กับ พระโอวาทและพระพร ซึ่งสมเด็จพระสังฆราช
ประทานแก่ท่านสาธุชนทั้งหลาย ติดตามด้วยบทความ
ความอ่านน่าสนใจ เรื่อง “ไม่ควรให้พรรคการเมือง
ทำลายพื้นฐานข้าราชการประจำ” และเรื่อง “เทศบาล
สิ่งที่จำเป็นของชุมชน” กับเรื่องประจำอื่น ๆ เป็น
ลำดับไป

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างคณะผู้จัดทำ
กับท่านผู้อ่านรัฐสภาสาร ที่รักและเคารพ นั้น

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

ขอเริ่มด้วย การส่งความสุขปีใหม่ อำนวยพรให้
ท่านผู้อ่านและท่านผู้มีอุปการคุณ ทุกท่านได้ประสบ
แก่ความสุขสวัสดิ์พิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผล ใน
สรรพสิ่งอันพึงปรารถนา จงสมมโนเรศ สัมฤทธิผล
ตลอดศกใหม่ ชีวิตใหม่ จงครบถ้วนทุกประการ
เทอญ.

△

จะเดินทางไปไหน ยำนำเงินติดตัวไป
ไม่ปลอดภัย ใช้ตัวแลกเงินเพื่อเดินทาง
ของธนาคารออมสิน ดีกว่า สะดวกปลอดภัย
ตัวหาย ขอรับเงินคืนได้ ช้อและชั้นเงินได้
ที่ธนาคารออมสินทุกแห่งทั่วประเทศ.

LI RT

ตัดปัญหาเรื่องการ

UP

DOWN

มันได้

หันมาใช้ลิฟท์
“ซินด์เลอร์”

การไฟฟ้านครหลวง

ผู้แทนจำหน่าย

วิศ. 2200

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ไม่ควรให้พรรคการเมือง ทำลาย

พื้นฐานข้าราชการประจำ

โดย “แนวกานธี”

△

ได้ทราบข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ว่า มีความคิดเห็นที่จะให้ข้าราชการประจำเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองคู่เกี่ยวกับประชาชนทั่วไปด้วย เมื่อว่าถึงสิทธิแล้วก็น่าจะเป็นเช่นนั้น เพราะข้าราชการประจำก็เป็นประชาชนในชาติด้วยเหมือนกัน แต่สิทธิที่มีอยู่นั้นควรให้ใช้ประการใดเพียงไร น่าจะได้คำนึงถึงผลได้ผลเสียทั้งในส่วนของเจ้าของสิทธินั่นเองและในส่วนที่จะกระทบกระเทือนต่ออำนาจหน้าที่ที่มีอยู่นั้นด้วย แม้ในส่วนสิทธิทางเอกชน เช่น ในกรณีทรัพย์สินของกลุ่มหรือของผู้เยาว์เป็นต้น กฎหมายยังระมัดระวังอยู่ไม่น้อย ซึ่งความจริงแล้ว ไม่มีใครเถียงเลยว่าทรัพย์สินตามตัวอย่างที่ยกขึ้นมาเปรียบเทียบกับหุ้น เป็นของเจ้าของทรัพย์สินนั้นเต็มที่ คือว่ามีสิทธิโดยสมบูรณ์ในการเป็นเจ้าของหรือมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น หากแต่ว่าในการ ใช้สิทธิ ในทรัพย์สินนั้นกฎหมายต้องจำกัดขอบเขตเอาไว้ว่าอย่างไรไม่ควรเพียงไร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่ตัวของทรัพย์สินนั่นเองด้วย มิใช่ว่าเมื่อ มีสิทธิ แล้วจะยอมให้ ใช้สิทธิ อย่างไม่ต้องให้ลืมหูลืมตาพิจารณาว่าควรหรือไม่ควรกันเรื่อยไป

การใช้บรรทัดเป็นพื้นฐานเพื่อให้การชั่งชั่งได้เป็นไปตามเส้นบรรทัด จะได้ตรงเป็นแถวเป็นแนวเดียวกันนั้น ว่าโดยหลักแล้วก็นับว่าถูกต้อง แต่ก็ไม่ควรลืมนึกว่าหลักที่ไม่มีข้อยกเว้นกันเลยนั้นบางทีก็จะกลายเป็น เกรตรง ไปเสียก็ได้ จึงน่าจะพิจารณาถึงข้อได้ข้อเสียหรือข้อควรไม่ควรกันไว้บ้าง มิฉะนั้นจะเข้าตำราว่าหายแล้วลืมหูลืมตา แม้ตามเอาวันนั้นกลับเข้าคอกได้ กว่าจะกลับเข้าคอกได้หมกก็อาจมีความระส่ำระสายจนเกิดความยุ่งยากขนาดเหลือแก่เขาเสียเลยก็ได้ วัวบางตัวเคยกินแก่หญ้าที่มีผู้ส่งเข้าไปในคอกหรือที่ออกกิน

LIART

นอกคือเป็นครั้งคราวตามขอบเขตที่ผ่อนคลายเป็นให้ ไม่รู้รัฐสภาที่นอกเหนือไปจากนี้ แต่พอหลบออกไปหาถิ่นในที่อื่นจนรัฐสภาที่แปลกกว่าเคยกินมา จนเข้าแบบข้าวใหม่ปลามันแล้ว แม้หนุ่ยนั้นจะเป็นพิษร้าย แต่มีรสแปลกจนชอบใจเข้าแล้ว ต่างว่าถูกควบคุมให้เข้าอยู่ในคอกได้ เผลอเมื่อใดเมื่อนั้นก็อาจแหกคอกออกไปกินอีกก็ได้ เมื่อจับปุ้ใส่กะตังไม้ไผ่ในท้ายที่สุดทั้งวัวและเจ้าของวัวรวมทั้งผู้อื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยก็จะมีแต่ทาง พิณาศ ไปค้ำวกัน ค้ำวอย่างคังว่าน่าจะลองค้ำวให้มาก แม้ที่ยกค้ำวอย่างมาอาจขาดความสุภาพหรือกระทบกระเทือนทางจิตใจกันอยู่บ้าง ก็ขอให้นึกถึงส่วนที่เป็นคุณเอาไว้ด้วย

สถาบันใดที่มีความเป็นปกติอยู่แล้วตามสมควร หรือที่พอดีได้ว่าเป็นระเบียบประเพณีกันอยู่แล้ว หากจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้เป็นประการอื่น ควรพิจารณาด้วยความสุจริตรอบคอบให้จงหนัก ไม่ควรจะเสี่ยง ถ้าไม่แน่ใจแล้วควรยับยั้งเอาไว้ก่อน หากจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงประการใดก็ควรทำในลักษณะค่อยเป็นค่อยไปในรูปทดลอง จุดที่ทดลองทำน่าปีละมากกว่า ๑ ครั้งนั้นเป็นต้น ถ้าเห็นว่าผลได้มากกว่าผลเสียแล้ว จึงขยายให้มากยิ่งขึ้นไปตามลำดับ ทำอย่างนี้แม้ว่าจะจะเป็นแบบยายแก้อยู่บ้างก็ไม่น่ารังเกียจ และยายแก่มั้ยจะขยับไปบ้าง แต่ก็เพราะความหวังดีต่อลูกหลานในอนาคต ไม่ใช่เพราะอคติหรือเจตนาร้าย เมื่อพูดถึงตอนนั้นทำให้นึกถึงเรื่องที่ว่าราชการประจำต้องออกจากราชการประจำในเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี นึกเป็นหลักที่ดี ควรให้มีเช่นนี้สืบไป แต่ก็น่าจะค้ำวถึงข้าราชการบางตำแหน่งที่ต้องอาศัยความรู้และความชำนาญหรือความเที่ยงธรรม เช่นข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายวิชาการ มีแพทย์ ครู และผู้พิพากษา เป็นต้น ควรมีการพิจารณาแตกต่างกับหลักทั่วไปบ้าง ข้อเท็จจริงที่ว่าคนอายุเกิน ๖๐ หย่อนสมรรถภาพนั้น ถ้าเกี่ยวกับตำแหน่งกำลังกายแล้วตามปกติก็ต้องยอมรับว่าเป็นความจริงเป็นส่วนมาก แต่ในตำแหน่งกำลังความคิดน่าจะไม่ต้องยอมไปนัก คุณแต่ข้าราชการฝ่ายการเมืองก็แล้วกัน เรื่องนี้ ไม่ตรงตามชื่อเรื่อง แต่ขอล่าวแทรกไว้ เพราะบังเอิญกลอนมันพาไปเช่นนั้น ต่อไปนี้จะได้พูดให้ตรงตามชื่อเรื่องสืบไป

คงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า ข้าราชการประจำรวมถึงพนักงานประจำในองค์การหรือหน่วยงานที่เป็นส่วนของรัฐโดยทั่ว ๆ ไปด้วย ว่านอกจากมีสิทธิอย่างประชาชนพลเมืองของชาติแล้ว ยังมีอำนาจและหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ไว้อีกด้วย ผู้ที่มี

อำนาจและหน้าที่ควบคู่กันไปกับสิทธิอย่างประชาชนทั้งหลายด้วยนั้น แม้จะมีผู้ต้องการให้เป็นเพียงคนใช้หรือลูกจ้างของประชาชนเท่านั้นก็ตาม แต่ในเมื่อให้ มีอำนาจและหน้าที่เหนือประชาชนอยู่ด้วยแล้ว ที่จะไม่ให้ ใช้อำนาจ ที่มีอยู่นั้นต่อประชาชน ในเมื่อต้องปฏิบัติตามหน้าที่แล้ว ก็ย่อมเป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่อาจเป็นไปได้ และเพราะเหตุดังกล่าวนี้เอง จึงบางครั้งมีผู้พูดว่า “เอาอำนาจหน้าที่ออกอย่างบังหน้า เพื่อเหตุอันไม่ควรแก่อำนาจหน้าที่” หรืออะไรทำนองนี้ ดังนั้น ถึงจะเรียกว่าคนใช้หรือลูกจ้าง ก็พูดได้แต่โดยโวหาร แต่ความจริงแล้วต้องยอมรับตามสภาพ เพราะถ้าไม่ยอมให้มีอำนาจควบคู่กันไปกับหน้าที่แล้ว จะให้ปฏิบัติกรงานตามหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลได้อย่างไร และเมื่อมีอำนาจควบคู่กับหน้าที่แล้ว การใช้อำนาจเป็นไปเหมาะสมประการใดย่อมขึ้นอยู่กับระดับจิตใจของแต่ละบุคคล ประกอบกับความควบคุมบังคับบัญชาตามสายงานที่เป็นสัดส่วนนั้นอีกด้วย

พรรคการเมืองเป็นเรื่องของระบอบประชาธิปไตย ในอันที่จะดำเนินการเพื่อให้ได้เข้าบริหารประเทศตามนโยบายของพรรคแต่ละพรรคที่ก่อตั้งขึ้น ซึ่งเมื่อว่าตามหลักแล้ว พรรคแต่ละพรรคต่างก็มีนโยบายของตนต่างหากจากพรรคอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็ในส่วนที่เป็นจุดเด่นในการบริหารประเทศ ตามที่พรรคแต่ละพรรคนั้นมุ่งหมาย ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนั้น ผู้บริหารพรรคแต่ละพรรค ต่างก็มุ่งส่งเสริมพรรคของตนให้ประชาชนนิยม เพื่อสนับสนุนให้พรรคของตนได้เข้าเป็นผู้บริหารประเทศ ตามนโยบายและความปรารถนาของพรรคนั้นๆ นี้ว่าถึงรูปพรรคตามหลักทั่วไป ที่มุ่งเพื่อบริหารประเทศให้ก้าวหน้าไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มุ่งเพื่อประชาชนและประเทศชาติเป็นที่ตั้ง หากพรรคหรือพวกบริหารพรรคมีอะไรอื่นแอบแฝงที่เป็นเรื่องนอกเหนือไปจากหลักทั่วไปของพรรคตามระบอบประชาธิปไตยจักพึงเป็นด้วยแล้ว ก็ยังเป็นเรื่องที่จะต้องชวนให้คำนึงถึงการที่ข้าราชการเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองยิ่งขึ้นไปอีกมาก ในที่นี้ขอหยิบยกเฉพาะในส่วนที่เห็นว่าข้าราชการประจำไม่ควรให้เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง มาชี้พอให้เห็นเพียงบางประการ ส่วนที่นอกเหนือไปจากนี้ซึ่งขณะนี้นักไม่ได้ หรือมองไม่เห็นว่าเป็นส่วนสำคัญอะไรนักนั้น ขอมอบให้ท่านผู้มีความปรีชาสามารถและสังเกตเห็นการณ์ไกล โปรดพิจารณาดูด้วย ที่เห็นว่าข้าราชการประจำไม่ควรให้ใช้สิทธิในการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น มีอยู่เช่นต่อไปนี้

๑. ข้าราชการประจำมีทั้งอำนาจหน้าที่ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ เพิ่มออกไปจากสิทธิอย่างประชาชนทั่วไป ข้าราชการประจำจึงอยู่ในฐานะที่พึงวางตนให้เป็นที่เชื่อถือของประชาชนทั่วไป รวมถึงประชาชนที่แยกจับกลุ่มขึ้นเป็นพรรคการเมืองแต่ละพรรค นั้นด้วย หากจะใช้สิทธิในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของประชาชนแห่งชาติ ก็ควรใช้ตามระบอบของตนแต่ละบุคคล ไม่ควรแสดงออกในรูปผูกพันอยู่กับพรรคใดพรรคหนึ่ง ถ้าแสดงตนออกในรูปผูกพันอยู่กับพรรคใดพรรคหนึ่งโดยเฉพาะแล้ว ย่อมเป็นธรรมดาที่จะต้องสนับสนุนพรรคที่ตนสังกัดไม่ว่าในลักษณะใด ๆ ซึ่งบางคราวอาจนำเอาอำนาจหน้าที่ที่ตนมีอยู่ออกใช้จนเกินขอบเขต โดยมุ่งให้เป็นประโยชน์แก่พรรคที่ตนสังกัดไปด้วยก็ได้ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้ ย่อมทำให้การงานในหน้าที่ไม่เป็นไปตามควรแก่อำนาจหน้าที่ที่ตนมีอยู่ไปด้วยในตัวประชาชนที่อยู่คนละพรรค ตลอดจนผู้ที่ไม่ได้สังกัดอยู่ในพรรคเดียวกับข้าราชการผู้นั้น อาจขาดความเชื่อถือ และอาจได้รับความไม่เป็นธรรมตามควร รวมทั้งอาจมีการบีบบังคับหรือกระทำประการใดประการหนึ่ง เพื่อมุ่งให้เป็นประโยชน์แก่พรรคการเมืองที่ตนสังกัดอยู่ ไปด้วยในตัวก็ได้

๒. เมื่อข้าราชการประจำ แสดงความเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองออกมาแล้ว ถ้าพรรคการเมืองที่ตนสังกัดอยู่นั้น ได้เข้าบริหารประเทศ ข้าราชการที่รวมอยู่ในพรรคนั้นอาจได้รับความสนับสนุนจากรัฐบาลที่มาจากพรรคเดียวกันนั้น ให้มีตำแหน่งหน้าที่ หรือมีประโยชน์อื่นใดเกิดขึ้น ซึ่งบางคราวก็พอเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ แต่บางคราวอาจเกินความรู้ความสามารถ จนทำให้เกิดการแตกแยกภายในวงการข้าราชการประจำด้วยกันตามธรรมดาวิสัยของมนุษย์ปุถุชน การงานส่วนรวมของประเทศชาติในเมื่อความไม่สามัคคีเกิดขึ้นแล้ว ก็ย่อมเป็นธรรมดาอีกเหมือนกันที่จะเป็นไปในทางเสื่อมโทรม ซึ่งอาจถึงกับทำให้ประเทศชาติต้องล่มจมจนครลิจจวิในครั้งพุทธกาลก็ได้

๓. รัฐบาลที่มาจากพรรคแต่ละพรรคนั้น ย่อมเป็นธรรมดาที่ ไม่อาจยืนค้ำหลักอยู่แต่ฝ่ายตนเสมอไปได้ เพราะย่อมขึ้นอยู่กับเสียงข้างมากในสภานิติบัญญัติ ถ้าคราวใดเสียงในสภานิติบัญญัติส่วนข้างมากเป็นของพรรคอื่นไป รัฐบาลที่เป็นอยู่ในขณะนั้นก็ย่อมสลายตัวไปตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญในระบอบประชาธิปไตย เมื่อเป็นเช่นนี้ ข้าราชการที่

สังกัดอยู่ในพรรคของรัฐบาลที่คนสังกัดอยู่ก่อนนั้น แม้ไม่ต้องกล่าวอะไรออกมา ก็พอจะทราบได้ว่าต้องตกอยู่ในฐานะอะไร จะคงสังกัดอยู่ในพรรคเดิมหรือจะแปรพรรคประการใดอย่างไร เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ถ้าไม่แปรพรรคก็เห็นจะอยู่กับเขายาก แต่ถ้าแปรพรรคก็ยากที่จะให้ใครเชื่อถือในอุดมคติของผู้นั้นได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าราชการผู้นั้นก็ตกอยู่ในลักษณะพลอย และเมื่อเข้าอยู่ในลักษณะเช่นนั้นแล้ว ทั้งโดยส่วนตัวและโดยหน้าที่การงานจะเป็นไปประการใด

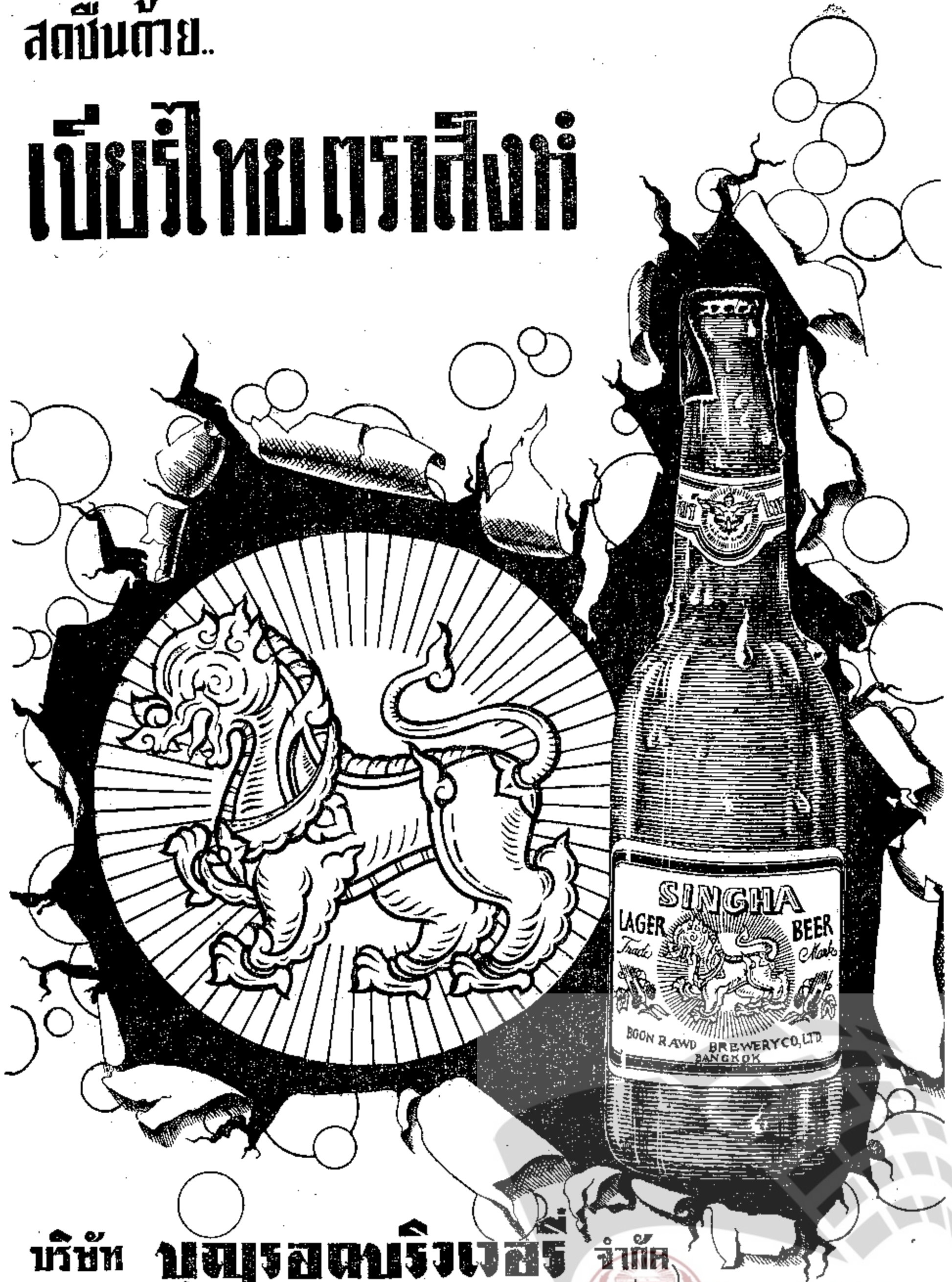
ขอนำมากล่าวพอเป็นแนวเพียง ๓ ประการ และใคร่เสนอไว้ในที่นี้ด้วยว่า ในคราวมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการ พลเรือน ในสมัยที่เปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ ใหม่ ๆ นั้น เคยหยิบยกเรื่องวินัยของข้าราชการประจำเกี่ยวกับการเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมาแล้วเหมือนกัน ในที่สุดเห็นกันว่า ไม่ควรให้เป็นสมาชิกพรรคการเมือง แม้ในปัจจุบันนี้ในวงงานราชการบางแห่งเช่นเกี่ยวกับองคมนตรี เป็นต้น ดูเหมือนไม่นิยมแต่งตั้งจากบุคคลที่สังกัดพรรคการเมืองด้วยเหมือนกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะอะไรย่อมไม่ยากที่จะทำความเข้าใจ

ขอสรุปว่า สำหรับข้าราชการประจำ รวมตลอดถึงผู้อื่นที่อยู่ในระดับทำนองข้าราชการประจำคงกล่าวมาแล้วนั้น ต่างว่าปรารถนาจะให้เข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้ก็น่าจะยับยั้งเอาไว้สักชั่วระยะหนึ่ง พอให้ระบบพรรคและระบอบประชาธิปไตยยืนอยู่บนขาตนเองได้แน่นอนพอสมควร ไม่ใช่เป็นอยู่อย่างล้ม ๆ ลุก ๆ หรือหลับ ๆ ตื่น ๆ เสียก่อนแล้วจึงค่อยผ่อนกลายให้ได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองตามความเหมาะสมสืบไปตามลำดับและตามโอกาส ขออย่าเพิ่งรีบร้อนจนกลายเป็นทำลายพื้นฐานของราชการประจำ จนกลายเป็นทำลายสถาบันอันเป็นรากฐานของบ้านเมืองอยู่ส่วนหนึ่งนั้น ให้ย่อยยับลงไปอีกเลย มิฉะนั้นจะเข้าตำราวัวหายแล้วล้อมคอกตามนัยที่กล่าวแล้วข้างต้น ซึ่งน่าวิตกยิ่งนัก

ทำความชั่วเอาไว้ เท่ากับแต้มสีดำไว้ที่แสกหน้าของลูกหลาน ทำให้มองหน้าคนอื่นลำบาก

สดชื่นตาย..

เบียร์ไทยตราสิงห์

บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด

บางกระบือ พระนคร โทร. 47008-9

ความก้าวหน้าของสถานการณ์ ใน

เวียดนามใต้

บทความของกรมประชาสัมพันธ์

๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๐

△

เมื่อสำรวจสถานการณ์ทุกด้านในเวียดนามใต้ นับแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ เป็นต้นมา อันเป็นวาระที่รัฐบาลชุดพลเรือนของเวียดนามใต้ได้บริหารงานในประเทศนั้น จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ในเวียดนามใต้ก้าวหน้าไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการทหาร ในด้านการเมือง การเศรษฐกิจ และสังคม

สำหรับในด้านการทหารนั้น แม้ว่าจะมีการรบใหญ่ที่เมืองลอคนินห์ในปลายเดือนเดือนตุลาคมที่แล้ว และที่เมืองคักโททางที่ราบสูงภาคกลางของเวียดนามใต้ เมื่อต้นเดือนที่แล้วมานี้ แต่การรบทั้งสองแห่งก็ได้สิ้นสุดลงอย่างน่าพึงพอใจยิ่ง ในเมื่อฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้รับความพราชัยอย่างย่อยยับ จะเห็นได้ว่าการรบใหญ่ที่อุบัติขึ้นนั้นได้ดำเนินไปเฉพาะในบริเวณที่อยู่ใกล้พรมแดนของกัมพูชาและลาว หรือมิฉะนั้นก็ใกล้พรมแดนของเวียดนามเหนือเอง คือ เขตปลอดทหารเป็นต้น ทั้งนี้ แสดงว่ากำลังส่วนใหญ่ของฝ่ายคอมมิวนิสต์มิได้ตั้งอยู่ในดินแดนภายในของเวียดนามต่อไปแล้ว ฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้เปิดการรบอย่างรุนแรงใกล้พรมแดนกัมพูชา เช่น ที่เมืองลอคนินห์ก็ตี และที่เมืองคักโทก็ตีซึ่งทั้งสองแห่งอยู่ห่างจากพรมแดนกัมพูชาไม่กี่ไมล์ ทั้งนี้ แสดงว่าฝ่ายคอมมิวนิสต์สามารถที่จะส่งกำลังจากฐานทัพในดินแดนใกล้เคียงเข้าไปปฏิบัติการ ในเวียดนามใต้ ได้อย่างรวดเร็ว และโดยสะดวก และในกรณีที่เพ็ญพลังเสียที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์ก็จะสามารถ ถอนกำลัง กลับสู่ดินแดน กัมพูชา หรือดินแดนลาวที่ตนใช้เป็นฐานทัพและเส้นทางลำเลียงขนส่งได้อย่างปลอดภัย

LIERT

เพราะการที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์ใช้ดินแดนของประเทศที่อยู่ใกล้เคียง เวียดนาม เป็นประโยชน์ในการหลบภัยและในทางยุทธศาสตร์นั่นเอง จึงได้มีเสียงเรียกร้องมากขึ้น ที่จะใช้กองทหารของฝ่ายพันธมิตรรุกไล่ติดตามกำลังของฝ่ายคอมมิวนิสต์เข้าไปในดินแดนกัมพูชา ดังเช่นรายงานของคณะกรรมการรัฐสภาสหรัฐที่สอบสวนการทำสงครามในเวียดนาม ได้เสนอแนะให้สหรัฐดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อมิให้พวกคอมมิวนิสต์เวียกงและเวียดนามเหนือใช้ดินแดนกัมพูชาเป็นหลักแหล่งหลบภัยต่อไป พลเอกพิเศษไอเซนเฮอว์ ผู้เคยดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐ ก็ได้เคยเสนอให้รุกไล่ติดตามฝ่ายคอมมิวนิสต์เข้าไปสู่ดินแดนที่ฝ่ายนั้นใช้เป็นแหล่งหลบภัยรวมทั้งรุกเข้าไปในดินแดนของเวียดนามเหนือที่อยู่ใกล้กับเขตปลอดทหารด้วย

อย่างไรก็ตาม ทั้ง ๆ ที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์ใช้ดินแดนของประเทศที่อยู่ใกล้เคียงเวียดนามใต้เป็นแหล่งหลบซ่อนอย่างปลอดภัย แต่แม้กระนั้นก็ปรากฏว่า การแทรกซึมของคอมมิวนิสต์จากเวียดนามเหนือเข้าไปในเวียดนามใต้ก็ลดลง และการเกณฑ์ผู้คนในเขตที่อยู่ใต้อาณัติของคอมมิวนิสต์ในเวียดนามใต้เข้าเป็นทหารก็ลดลงอย่างมากมาเมื่อเปรียบเทียบกับ ๓ ปีที่แล้วมานี้ ตามรายงานสืบราชการลับปรากฏว่าจำนวนกำลังทหารคอมมิวนิสต์ที่แทรกซึมเข้าไปในเวียดนามใต้ในปัจจุบัน มีอัตราประมาณเดือนละ ๖,๐๐๐ คน ซึ่งน้อยกว่า เมื่อ ๒ ปีก่อนครั้งหนึ่ง ส่วนจำนวนผู้คนที่เกณฑ์เข้าไปปฏิบัติการทางทหารนอกรั้วก็มีอัตราราวเดือนละ ๓,๕๐๐ คน ส่วนใหญ่เป็นชายที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีทั้งสิ้น

การทิ้งระเบิดเวียดนามเหนืออย่างหนักได้สร้างความคับขันให้แก่ฝ่ายซานออยมากขึ้น ทั้งในก้านเศรษฐกิจและในก้านกำลังคน

ทั้ง ๆ ที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์เผชิญกับสถานการณ์ที่เลวร้ายโดยทุกทางดังกล่าวมาแล้วนี้ แต่ฝ่ายนั้นก็ไม่ยอมตอบสนองข้อหาบดขยี้ของฝ่ายพันธมิตรแม้แต่น้อย ที่ให้เปิดการเจรจาสันติภาพกัน โดยยังหวังอยู่ว่าการสู้รบที่ยืดเยื้อเรื้อรังต่อไป อาจจะทำให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์มีชัยชนะ ทั้งนี้ ในเมื่อความเบื้อหน้ายสงครามและความสิ้นเปลืองในการรบอาจบีบบังคับให้ฝ่ายตรงข้ามเลิกรบไปเอง

ประธานาธิบดีเจียนวันเทียวแห่งเวียดนามใต้ได้แถลงยืนยันอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเข้ารับตำแหน่งในวันที่ ๒๑ ตุลาคมว่าจะติดต่อโดยตรงไปยังรัฐบาลเวียดนามเหนือ เพื่อจัดให้มีการเจรจากันระหว่างเวียดนามเหนือกับรัฐบาลเวียดนามใต้ ทหาทางยุติสงครามเวียดนาม ประธานาธิบดีเจียนวันเทียวเคยแถลงก่อนหน้านี้ว่า เขาจะส่งจดหมายไปยังประธานาธิบดีโฮจิมินห์ เมื่อเขาได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีแล้ว จะเสนอให้หยุดทิ้งระเบิด ถ้าหากฝ่ายซานอวยยินยอมเปิดการเจรจากัน

แต่รัฐบาลเวียดนามเหนือก็มี ได้แสดงท่าทีใด ๆ ว่าปรารถนาที่จะร่วมเจรจากับ นายพลโวกเจียนยัป รัฐมนตรีว่าการกลาโหมเวียดนามเหนือ ได้กล่าวไว้ในบทวิเคราะห์ สงครามที่อ่านทางวิทยุซานอวยว่า การต่อต้านที่ดำเนินไปอย่างยืดเยื้อเป็นแผนยุทธศาสตร์ อันสำคัญยิ่งของฝ่ายเวียดนามเหนือ หนึ่งในขบวนการทางการเมืองของพวกเขาเวียดนามที่เรียกกันว่า “แนวคู่อิสราภาพแห่งชาติ” ก็ได้ประณามข้อหาบทามของประธานาธิบดีเจียนวันเทียวว่า ไร้สาระเป็นเรื่องน่าขบขัน

เท่าที่ประธานาธิบดีเจียนวันเทียวได้ทาบทามไปเช่นนั้น ก็หวังที่จะช่วยกู้ฐานะของฝ่ายเวียดนามเหนือให้พ้นจากการสลายตัวโดยสิ้นเชิง ทั้งนี้ในเมื่อฝ่ายนั้นไม่มีทางที่จะเอาชนะเวียดนามใต้ได้ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการทหารและในด้านการเมือง

การที่ประชาชนเวียดนามใต้ได้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งประธานาธิบดีอย่างมากมายในวันที่ ๑๓ กันยายน นั้น และในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ตกเดียวกัน ย่อมแสดงให้เห็นว่า ประชาชนพลเมืองในเวียดนามใต้ ได้สนับสนุนระบบการปกครองในประเทศนั้นอย่างเป็นปึกแผ่นไม่มีทางที่ฝ่ายคอมมิวนิสต์จะโฆษณาจูงใจให้ประชาชนเหล่านั้นหันเหไปทางอื่นได้

นับแต่รัฐบาลของประธานาธิบดีเจียนวันเทียวได้บริหารงานตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม เป็นต้นมา ปรากฏว่าสถานการณ์ทางการเมืองในเวียดนามใต้มีเสถียรภาพมากขึ้น ยิ่งกว่าที่มีผู้คาดหมายกันก่อนหน้านี้ ความไม่สงบทางสังคมที่เคยอุบัติขึ้นเป็นประจำ ก็ได้

เงียบหายไปไม่เกิดขึ้นอีก แสดงว่ารัฐบาลของประธานาธิบดีเจียนวันเทียว สามารถควบคุมสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี น่าสังเกตว่า งานสำคัญประการแรกที่รัฐบาลชุดนี้ได้ปฏิบัติให้ประชาชนเห็นก็คือ การปราบคอร์รัปชัน หรือฉ้อราษฎร์บังหลวง อย่างเข้มงวด กวดขัน ถึงขั้นที่มีการลงโทษประหารชีวิตด้วยวิธียิงเป้า ซึ่งการบริหารงานอย่างเอาจริง เอาจังโดยไม่ไว้หน้าผู้กระทำผิด ได้สร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้แก่ประชาชนพลเมืองเป็นอย่างมาก ในด้านเศรษฐกิจนั้นแล้วฐานะของเงินเฟียตก็เริ่มมีเสถียรภาพดีขึ้น แม้ว่ารัฐบาลชุดใหม่จะยังควบคุมเงินเพื่อไม่ให้ตีเดียว แต่ก็สามารถสกัดกั้นให้คงที่อยู่ได้ รัฐบาลเวียคนามได้ชุดใหม่คงตระหนักได้เป็นอย่างดีว่า การสร้างความสงบสุขทางสังคมมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติทางทหารรุกหน้าไปไปได้อย่างรวดเร็ว

นับเป็นนิมิตอันดีสำหรับเวียคนามได้ ที่สถานการณ์ในประเทศนั้น กำลัง กระเตื้องขึ้นโดยทุกด้าน นับแต่รัฐบาลอันประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในสายงานแต่ละด้าน ที่ประธานาธิบดีเจียนวันเทียวจัดตั้งขึ้นได้เข้าบริหารงานเป็นต้นมา.

△

เทศบาล

สิ่งที่จำเป็นของชุมชน

โดย สังขวิจิตร

△

เป็นเวลานานมาแล้วที่คนไทยเรามีลักษณะที่น่านิยมยิ่งก็คือ การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน สนิทสนมรักใคร่มีความเป็นกันเองเสมือนญาติ ความสัมพันธ์ดังกล่าวมีอยู่ทั่วไปตามหมู่บ้านของไทย แทบจะกล่าวได้ว่าทุกคนในหมู่บ้านช่วยเหลือซึ่งกันและกันตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย มีว่าในการคลอดบุตร การศึกษา หาความรู้ การบวช การแต่งงาน การทำมาหากิน การเจ็บไข้ได้ป่วย จนถึงการฌาปนกิจศพ วัฒนธรรมประเพณีดังกล่าวได้ฝังเป็นชีวิตจิตใจของคนไทยอยู่ทั่วราชอาณาจักร อันสมกับสภาพที่ไทยมีชีวิตอยู่ภายใต้ดินฟ้าอากาศที่ค่อนข้างชุ่มฉ่ำ มีผืนแผ่นดินเขียวชะอุ่มและอุดมสมบูรณ์ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว ไทยเราแต่ไหนแต่ไรมาจึงมีฝีมือในทางเกษตรกรรม

สภาพดังกล่าว “เทศบาล” ย่อมไม่เกิดขึ้นได้ จนเมื่อกาลเวลาได้ผ่านไป คนไทยจากช่วงชีวิตหนึ่ง สู่อายุขัยหนึ่งครั้งแล้วก็ครั้งเล่า ประชากรไทยได้เพิ่มจาก ๘ ล้านสู่ ๑๐ ล้าน และ ๑๒ ล้าน มากขึ้นตามลำดับ ประกอบกับชาวตะวันตกได้มีการเดินเรือสู่และผ่านมายังประเทศไทย การติดต่อสื่อสารคมนาคมและการขนส่งไปมาถึงกันได้สะดวกยิ่งขึ้นตามลำดับ อีกทั้งสมัยนั้นองค์ผู้นำของชาติไทยนับแต่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔ แห่งราชวงศ์จักรี) และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบรมราชโอรสเป็นลำดับมา ได้ทรงเห็นการณ์ไกล ทรงรับอารยธรรมตะวันตกเพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ชาติไทย ก่อให้เกิดความเจริญในทางศิลปวิทยาสาขาต่างๆ และการคิดค้นในทางเทคโนโลยี นำความเจริญรุ่งเรืองแบบตะวันตกสู่คนไทยและชาติไทยทั้งในค้ำนครรัฐกิจ สังคม ตลอดจนการเมือง แม้จนการทหาร การขยายก่อตัวขึ้นเป็นบ้านเมืองแบบใหม่นี้ค่อยๆ

LIART

เปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่างช้า ๆ โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยรับความเจริญจากอารยธรรม ตะวันตก มากกว่าที่อื่น เพราะเป็น ราชธานีที่ ประทับขององค์พระมหากษัตริย์ พระประมุขของชาติ และเป็นศูนย์กลางทางการเมืองในการบริหารประเทศ ถึงเช่นนั้นก็กิจการ “เทศบาล” ที่แท้จริงก็ยังไม่เกิด

จนรุ่งอรุณของวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบประชาธิปไตย พระเจ้าแผ่นดินทรงมีพระราชอำนาจสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นประชาธิปไตย พระเจ้าแผ่นดิน ทรง มีพระราชอำนาจจำกัด ถือว่าอำนาจอธิปไตย เป็นของ ปวงชน ชาวไทย ประชาชนทั้งประเทศได้มีส่วนเข้ารับผิดชอบในประเทศชาติมากขึ้น ดังนั้นในปีต่อมาคือ พ.ศ. ๒๔๗๖ “เทศบาล” ก็ถือกำเนิด ทั่วเขตอำนาจของคณะผู้เปลี่ยนแปลงการ ปกครองสมัยนั้น ในนามของ คณะราษฎรปรารถนาให้ได้มีการกระจายอำนาจการปกครองให้กับราษฎรในแต่ละท้องถิ่นเป็นของตนเอง โดยตนเองและเพื่อตนเอง อันเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการสร้างความเจริญให้กับท้องถิ่น มิใช่ผูกขาดความเจริญไว้ที่นครหลวงเพียงแห่งเดียว ทั้งนี้ก็เป็นไปตามวิถีทางของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งปฏิบัติกันไม่ว่าในอเมริกา ยุโรป หรือ เอเชีย โดยมุ่งหวังนอกจากให้เทศบาลจำลองกิจกรรมการเมืองในระดับชาติให้กับประชาชนในระดับท้องถิ่นได้ฝึกฝนแล้ว ยังมุ่งให้ระบบเทศบาลเป็นหน่วยงานให้ประชาชนในเขตชุมชนหนาแน่น แต่ละท้องถิ่นเข้ามาบริหารให้บริการและสร้างสรรค์นำความเจริญตรงตามที่ต้องการ ทั้งนี้ก็เพราะการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในเขตชุมชนกำลังแปรเปลี่ยนไป ความเจริญได้นำอาชีพใหม่ ๆ แปลก ๆ เข้ามาสู่ นอกเหนือจากอาชีพเกษตรกรรมที่มีอยู่เดิม และเป็นมรดกที่ตกทอดมาแต่บรรพบุรุษ

เรื่องราวของเทศบาลมีความสลับซับซ้อนพอสมควรทีเดียว ตัวอย่างที่เห็นกันง่าย ๆ ถ้าท่านผู้อ่านจะกรุณาสังเกตสักนิด ตามจังหวัดที่มีการก่อสร้างใหม่ ๆ มักจะเห็นตึกใหญ่สูงตระหง่าน ๒ หลังเคียงกันอยู่ หลังหนึ่งเป็นศาลากลางประจำจังหวัดอีกหลังหนึ่งเป็นศาลาเทศบาล แม้ที่จังหวัดพระนครเราเอง ห้องทำงานของผู้ว่าราชการจังหวัดก็อยู่ติดกันกับห้องทำงานของนายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ ทั้งนี้รวมทั้งสำนักงานส่วนใหญ่ของจังหวัดก็รวมอยู่ในศาลาเดิมมาของเทศนครกรุงเทพ (ในอนาคตอันใกล้จะได้ยกฐานะขึ้นเป็นพิเศษจากชุมชนอื่น ๆ คือการปกครองนครหลวง) ทำให้สงสัยว่าเทศบาลกับจังหวัด นายกเทศมนตรีกับผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดเทศบาลกับปลัดจังหวัด มีแข่งรัศมีขัดแย้ง เหลือมล้า ซ้ำซ้อนกัน

หรือก็น่าจะเป็นเช่นนั้น ราชสีห์๒ตัวอยู่ถ้ำเดียวกันก็คุกระไรอยู่ คงซัดกันจนหาความสุขความเจริญไม่ได้ และส่วนมากมักเข้าใจเช่นนั้น ถ้าพูดไม่ออกก็มักครุ่นคิดสงสัยอยู่ในใจ แต่ข้อเท็จจริงมักไม่ค่อยจะทราบต้องแท้แน่ แล้วก็เข้าใจผิดกันไปนานาประการ ความจริงแล้วศาลากลางจังหวัดก็คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด ตลอดจนราชการส่วนต่าง ๆ ก็คือ ทั้งตัวข้าราชการและหน่วยราชการล้วนเป็นหน่วยในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งรัฐบาลหรือราชการบริหารในส่วนกลางเป็นผู้จัดส่งข้าราชการเหล่านี้ เครื่องมือเครื่องใช้ งบประมาณ ตลอดจนคำสั่งและวิธีการปฏิบัติออกไปตามจังหวัดต่าง ๆ ๗๑ จังหวัด และแบ่งการปกครองนี้ออกเป็น อำเภอ ตำบล และหมู่บ้านในแต่ละจังหวัดนั้น ๆ โดยขนานนามการปฏิบัติงานดังกล่าวว่าเป็น “การบริหารราชการส่วนภูมิภาค” ซึ่งได้นำแบบอย่างมาจากต่างประเทศดังได้กล่าวมาแต่ก่อน

ครั้นเมื่อมีระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้น ประชาชนพลเมืองมีส่วนเข้าดำเนินการและรับผิดชอบทางการเมืองมากขึ้น หรือกล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือประชาชนมีส่วนในการกำหนดนโยบายในระดับชาติ อันหมายความว่าประชาชนมีโอกาสได้เป็นรัฐบาล ราษฎรทั่วราชอาณาจักรต่างส่งผู้แทนของตนเข้ามาสู่รัฐสภา เพื่อควบคุมรัฐบาล และกำหนดแนวทางปฏิบัติในรูปของกฎหมาย เท่านั้นยังมีเป็นการเพียงพอ ในระดับท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นของใครก็มีโอกาสเข้าดำเนินการปกครองท้องถิ่นของตนเอง มีการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นที่เราเรียกว่า คณะเทศมนตรี มีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า มีสภาท้องถิ่นที่ราษฎรเลือกผู้แทนของตนเข้าไป (เรียกกันว่าสภาเทศบาล) ทำหน้าที่ควบคุมเทศมนตรีและออกเทศบัญญัติ บางทีเราก็เรียกกิจการนี้กันตามความเข้าใจว่า “รัฐบาลท้องถิ่น” ทำการบริหารในระดับท้องถิ่นคู่กันไปกับรัฐบาลกลาง ซึ่งทำการบริหารในระดับชาติ สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญของการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวก็คือ ความมีอิสระของท้องถิ่น เรื่องนี้มักจะมีผู้สงสัยว่า ไทยเราเป็น “รัฐเดี่ยว” เป็นราชอาณาจักรที่แบ่งแยกมิได้ เป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวทั่วทั้งผืนแผ่นดินไทย ทำไมเมื่อมีราชการบริหารส่วนกลางแล้วจึงต้องมีราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เมื่อมีรัฐบาลกลางทำการปกครองในระดับชาติแล้ว เหตุไฉนจึงมีรัฐบาลท้องถิ่นทำการปกครองในระดับท้องถิ่นซ้อนขึ้นมาอีก (ราชการบริหารส่วนภูมิภาคถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของราชการบริหารส่วนกลาง)

การที่มีการปกครองท้องถิ่นเกิดขึ้นนั้น เพราะราชการบริหารในส่วนกลางหรือรัฐบาลกลางได้สังเกตเห็นว่าราชอาณาจักรไทยนั้นกว้างใหญ่ไพศาล มีพื้นที่ถึง ๕๔๑,๐๐๐ กิโลเมตร มีประชากรถึง ๓๓ ล้านคน แม้จะได้มีการจัดส่งหน่วยงานออกไปทำการปกครองตามภูมิภาคถึง ๗๑ จังหวัด ๕๓๓ อำเภอ และกิ่งอำเภอซึ่งควบคุมตำบลและหมู่บ้านอยู่ถึง ๔๘๘๕ ตำบล และ ๕๑,๕๒๘ หมู่บ้าน แต่ก็อาจไม่ตรงตามความประสงค์หรือความต้องการอันแท้จริงของชาวบ้านที่อยู่ตามแต่ละท้องถิ่นอันอยู่ห่างไกลเหล่านั้นได้ ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามแนวปรัชญาของระบอบประชาธิปไตยที่มุ่งให้การปกครองของท้องถิ่นเป็นของประชาชนในท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่น และเพื่อประชาชนในท้องถิ่น รัฐบาลในระดับชาติหรือรัฐบาลกลาง จึงได้กระจายอำนาจ มอบอำนาจในทางด้านการเมืองบางประการที่ประชาชนจะทำนุบำรุงท้องถิ่นของตนเองทั้งที่ตนปรารถนา มิว่าจะเป็นการรักษาความสงบ การตลาด การค้า การผลิต การบริโภค การศึกษา การสาธารณสุขและสาธารณสุขมูลฐาน ตลอดจนการสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ พร้อมทั้งอำนาจในการเก็บภาษีอากรบางประเภทจากท้องถิ่นของตนให้กับการปกครองท้องถิ่น ซึ่งอาจจะเรียกตามความเข้าใจว่า “รัฐบาลท้องถิ่น” ซึ่งไทยเราได้ตั้งชื่อเฉพาะให้ว่า “เทศบาล” โดยรัฐบาลกลางยังสงวนอำนาจที่สำคัญ ๆ บางประการไว้ อาทิ การคลัง การติดต่อสื่อสาร กมณฑล และการขนส่ง การชลประทาน การพลังงาน การศึกษาระดับกลางและระดับสูง ตลอดจนการทหาร และการต่างประเทศ รวมความว่ารัฐบาลท้องถิ่นหรือเทศบาลนั้นแม้จะมีอิสระในการกำหนดนโยบาย และทำการบริหารงานในท้องถิ่นของตน ตามอำนาจที่ได้รับการกระจายจากรัฐบาลกลาง ทั้งภายใต้อำนาจดังกล่าว มีอิสระในการสร้างสรรค์ความผาสุกและความเจริญภายในท้องถิ่นตน ไม่ต้องรับคำสั่งหรือการบังคับบัญชาจากรัฐบาลกลางในเรื่องดังกล่าว แต่ก็ยังเป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง หรือรัฐบาลในระดับชาติ

นี้ก็แสดงให้เห็นว่า “เทศบาล” เป็นกิจกรรมที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย เป็นเรื่องการเมืองของท้องถิ่นที่ประชาชนตามท้องถิ่น ก่อตัวเลือกสรรตั้งแต่สมาชิกเทศบาล เทศมนตรี และนายกเทศมนตรี ขึ้นมาบริหารท้องถิ่นของตน โดยใช้เงินซึ่งส่วนมากก็เป็นภาษีอากรที่เก็บได้จากท้องถิ่นนั้น ๆ เอง ทั้งยังได้ใช้เงินนั้น ๆ จ้าง

บรรดาพนักงานเทศบาลแผนกต่าง ๆ ขึ้นไปจนถึงปลัดเทศบาล ซึ่งก็ล้วนเป็นคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ปฏิบัติงานให้กับท้องถิ่นโดยตรง อันแสดงให้เห็นชัดยิ่งขึ้นว่าพนักงานเหล่านี้ล้วนเป็นลูกจ้างที่มีประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นนายจ้าง

ส่วนเทศบาลจะมีขนาดเป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ก็สุดแล้วแต่ความคับคั่งและฐานะการทำมาหากินของชุมชนนั้น ๆ คือ เทศบาลนครจะต้องเป็นท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป โดยเฉลี่ยความหนาแน่นไม่ต่ำกว่า ๓ พันคนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร อันได้แก่เทศบาลนครกรุงเทพ เทศบาลนครธนบุรี และเทศบาลนครเชียงใหม่ ส่วนเทศบาลเมืองนั้นมีราษฎรแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป และเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันคนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร ทั้งมีข้อแม้ว่าแม้จำนวนประชากรจะมีไม่ถึงก็ตามที่แต่ถ้าเป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดก็ให้ยกฐานะชุมชนนั้น ๆ เป็นเทศบาลเมือง จึงได้แก่ชุมชนที่ตั้งศาลากลางจังหวัดทุกจังหวัด เว้นกรุงเทพ ธนบุรี และเชียงใหม่ ที่ยกฐานะเป็นเทศบาลนครตั้งแล้ว ทั้งยังมีบางชุมชนที่มีพลเมืองหนาแน่นตามเกณฑ์ดังกล่าวก็ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองเช่นกัน อาทิ เทศบาลเมืองบางบัวทอง เทศบาลเมืองบ้านโป่ง เทศบาลเมืองบ้านไผ่ เป็นต้น ส่วนเทศบาลตำบลมิได้กำหนดจำนวนประชากรที่จะพิจารณาในความเหมาะสม แต่ที่นับว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญ ชุมชนนั้น ๆ จะต้องมียาได้เพียงพอที่จะหล่อเลี้ยงกิจการเทศบาลของตน ทั้งชื่อที่ใช้ว่าเทศบาลตำบลก็ไม่จำเป็นต้องมีเขตเป็นตำบลของราชการบริหารภูมิภาค อาจเป็นเขตของอำเภอก็ได้ เทศบาลตำบลที่ตั้งมาจึงมักเป็นท้องถิ่นที่เจริญ มีประชากรคับคั่งตลอดจนรายได้ดีพอสมควร อาทิ เทศบาลตำบลหล่มสัก เทศบาลตำบลแก่งคอย เทศบาลตำบลนาสาร เทศบาลตำบลอรุณยูงประเทศ เป็นต้น ในปัจจุบันนี้เรามีเทศบาลนคร ๓ แห่ง เทศบาลเมือง ๘๒ แห่ง และเทศบาลตำบล ๓๕ แห่ง

เท่าที่กล่าวมานี้ แม้เรื่องราวของ “เทศบาล” จะสลับซับซ้อนอยู่บ้าง ก็คงพอจะเห็นความแตกต่างของสถาบัน ๒ แห่ง คือ ศาลากลางจังหวัด และศาลาเทศบาล ศาลากลางจังหวัดเป็นหน่วยงานที่รัฐบาลในระดับชาติส่งไปตามภูมิภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เพื่อให้บริการแก่ประชาชนตามนโยบายที่ประกาศไว้ ทั้งได้รับความเห็น

ชอบไว้วางใจจากรัฐสภา และที่นับว่าสำคัญก็คือ มีชีวิตอยู่ได้ด้วยงบประมาณจากภาษีอากรจากประชาชนทั่วทั้งประเทศ

ส่วนศาลาเทศบาลมีกำเนิดจากความยินยอมของรัฐบาลในระดับชาติและเลี้ยงตัวเองโดยประชาชนในท้องถิ่นนั้น จะมีอิสระในการกำหนดนโยบายและบริหารท้องถิ่นเพียงใดขึ้นอยู่กับอำนาจที่รัฐบาลในระดับชาติจะกระจายให้ไป เทศบาลของท้องถิ่นชุมชนใดก็รับใช้ท้องถิ่นชุมชนภายในเขตเทศบาลนั้น ๆ โดยงานของเทศบาลแต่ละท้องถิ่นเป็น “อิสระ” ของตนเองเท่าที่รัฐบาลในระดับชาติได้กระจายอำนาจมอบให้ “เทศบาล” จึงดำเนินการไปตามความต้องการของบรรดาประชาชนในท้องถิ่นของตน ซึ่งเป็นทางที่สั้นรวดเร็วกว่าทั้งตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ยิ่งกว่าที่จะคอยรับบริการจากรัฐบาลในระดับชาติ ทั้งสามารถปรับปรุงแก้ไข “เทศบาล” ตามความพอใจ หรือไม่พอใจของประชาชนในท้องถิ่นได้โดยรวดเร็วกว่า อันเป็นหัวใจของการบริหารในระบอบประชาธิปไตย

จึงเห็นว่าวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทยได้คลี่คลายเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ระบบเทศบาลได้เกิดขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาชุมชนที่นับวันจะคับคั่งขึ้นตามลำดับ สัมพันธภาพของคนไทยที่มีต่อกันในสมัยบิดา และปู่ ย่า ตา ยาย นับวันจะค่อย ๆ จางหมดไป ชีวิตของครอบครัวที่สมบูรณ์ไปด้วยทุกสิ่งที่พึงปรารถนา ทุกบ้านมีขี้ข้าวไว้รับประทานตลอดปี มีปศุสัตว์ และสัตว์พาหนะไว้บริโภคและใช้งาน ทอเสื้อผ้าใช้กันเอง แต่ละครัวเรือนมิได้ขาดแม้แต่หูกยาสุนไพร์ เจ็บไข้ได้ป่วยก็ร่วมมือช่วยกันบำบัดรักษาพยาบาลมิได้รังเกียจเสียตั้นท์ ตลอดจนการศึกษาเล่าเรียน ใครมีอะไรพออันจะกินเหลือเพื่อก็เอื้อเพื่อแลกเปลี่ยนให้มันกันใช้ เมื่อมีโจรผู้ร้ายเบียดเบียนก็ตีเกราะเคาะไม้รวมกำลังกันสู้ บัดนี้ในเขตเทศบาลภาพเหล่านี้กำลังหายไปเหมือนความฝัน ในเขตชุมชนหมู่บ้าน ป่าคอนกรีตและปล่องโรงงานกำลังขึ้นมาแทนที่ชุมชนแบบเก่าสมัยบ้านทรงไทยหรือพื้นฟากหลังคาแฝก พลังงานไฟฟ้าจากเตาปรมาณูกำลังจะขับไล่แสงไฟ ตะเกียงลาน ตะเกียงเจ้าพายุ ตลอดจนไฟฟ้าจากพลังงานอื่น ๆ ที่นับวันจะริบหรี่ลงไปเพราะไม่พอแก่ความต้องการ คนไทยในเขตชุมชนกำลังเร่งรีบตึงตีนถีบปากกัดเพื่อยกระดับการครองชีพของตน ความต้องการของคนไทยค่อย ๆ เลื่อนออกไป โดยมีได้อยู่แก่อาหาร ที่อยู่ เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เพื่อ

เพียงแก่การประทังชีวิต แต่เขากำลังมีความต้องการยิ่งกว่านั้นมากมาย อย่างน้อยเขาก็ต้องการมีชีวิตที่ดีที่สุดรวมไปถึงลูกหลานของเขาด้วยก่อน ที่เขาจะตายจากไป แต่มนุษย์เป็น (ขอประทานโทษ) “สัตว์สังคม” แม้จะร่ำรวยมีคุณาสน์นั้นคงสักเพียงใด ก็ไม่สามารถจะหนีไปจากการมีชะตากรรมร่วมกันในสังคมได้พ้น จึงอาจยืนยันคำที่ปราชญ์เคยกล่าวไว้ว่า “มนุษย์นั้นเป็นสัตว์การเมือง” ในชุมชนที่หนาแน่นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีองค์การใด องค์การหนึ่งมารับใช้ นั่นก็คือ “เทศบาล” เทศบาลของชุมชนใดก็จะเป็นบริการที่รับใช้ ทุกชีวิตในเขตเทศบาลนั้น ๆ แทบจะกล่าวได้ว่าเทศบาลรับใช้เรา ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย เทศบาลจึงเป็นสิ่งจำเป็นของชุมชน

บัดนี้โอกาสกำลังมาถึงแล้ว ที่คนไทยในเขตชุมชน จะได้ใช้สิทธิเลือกผู้แทน ของตนเข้าไปนั่งในสภาเทศบาล ใช้สิทธิทางอ้อมให้ผู้แทนสมาชิกสภาเทศบาลได้เลือกเพื่อน นายกเทศมนตรีและเทศมนตรี รวมทั้งเพื่อออกเทศบัญญัติและควบคุมการบริหารท้องถิ่น ของคณะเทศมนตรีให้ท้องถิ่นที่ทุกคนใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้พบกับความผาสุกร่มเย็นและราบรื่น ความที่ตนต้องการ

สิ่งสำคัญที่เป็นปัญหาอยู่ทุกวันนี้ไม่ว่าทุก ๆ ท่านที่อยู่ในแต่ละเขตเทศบาลต่าง ๆ ท้าวราชาอาณาจักร ไม่ว่าท่านที่เสียสละรับอาสาเข้ามาเป็นผู้แทน ไม่ว่ารัฐบาลใดในระดับชาติ ที่ได้มอบอำนาจในการควบคุมสนับสนุน “เทศบาล” ไว้กับกระทรวงมหาดไทย ตลอดจน ข้าราชการในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการ “เทศบาล” อยู่โดยตรง ควรได้ละทิ้งความรู้สึกความเคยชินเก่า ๆ ที่เข้มของการเมืองระดับท้องถิ่นได้มีแนวโน้ม ให้เห็นโดยชัดเจนเป็นลำดับมาว่ามุ่งประโยชน์ต่อตนเองและพรรคพวกยิ่งกว่าต่อประโยชน์ ของท้องถิ่น อันเป็นเหตุให้ประชาชนในท้องถิ่นเบื่อหน่ายเอือมระอา ในที่สุดก็เฉยเมยไม่ ยอยากเกี่ยวข้องกับการใช้ “เทศบาล” เป็นเวทีต่อสู้กันทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดี หากพฤติกรรมนั้นมุ่งสร้างสรรค์หาชื่อเสียงเกียรติคุณด้วยการแข่งขันกันสร้างความเจริญและความผาสุก แก่ท้องถิ่น ท่านผู้ใดหรือพรรคใดกระทำเป็นผลสำเร็จย่อมได้รับอนุโมทนาอย่างแท้จริงจาก ทุกฝ่าย แต่หากมีพฤติกรรมตรงข้าม ย่อมเป็นเรื่องที่น่าเศร้า เพราะตลอดระยะเวลาที่ได้มี การปฏิบัติพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมนับแต่เมื่อวันที่ ๒๐ ต.ค. ๒๕๑๐ เป็นต้นมานั้น

เจตจำนงที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ มุ่งพัฒนาคน พัฒนาทั้งข้าราชการ ทั้งนักการเมือง รวมทั้งประชาชน ให้มีระดับความรู้ ความคิด และความสามารถสูงขึ้น โดยเฉพาะได้ลงทุนมหาศาล ขณะที่ชาติไทยไม่เคยมีโอกาสนับนี้มาเลยในการปูพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้แก่ชาติ อันเป็นผลให้แต่ละท้องถิ่นได้มีกำลังในการผลิตสูงขึ้น กำลังในการบริโภคมากขึ้น มีตลาดการค้า การเงินหมุนเวียนดีขึ้น ผลจากการปฏิวัติปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจครั้งนี้ จะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้มากขึ้น เมื่อท้องถิ่นมีคนที่มีความสามารถมากขึ้น มีรายได้ดีขึ้น ความยุ่งยากที่เคยมีเป็นอุปสรรคอยู่นั้น ก็ย่อมจะไม่เป็นปัญหาสำคัญสำหรับการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของ “เทศบาล” ในยุคใหม่นี้ เพราะเราได้แก้ไขโดยใช้เวลา ใช้อุปกรณ์ ใช้เงินมากมีใช้น้อย แล้วเราก็คงจะได้ดูว่าวิถีทางของเทศบาลในยุคใหม่นี้จะเป็นไปในรูปใด สมแล้วหรือไม่ที่เราพากันเห็นว่าเทศบาลนั้นเป็นสิ่งจำเป็นของชุมชน และชุมชนในระบอบประชาธิปไตย

△

การพัฒนาการขนส่งทางถนน

โดย ศาสตราจารย์ บุญชนะ อัครถาวร
อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

๔. การพัฒนาการขนส่งทางถนนในประเทศไทย

๔.๑ ประวัติโดยย่อ

ประเทศไทยได้เริ่มการพัฒนาการขนส่งทางถนนเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๗๙ ก่อนปี ๒๔๗๙ ทางหลวงแผ่นดินเกือบจะเรียกได้ว่าไม่มี ที่มีก็เลวมาก ทั้งนี้ เข้าใจว่าเป็นเพราะแรกเริ่มเดิมทีที่จะปรับปรุงการขนส่งให้ดีขึ้นนั้น ได้มุ่งแต่จะสร้างทางรถไฟอย่างเดียว ในระหว่างปี ๒๔๗๙-๒๔๘๓ ได้มีโครงการห้าปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยมีถนนที่พอใช้ได้ขึ้น ๒,๒๑๕ กิโลเมตร

ตั้งแต่หลังสงคราม รัฐบาลไทยได้ก่อสร้างทางหลวงแผ่นดินอย่างขนาดใหญ่ และในระยะหลังนี้ยังได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาเป็นจำนวนมากเข้ามาสมทบด้วย ความช่วยเหลือนี้ ส่วนใหญ่มาในรูปโครงการที่ดำเนินการโดยผู้รับเหมาต่างประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ ใช้จ่ายสำหรับการสร้างถนน การบำรุงรักษา และการบริหาร รวมทั้งโครงการที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาด้วยแล้ว ประมาณปีละ ๖๐๐ ล้านบาท เทียบกับระยะปี ๒๔๙๖-๒๔๙๙ ซึ่งเฉลี่ยแล้วประมาณปีละ ๕๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๐๐ มีทางหลวงแผ่นดินที่เปิดการจราจรแล้ว ถึง ๗,๕๐๐ กิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีทางหลวงเทศบาล และทางหลวงจังหวัด ซึ่งอยู่ในความควบคุมของจังหวัดอีกต่างหาก

LIART

๔.๒ ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับแรก (๒๕๐๔-๒๕๐๙)

ในสิ้นปี ๒๕๐๙ ประเทศไทยมีทางหลวงแผ่นดินเป็นระยะทางประมาณ ๙,๘๘๐ กิโลเมตร ในจำนวนนี้เป็นทางคอนกรีต หรือที่ลาดยางประมาณ ๕,๐๔๕ กิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ ๕๑ ของทางหลวงแผ่นดินทั้งสิ้น ทางดังกล่าวนี้ส่วนมากยังจะต้องปรับปรุงต่อไปให้เข้ามาตรฐานที่กรมทางหลวงกำหนดไว้ และไม่เชื่อมต่อกันโดยตลอด ส่วนทางหลวงจังหวัดมีประมาณ ๖,๙๐๐ กิโลเมตร ในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่ยังต้องการการบูรณะเพื่อให้ใช้การได้ตลอดปี และมีเพียงประมาณ ๔๒๕ กิโลเมตร หรือ ร้อยละ ๖ เท่านั้น ที่เป็นพื้นผิวลาดยางหรือคอนกรีต นอกจากนี้ในระหว่างระยะเวลาของแผนฉบับแรกได้มีการปรับปรุงทางหลวงชนบทเพื่อยกฐานะขึ้นเป็นทางหลวงจังหวัดจำนวน ๑๖๐ กิโลเมตร ทั้งนี้เมื่อสิ้นปี ๒๕๐๙ ยังมีทางหลวงชนบทอีกประมาณ ๑๓,๘๔๐ กิโลเมตร ที่ใช้การได้ก็เฉพาะฤดูแล้ง

๔.๓ นโยบายและแนวทางการขนส่งทางถนนตามแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๒ (๒๕๑๐-๒๕๑๔)

ตามแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๒ (๒๕๑๐-๒๕๑๔) รัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดให้มีระบบทางหลวงแผ่นดินสายเอกที่มีมาตรฐานสูงเชื่อมต่อกันได้ทั่วประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การขนส่งสินค้าและผู้โดยสารให้มากขึ้น นอกจากนี้จะพัฒนาทางหลวงจังหวัดและทางหลวงชนบทในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้มากที่สุด และให้เชื่อมกับระบบทางหลวงแผ่นดิน ณ จุดที่เหมาะสมต่าง ๆ ทางหลวงเหล่านี้จะเป็นรากฐานในการเสริมสร้างความเจริญให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นต่าง ๆ และจะทำให้เกิดประโยชน์จากการใช้ทางหลวงแผ่นดินมากขึ้นด้วย นอกจากนี้รัฐบาลจะปรับปรุงบริการการขนส่งทางถนนให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับกิจการขนส่งประเภทต่าง ๆ พร้อมกันนั้นจะสนับสนุนให้เอกชนมีบทบาทมากยิ่งขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้มีกิจการที่เป็นปึกแผ่น มีระเบียบและมีบริการที่ปลอดภัย

๔.๔ เป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๒

ทางหลวงแผ่นดิน จำนวนทางหลวงแผ่นดินจะเพิ่มขึ้นจากที่มีอยู่ในปี ๒๕๐๙

LI RT

ประมาณ ๙,๘๘๑ กิโลเมตร เป็น ๑๒,๓๐๑ กิโลเมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนางานด้านนี้ จะได้มุ่งหนักไปในการยกมาตรฐานทางเดินที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น โดยจะได้ทำการลาดยางเป็น ระยะประมาณ ๒,๒๔๘ กิโลเมตร และก่อสร้างทางเป็นระยะทาง ๓,๘๒๕ กิโลเมตร

ทางหลวงจังหวัด ระยะทางหลวงจังหวัดทั่วประเทศจะเพิ่มขึ้นจากประมาณ ๖,๙๐๐ กิโลเมตร ในปี ๒๕๐๙ เป็นประมาณ ๙,๐๒๗ กิโลเมตร ในจำนวนนี้จะเป็ระยะ ทางที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ ๒,๑๒๔ กิโลเมตร และเป็นกาก่อสร้างและบูรณะทางเดิม ๑,๙๓๙ กิโลเมตร

ตาราง : เป้าหมายการพัฒนาการขนส่งทางถนน

	2509	2510	2511	2512	2413	2514
๑. ทางหลวงแผ่นดิน						
ทางหลวงแผ่นดินทั้งสิ้น (ก.ม.)	9,881	10,603	10,603	11,049	11,674	12,301
ทางก่อสร้างใหม่แต่ละปี (ก.ม.)	399	368	354	446	645	627
ทางก่อสร้างตามแนวทางเดิม แต่ละปี (ก.ม.)	219	422	416	220	153	116
ทางลาดยางแต่ละปี (ก.ม.)	775	714	808	825	-	-
๒. ทางหลวงจังหวัด						
ทางหลวงจังหวัดทั้งสิ้น (ก.ม.)	6,903	7,203	7,659	8,115	8,571	9,027
ทางก่อสร้างใหม่แต่ละปี (ก.ม.)	420	300	456	456	456	456
ทางก่อสร้างตามแนวทางเดิม แต่ละปี (ก.ม.)	360	312	353	353	361	365
ทางบูรณะแต่ละปี (ก.ม.)	36	34	34	34	32	31

ที่มา : สภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ กรุงเทพฯ

LI RT

ตาราง : งบประมาณกรมทางหลวงในระยะ ๙ ปี

๒๕๐๓—๒๕๑๑

	ล้านบาท
2503	317
2504	379
2505	498
2506	659
2507	910
2508	1,006
2509	1,505
2510	2,218
2511	2,413

ที่มา : สำนักงบประมาณ

๔.๕ โครงการพัฒนาการขนส่งทางถนน

๔.๕.๑ โครงการพัฒนาทางหลวงแผ่นดิน การพัฒนาทางหลวงแผ่นดินที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ เป็นการดำเนินการตามโครงการก่อสร้างและบูรณะทางหลวงที่มีสภาพพื้นชั้นล่างดีแล้วเป็นจำนวนประมาณ ๓,๑๒๓ กิโลเมตร และทำการก่อสร้างทาง ๔,๓๘๗ กิโลเมตร รวมเป็นระยะทางที่จะดำเนินการตามโครงการนี้ทั้งสิ้น ๗,๕๑๐ กิโลเมตร ทั้งนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นการปรับปรุงทางซึ่งเปิดรับการจราจรอยู่แล้วให้มีมาตรฐานสูงขึ้นเพื่อวางรากฐานที่ดีสำหรับการพัฒนาทางหลวงแผ่นดินในระยะต่อไป ส่วนการก่อสร้างทางสายใหม่นั้น จะคงดำเนินการเฉพาะสายที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจสูงเท่านั้น เมื่อโครงการนี้เสร็จสิ้นลงจะทำให้ทางหลวงแผ่นดินทั่วประเทศมีจำนวนประมาณ ๑๒,๓๐๑ กิโลเมตร ในจำนวนนี้จะมีทางพื้นผิวลาดยางหรือคอนกรีตประมาณ ๑๐,๐๐๐ กิโลเมตร

๔.๕.๒ โครงการพัฒนาทางหลวงจังหวัด การพัฒนาทางหลวงจังหวัดในปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างและบูรณะทางหลวงจังหวัด ๗ ปี (พ.ศ.

LI RT

๒๕๐๘-๒๕๑๔) ระยะทางตามโครงการนี้รวมทั้งสิ้น ๒,๓๓๕ กิโลเมตร นอกจากนี้จะมีการก่อสร้างทางเพิ่มเติมโดยใช้เงินกู้จากต่างประเทศ มีการก่อสร้างทางใหม่เพิ่มเติมโดยหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กรมชลประทาน และ กรป. กลาง เป็นต้น ระยะทางที่จะทำการบูรณะและก่อสร้างเป็นระยะทางยาวถึง ๔,๐๘๓ กิโลเมตร จะเป็นการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาทางหลวงจังหวัด ๗ ปี จำนวนประมาณ ๘,๕๕๐ กิโลเมตร นอกนั้นจะเป็นการก่อสร้างนอกโครงการ

๔.๕.๓ โครงการสำรวจการขนส่งทางถนน มีวัตถุประสงค์ที่จะทำการสำรวจปริมาณและความเคลื่อนไหวของรถบรรทุก รถโดยสาร รถรับจ้าง ตลอดจนปริมาณสินค้าและผู้โดยสารทั่วประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดระบบการขนส่งทางถนนให้ดำเนินไปอย่างมีระเบียบทั่วถึง และเพียงพอแก่ความต้องการโครงการนี้ได้เริ่มมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๘ และในปี ๒๕๑๐ จะเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องเพื่อให้โครงการนี้เสร็จโดยสมบูรณ์

นอกจากนี้ ยังมีโครงการสำรวจ วิจัย และศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบริการ และค่าใช้จ่ายในการขนส่งทั่วประเทศ โครงการสถาบันการขนส่งและคมนาคมของประเทศ โครงการก่อสร้างสถานีขนส่งรถโดยสาร โครงการปรับปรุงและขยายโรงเรียนการขนส่ง โครงการปรับปรุงบริการด้านการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารทางบกและโครงการอื่น ๆ อีกด้วย

๔.๖ ปัญหาสำคัญบางประการและความคาดหมายระยะยาวของการขนส่งทางถนน

๔.๖.๑ ด้านเทคนิค

การพัฒนาทางหลวงที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนี้ จำเป็นต้องอาศัยบริษัทต่างประเทศในการสำรวจทางเทคนิคและการก่อสร้างอยู่เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศไทยยังขาดแคลนบริษัทก่อสร้างทางขนาดใหญ่ที่มีฐานมั่นคงและมีเครื่องอุปกรณ์เพียงพอ เพื่อที่จะให้สามารถพึ่งตนเองในงวดงานนี้ได้มากขึ้น การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้รับเหมาที่เป็นคนไทย ตลอดจนการฝึกอบรมช่างเทคนิคเกี่ยวกับการสำรวจและสร้างทางหลวง จึงควรถือ เป็นนโยบายสำคัญของรัฐ^(๕)

(๕) 'แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๔)' หน้า ๑๕๕

๔.๖.๒ การจัดหาที่ดินเพื่อขยายถนน

เมื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก้าวหน้ายิ่งขึ้นในอนาคต การจราจรในทางหลวงสายต่าง ๆ ย่อมหนาแน่นขึ้น ความต้องการทางหลวงสายใหม่ย่อมเพิ่มขึ้นด้วยเป็นเงาตามตัว ฉะนั้น เพื่อขจัดปัญหาเกี่ยวกับการจัดหาที่ดินเพื่อขยายและก่อสร้างทางหลวงในอนาคต ควรจะมีการสำรวจและเวนคืนที่ดินไว้ล่วงหน้าพอสมควร

๔.๖.๓ สนับสนุนผู้ประกอบการเอกชน

ขณะนี้ระบบการขนส่งทางถนนของประเทศยังขาดผู้ประกอบการเอกชนขนาดใหญ่ที่มีสมรรถภาพการดำเนินงานสูง ทำให้ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้ทางหลวงอย่างเต็มที่ ฉะนั้น ควรส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการเอกชนให้มีฐานะเป็นปึกแผ่นมั่นคง นอกจากนั้น ควรหา วิธีข้อยกเว้นการบรรทุกเกินอัตราที่ได้ผลจริงจัง เพื่อป้องกันความเสียหายแก่ทางหลวง

△

**ทุนการศึกษา
ของเอสโซ่
มีอยู่ทั่วทุกจังหวัด**

**ช่วยเด็ก अच्छ์
แต่เรียนดี**

เอสโซ่ Esso ช่วยส่งเสริมการพัฒนาชาติไทย

PRD.

LIART

ผู้ไม่ต้องการสวรรค์

โดย ท. เลียงพิบูลย์

△

เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อครั้งสะพานพุทธยอดฟ้า ฯ สร้างเสร็จไม่นานนัก เป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้าและเพื่อน ๆ ได้เริ่มทอಕ್ಕฐินทางน้ำ โดยใช้เรือยนต์เป็นพาหนะ ทำให้ทุกคนที่ไปร่วมงานกุศลต่างมีศรัทธาพอใจมาก เป็นต้นเหตุทำให้ปีต่อ ๆ มาเราก็ได้ทอಕ್ಕฐินทางเรือเป็นประจำปี เริ่มวัดริมหน้าทางเมืองปทุมธานีตลอดไปถึงสามโคกเป็นที่สนุกสนานทั้งชาวบ้านชาววัดและชาวกรุง จนเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ การทอಕ್ಕฐินจึงได้หยุดชะงักไปเพราะหาเรือยนต์ที่เป็นพาหนะไม่สะดวก

เมื่อมนุษย์เราทุกรูปทุกนาม ทุกชาติทุกภาษา หากได้สร้างคุณงามความดีเป็นประโยชน์ส่วนรวมแล้วก็ย่อมเป็นที่ยกย่องสรรเสริญ เป็นที่เคารพบูชาของผู้ที่รู้เห็นทั่วไป ไม่เลือกชาติศาสนา ครั้งนั้นบริษัทแอสตันคาร์ตออยล์ หรือแอสตันคาร์คเวกกัมมออยล์หรือบริษัทไซโกนี ข้าพเจ้าก็จำไม่ได้ เพราะบริษัทนี้เปลี่ยนชื่อหลายครั้ง ข้าพเจ้าอาจจำชื่อสับสนกันก็ได้เพราะเป็นเวลานานปี แต่ก็บริษัทเดียวกัน เวลานั้นนายเฮนรี ไรท์ เป็นผู้จัดการ ในฐานะที่ข้าพเจ้าเคยติดต่อกับบริษัทนี้มาแต่แรก ข้าพเจ้าจึงคุ้นเคยกับคนในบริษัทนี้เป็นส่วนมาก โดยเฉพาะพวกพนักงานเดินตลาด นายเฮนรี ไรท์ เป็นฝรั่งที่นำเคารพนับถือมากที่สุดคนหนึ่ง ที่ข้าพเจ้าเคยพบเห็นมา ท่านผู้นี้ได้ทราบข่าวจากคุณพูนโต เต็มวงศ์ พนักงานเดินตลาดว่าข้าพเจ้าจะทอಕ್ಕฐินทางน้ำ ก็ได้จัดส่งเรือยนต์ของบริษัทพร้อมทั้งเต็มหน้ามันเต็มอัตรา เรือลำนี้เราได้จัดให้เป็นเรืออังกฐินเพราะเป็นเรือโอโถงมีห้องนอนห้อง

LIART

นำพร้อม ทั้งได้จัดพนักงานประจำเรือพร้อมทุกหน้าที่ แต่คนเรือเป็นชาวไทยอิสลามล้วน ข้าพเจ้าอึ้งถึงบุญคุณที่ท่านได้ส่งเรือมาร่วมการกุศลครั้งนั้น ทั้งที่เราต่างศาสนากันทำให้ ข้าพเจ้าระลึกถึงอย่างไม่มีวันลืม นายเฮนรี โพรสต์ ผู้นี้ใครได้รู้จักได้คบค้าสมาคมย่อมเป็นที่ รักใคร่สนิทใจคอและยกย่องความดียากที่จะลืมได้ ทั้งพนักงานและเสมียนคนงานตลอดทั้ง กรรมกรในบริษัทที่อยู่ในใต้บังคับบัญชา ต่างก็รักใคร่เคารพนับถือท่านผู้นี้เหมือนบิดา เพราะ เป็นคนเห็นอกเห็นใจคน มีจิตใจเที่ยงธรรมปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาเหมือนบิดาปกครอง บุตร มีความรักใคร่เอ็นดูคอยอบรมสั่งสอน ไม่เคยดุด่าใช้วาจาสามท้าว เป็นที่ยกย่อง สรรเสริญของพวกเสมียนพนักงานกรรมกรพวกคนงานทั่วไป ต่อมาท่านผู้นี้ได้เป็นสมถึง แก่กรรมที่สนามบินดอนเมือง ปัจจุบันคงจะเรียกว่าหัวใจวาย ความตายไม่เคยเลือกคนดี หรือคนชั่ว ทำให้คนที่คุ้นเคยรักใคร่ต้องเศร้าเสียตายคนดีที่ได้จากไปโดยกะทันหัน พวก เสมียนพนักงานกรรมกรคนงานไม่น้อยที่ต้องหลั่งน้ำตาอาลัยรักท่านผู้นี้ นำความเศร้ามาสู่ ทั้งชาวไทยและชาวจีนที่รู้จักคุ้นเคยกับท่านผู้นี้ คนที่อยู่ที่ไหนก็ให้ความร่มเย็นเป็นสุขแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยมีจิตใจเที่ยงธรรม มีความเห็นอกเห็นใจเมตตาปรานี ผิดกับคนชั่วที่มี ความโลภเห็นแก่ตัว อยู่ที่ใดก็นำความเดือดร้อนมาสู่ที่นั้น ฉะนั้นก่อนอื่นข้าพเจ้าขอสงบ จิตแผ่ส่วนกุศลให้แก่วิญญาณท่านผู้สร้างชีวิตซึ่งร่วงของท่านได้ฝังอยู่ในสุสานที่บ้านใหม่ใน พระนครใต้ประเทศไทยก่อนที่ข้าพเจ้าจะเริ่มเรื่องต่อไป

ครั้งนั้นเราได้ร่วมกำลังทรัพย์ร่วมกำลังกายกำลังปัญญาร่วมใจกันทอดกฐิน ณ วัด หนึ่งซึ่งอยู่ชายน้ำใกล้ถนนตก หรือบางคอแหลม ถ้าจำชื่อไม่ผิดคงจะเป็นวัดจันทร์ โดย การแนะนำของ คุณสายหยุด วงศ์ทองสุข ซึ่งบ้านอยู่ใกล้วัดและรับจะจัดการทางวัดตลอด เริ่มตั้งแต่จองกฐินการเลี้ยงดู และคุณพวง งานดี ข้าราชการกระทรวงวัง รับจัดการเรื่อง เกี่ยวกับทางพระทางศาสนาตลอดทั้งนำถวายผ้าพระกฐิน วันนั้นตอนเช้าจำได้ว่าพวกเราได้ ยกไตรครององค์กฐินตั้งไว้เด่นที่หัวเรือ เพื่อจะได้มองเห็นได้ทั่วๆ ไป และเพื่อให้ได้ชม ดอกไม้หุ้มไทรนั้นร้อยด้วยดอกไม้สด สวยงามมากเป็นศิลปะในปัจจุบันนี้หาดูได้ยาก เสียตาย ว่าอยู่ได้ไม่นาน ความสวยงามก็จะเหี่ยวแห้งหมดความหมาย จึงมาตั้งไว้ให้เห็นเพื่อช่วย อนุโมทนา การร้อยดอกไม้หุ้มไทรนั้นเป็นฝีมือของพวกคุณ ๆ ชาววังรับอาสาไปจัดการและ

จัดได้สวยงามมาก ผู้คนที่ได้เห็นต่างก็ชมว่าฝีมืออย่างนี้ต่อไปจะหาคุยกาก จำได้ว่าเวลานั้น ข้าพเจ้าออกมายืนที่ถนน ทางเข้าท่าเรือใต้สะพานใหม่ คอยคักบอกพวกที่จะชนของมาในงานกรฐิน จะได้ไม่ผิดท่า ยืนคอยคุกรุ่นหนึ่งก็มีเพื่อนคนหนึ่งมาเรียกบอกว่ามีคุณยายคนหนึ่งอยากพบ ให้กลับไปท่าเรือ ข้าพเจ้าจึงมอบหน้าที่ให้เพื่อนผู้นั้นคอยเฝ้าคุกรุ่นที่ชนของตลอดทั้งบอกรูปร่างของรถและคนขับ เพื่อจะโตไม่หลงไปทางอื่น และคอยช่วยบอกผู้ที่มางานกรฐินด้วย ข้าพเจ้าก็กลับมาที่ท่าเรือ

เห็นพวกที่จะไปในงานกรฐิน ส่วนมากเป็นผู้หญิงกำลังล่อมหน้าล่อมหลังหญิงสูงอายุผู้หนึ่ง กำลังซักถามและเล่าเรื่องอะไรให้ฟังอย่างเพลิดเพลีน เมื่อข้าพเจ้าเดินตรงเข้าไปในกลุ่มที่กำลังสนทนากัน เมื่อใกล้เข้าไปพวกในที่นั้นก็ชี้ให้หญิงชราดูและแนะนำว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้จัดการในกรฐินครั้งนี้ที่แกอยากพบ แกก็แหวกพวกที่ล่อมตรงเข้ามาหาข้าพเจ้า พลาญพูกว่า “พ่อคุณของยาย ก็ใจที่ได้ทราบว่าจัดการทอดกฐินครั้งนี้ การทอดกฐินได้บุญแรงมาก ยายอยากจะทำบุญด้วย”

ข้าพเจ้าบอกว่า “ไม่ใช่ผมจัดการคนเดียวหรอกครับคุณยาย พวกเราเพื่อน ๆ ร่วมมือร่วมใจกันเป็นเจ้าของครับ” หญิงสูงอายุกำลังกวักห่อผ้าแดงออกมาจากอกเสื้อ ปากก็พูกว่า “ถึงอย่างไรคุณก็เป็นหัวหน้าซักชวน มันเป็นกุศล ยายขอร่วมการกุศลครั้งนี้เพื่อเข้าสมทบเข้าองค์กรฐินด้วย ๕ บาท” พูกแล้วค่อย ๆ แก้ห่อหีบเงินออกมานับที่เหล็กก็ห่อกลับคืนไว้ในอกเสื้อ หีบธนบัตรใบละบาทพับซ้อนกันเรียบร้อยที่เอาออกมาจากห่อผ้าแดง ๕ ใบ แล้วยกมือขึ้นจบบั้นหน้าไปทางพระปรารภวัดแจ้ง ทำปากขมุบขมิบคงเป็นคำอธิษฐาน แล้วจึงยื่นส่งมาให้ ข้าพเจ้ารับไว้ พลาญยกมือขึ้นโมทนาแล้วก็มอบให้ผู้รักษาเงิน บอกว่า ให้จกชื่อคุณยายสมทบในองค์กรฐิน ก็มีหญิงคนหนึ่งเคยกับข้าพเจ้าผู้หนึ่งมาในงานกรฐิน แอบกระซิบว่าคุณยายคนนั้นแกเป็นคนมั่งคั่งผู้หนึ่ง แกมีที่ดินบ้านช่องเรือกสวนมากมาย แต่บั้นนี้แกได้ยกโอนถวายวัดเป็นกองกลางหมดแล้ว เพื่อให้เก็บผลประโยชน์บำรุงพระศาสนา เวลานี้แกอาศัยวัดถือศีลภาวนา เขาว่าแกนั่งสมาธิตายเหตุการณ์ล่วงหน้าได้แม่นมาก แต่ข้าพเจ้าไม่สนใจเรื่องทายเหตุการณ์แม่นยำ กลับไปสนใจในการที่แกสละทรัพย์สมบัติ

มากมายถวายวัดให้เก็บผลประโยชน์ ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณยายผู้นี้ออกจะมีเสน่ห์ เพราะเห็นมีผู้หญิงทั้งสาวและไม่สาวห้อมล้อมถามโน่นถามนี่ ข้าพเจ้าก็เกิดความสนใจจึงถามว่า “ได้ทราบว่าคุณยายได้ยกทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดถวายวัดเพื่อบำรุงพระศาสนาจริงไหมครับ” หญิงชรายิ้มอย่างสบายใจแล้วพูดว่า “เป็นความจริงค่ะคุณ เพราะยายได้พิจารณาแล้วว่า มองเห็นความจริงได้ชัดเจนแล้วที่ชีวิตของคนเราทุกวันนี้ไม่มีอะไรเป็นแก่นสาร ตายเกิดตายเกิดวนเวียนอยู่อย่างนี้ไม่สิ้นสุด เกิดมาเป็นคนหนีความทุกข์ไม่พ้น หนีความเศร้าความเสียใจไม่พ้น ความสุขความสบายมองไม่เห็นจึงคิดว่าไม่มีอะไรเป็นที่พึ่งของเราแน่นอนได้นอกจากพระศาสนา พระธรรมคำสอนให้มนุษย์เราละความโลภ ความโกรธหลงได้ก็จะทำให้เราสบายใจ จะห่างความทุกข์ความเศร้าโศกเสียใจ ยายมานึกคุณเราถ้าตัดความโลภได้มันก็มีความสุข เพราะฉะนั้นยายจึงได้พยายามตัดกิเลสเหล่านี้ให้มันหมดสิ้นไป”

แต่แล้วก็มีหญิงสาวผู้หนึ่งถามขึ้นว่า “แล้วทำไมยายต้องยกทรัพย์สินสมบัติให้วัดทั้งหมด แล้วยายจะเอาอะไรมากินมาใช้แล้วยายจะเอาบ้านที่ไหนอยู่” เสียงหญิงสูงอายุหัวเราะอย่างสุขใจแล้วพูดว่า “โธ่ ก็ขายปลงตกแล้ว ยายอายุมากและไม่มีลูกหลานใกล้ชิดทรัพย์สินสมบัติบ้านช่องยายจะครองไปได้อีกกี่วัน อันทรัพย์สินเงินทองนั้นถ้ามีมากก็ห้วงมาก ถ้ามีน้อยก็ห้วงน้อย ถ้าไม่มีก็ไม่มีอะไรห้วง ฉะนั้นยายจึงคิดตัดกังวลถวายวัดทั้งหมด ยายก็หมดห่วงหมดความผูกพันไม่ต้องนึกอีกว่าอายโน่นของเราอายนี่ของเรา มีผูกพันในทางรู้สึกไม่สิ้นสุด มันมีความโลภ กิเลสตัณหากรงรังอยู่ทางจิตใจแล้ว ผู้นั้นย่อมจะทำจิตใจสงบยาก โอกาสที่จะบรรลุมรรคผลก็มีน้อยถ้าหากยังเป็นของเรา ถึงอย่างไรเราก็มีจิตใจกังวลคัดค้านขาด คุณแต่เองก็สัมผัสมาสัมผัสพระเจ้า พระองค์ท่านสูงส่งด้วยศรัทธาและมั่งคั่งมหาศาล แต่พระองค์ก็ยังเสียสละตัดหมดทุกอย่างตลอดราชสมบัติ พระองค์มิได้ทรงโยคี ทรงมุ่งหวังแต่พระนิพพานเป็นที่ตั้ง ที่สุดพระองค์ก็ทรงค้นพบตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง เห็นทางไปสู่พระนิพพาน และยายก็สละทรัพย์สินสมบัติละความโลภหลงได้แล้ว บัดนี้ยายก็ไม่มีอะไรเป็นห่วงเป็นกังวลอีกแล้ว เท่ากับยายเหตือแก่ตัว เวลานี้ยายสามารถชำระจิตใจให้ใสสะอาด บริสุทธิ์ยายก็อยู่ในที่สงบและมีความสุข

ข้าพเจ้าได้ยืมหญิงสาวผู้หนึ่งถามขึ้นว่า “ยายจำ คนเราไม่มีบ้านอยู่ ไม่มีเงินทอง ต้องอาศัยวัด ไม่มีอะไรเป็นของตัวเอง ไม่เป็นอิสระต้องอาศัยวัดและจะหาความสุขได้อย่างไร” หญิงชราหัวเราะยกมือบ๊ักไปมาอยู่ตรงหน้าประกอบคำพูดว่า “คุณหญิงพึ่งยายให้ทีนะ แล้วจำเอาไว้ คนเราจะทำบุญอะไรก็ต้องให้รู้จักตัวบุญตัวกุศลเสียก่อน ใช้สติปัญญาพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบ เพราะการสละทรัพย์สินมากมายเป็นเรื่องใหญ่ เหมือนกับทางโลก พ่อแม่จะยกทรัพย์สินมรดกให้แก่ลูกหลานคนไหน จะมีปัญญาทำให้เกิดประโยชน์ต่อไปหรือไม่ ทรัพย์สินสมบัตินั้นมีทั้งคุณและโทษ หากยกให้แทนที่จะเกิดคุณประโยชน์ กลับเกิดโทษให้แก่ลูกหลานผู้นั้นจนเสียผู้เสียคนก็ไม่ควรจะให้ เพราะจะทำให้อายุสั้นลง ทรัพย์สินสมบัติมีคุณสำหรับผู้รู้จักปกครองและให้โทษสำหรับผู้ไม่รู้จักคุณค่า แต่สำหรับยายหมดความจำเป็นเพราะยายแก่แล้ว ถ้ายายยังมีทรัพย์สินต่อไปก็จะมีแต่จะเกิดโทษทางใจ ฉะนั้น ยายนึกแล้วจึงตกลงใจยกให้ถวายเป็นพุทธบูชา แล้วยายก็ได้ความสบายใจ เพราะคิดว่า ยายทำดีที่สุดแล้ว คุณหญิงอย่าคิดว่าคนมั่งมีเงินทองมากมายมีตึกใหญ่โต มีผู้คนรับใช้มีรถยนต์คันงามราคาแพง เราย่าไปนึกว่าคนนั้นเขาจะได้รับความสุขสบายใจเสมอไปนะ สายตาของเรามองเห็นเขามีความสุขจริง แต่เขาอาจจะมีความสุขในสายตาคนแต่ภายนอก แต่ภายในเรามองไม่เห็น ซึ่งใจเขาอาจหาความสุขความสบายไม่ได้เลย อาจมีแต่ทุกข์ เป็นห่วงกังวลโรคร้าย อาจเป็นห่วงทรัพย์สินสมบัติ อาจเป็นทุกข์เพราะลูกไม่เอาถ่าน คอยแต่ตั้งผลาญประพฤติก้าวชั่วช้า อาจเป็นห่วงกลัวจะเสื่อมถอยอำนาจและสิ่งอื่น ๆ ทำให้ใจไม่สบาย ร้อยแปดประการ แต่สำหรับยายนั้นไม่มีอะไรห่วง แม้ตัวยายจะไม่มีบ้านใหญ่โต ไม่มีทรัพย์สินเงินทองแต่จิตใจยายสบาย ยายมีความสุขเพราะความสงบเพราะเปลื้องความโลภออกหมดแล้ว ถ้าใครจะเอาความมั่งคั่งพร้อมทั้งอำนาจวาสนาความสุขความสบายภายนอกมาแลกกับความรู้สึกรู้ใจของยายแล้วยายจะบอกว่ายายไม่ต้องการความสุขทางกาย ยายจะขอความสุขทางใจ”

เวลานั้นรู้สึกว่ามีคนส่วนมากมารุมฟังคุณยายผู้สูงอายุตอบปัญหาพวกหญิงรุ่นสาวอย่างน่าฟัง ข้าพเจ้าก็ฟังด้วยความเลื่อมใสจริงใจ ทันใดนั้นก็ได้ยินหญิงผู้หนึ่งเป็นผู้มีความรู้สูงชั้นอาจารย์ได้มาร่วมงานกฐิน ได้ถามปัญหาขึ้นว่า “เมื่อคุณยายได้สละทรัพย์สินมากมายเพื่อสร้างบารมีบำรุงพระศาสนาต่อไปแล้วนอกจากได้ความสุขสงบทางใจแล้วได้เกิดผลอะไร

บ้าง ที่พอจะนำมาประคับความรู้และจะได้พิจารณาเหตุเหตุผล” คุณยายมองหน้าผู้ถามแล้วก็ยิ้มพลางพูดว่า “เมื่อคุณได้ถามยายก็ดีแล้ว บางทียายจะพูดและได้ตอบนอกเรื่องไปก็ได้แต่ใครจะเชื่อหรือไม่เชื่อยายก็ไม่สนใจ ยายรู้เห็นอย่างไรยายก็พูดออกมา ยายมีศีลมีธรรม คุณลองเอาไปพิจารณาการเงินการทอง ยายไม่เคยขาดมือเลย ยายก็มีสภาพอยู่อย่างพอกินพอใช้ไปวันหนึ่ง ๆ ถ้ามากยายก็ทำบุญ แต่พอทำบุญแล้วเงินก็มีมาอีกคนโน้นให้บ้างคนนี้ให้บ้าง ยายไม่เคยขัดสนเลยตลอดมา อีกอย่างหนึ่งเป็นสิ่งอัศจรรย์ยิ่ง แม้จะเป็นความฝันแต่ก็มีเหตุผล นับแต่ยายได้สละบ้านถวายเป็นวัดแล้ว วันหนึ่งยายป่วยไม่สบาย คืนนั้นก็ฝันไปในฝันว่ายายพบบ้านสวยงามหลังหนึ่ง ว่าบ้านหลังนี้สร้างด้วยอะไรหนอ มันสวยงามดูไม่เบื่อตาเลย ไม่ว่าจะพิจารณาทางไหนแห่งไหนมุมไหนสวยพร้อมไม่มีที่ติ ช่วงธรรมดากงไม่สามารถจะสร้างได้เช่นนี้ จะว่าแก้วและทองคำก็คิดว่าไม่มีมนุษย์คนไหนที่จะมีทรัพย์สินเงินทองมากมายมหาศาลสร้างบ้านอย่างนี้ได้ เจียบสงบเหมือนไม่มีคนอยู่ภายใน ยายเดินชมรอบบ้านแล้วก็มาเห็นประตูบานหนึ่งแง้มอยู่ ท่าทางจะมีคนอยู่ข้างในจึงตะโกนถามไปว่า “มีใครอยู่ในบ้านบ้างจ๊ะ ฉันอยากจะรู้จักเจ้าของบ้านไปรคออกมาพบหน่อยเถิด” แต่แล้วก็มีเสียงหญิงพุกกันอยู่ข้างในครู่หนึ่งประตูที่แง้มก็เปิดออก พบหญิงสาววัยรุ่นออกมา ๓ คน แล้วถามอย่างยิ้มแย้มว่า “ท่านมาหาผู้ใดเจ้าคะ” ยายจึงถามว่า “แม่หนู ฉันอยากจะรู้ว่าบ้านหลังนี้เป็นของใคร ฉันยังไม่เคยพบเห็นบ้านใครสวยงามอย่างนี้มาก่อนเลย มันดูออกถูกใจฉันทุกอย่าง” เด็กสาววัยรุ่นหัวเราะพลางพูดว่า “ท่านเจ้าของยังไม่ได้มาอยู่เลยเจ้าคะ พวกดิฉันมากอยรับใช้ท่าน และยังไม่เคยพบเห็นท่านเลย” ยายสงสัยถามว่า “ท่านเจ้าของที่ว่านั้นชื่ออะไร เวลาที่อยู่ที่ไหน” เด็กสาวคนหนึ่งตอบว่า “เจ้าของท่านชื่อ..... เวลาอยู่ในเมืองมนุษย์”

ยายได้ยินชื่อก็สะดุ้งทันที เพราะชื่อที่เด็กสาวบอกนั้นมันชื่อของยาย จึงสงสัยถามต่อไปว่า “นอกจากพวกหนู ๓ คนแล้วยังมีใครที่เป็นผู้ใหญ่ที่ดูแลบ้านนี้บ้างไหมจ๊ะ” เด็กสาวยิ้มแล้วพูดว่า “ยังมีผู้ดูแลเป็นใหญ่ที่นี้อีกผู้หนึ่งเจ้าคะ นอกนั้นยังมีเด็กรุ่นดิฉันอีกมากมายอยู่ข้างใน ถ้าท่านต้องการพบผู้ดูแลแล้วดิฉันจะไปเรียนให้ท่านผู้เฝ้าสถานที่ให้ทราบ”

พูดแล้วก็พากันหลบเข้าไปทั้งสามคน ทำให้ยายนึกชมว่าเด็กสาวพวกนี้มีกิจกรรมารยาทเรียบร้อย ใครหนอได้ฝึกฝนเด็กเหล่านี้ให้มีกิจวิจาจาเรียบร้อยเช่นนี้ ใจก็นึกตามชมความงามภายนอกของบ้าน นึกว่าภายนอกงามอย่างนี้ภายในจะงามเพียงไรหนอ ยายกำลังชมเพลินอยู่ที่พอกก็เด็กสาวทั้งสามออกมาและพาหญิงสาวผู้หนึ่งมาด้วย เมื่อยายเห็นหญิงสาวคนนั้นยายก็ตะลึงเพราะความรู้สึกว่าจำได้แน่นอนและแม่นยำจึงร้องตามไปคำเดียวว่า “นี่แจ้วใช่ไหม” ได้ยินเท่านั้นหญิงสาวก็ตรงเข้ามาคุกเข่ากราบลงแทบเท้าของยายพลางพูดว่า “ใช่เจ้าน่ะ”

แจ้วคนนั้นเมื่อเด็ก ๆ เป็นคนรับใช้ของคุณแม่ของยาย เป็นเด็กที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ไว้วางใจได้ เป็นเด็กที่มีความกตัญญู เมื่อคุณแม่ของยายเสียชีวิตแล้วแจ้วก็อยู่กับยายตลอดมา ครั้งหนึ่งเกิดอหิวาต์แจ้วก็เป็นโรคอหิวาต์ อากาจรวนไปจวนอยู่ ยายจึงบ่นตัวว่าหากหายจะให้แจ้วบวชชี ที่สุดแจ้วก็หายจากโรค แล้วก็บวชชีถือศีลเก็บนและก็ศึกษาอยู่กับยายตลอดมา ยายรักแจ้วมากเพราะเป็นคนพูดน้อยทำงานมาก ตอนหลังนี้เป็นใช้เวลานั้นเราก็รักษากันอย่างยาไทย ๆ หมอบอกว่าอย่าเพิ่งให้กินข้าวจนกว่าจะหายปรกติ ต่อมาแจ้วก็ค่อยยังชั่วมาก แจ้วร้องบอกยายว่าอยากกินข้าวเหลือเกิน กินแต่น้ำข้าวกับพวกแป้งเปียกเบื่อเหลือเกิน ถ้าไม่ได้กินก็อยากแทบจะตายอ่อนวอนขอข้าวกิน ยายเห็นว่าแจ้วค่อยยังชั่วแล้วทั้งอ่อนวอนขอข้าวกินอย่างน่าสงสาร ยายก็จัดหาข้าวมาให้กิน แต่แล้วกินนั้นแจ้วก็คันทุรนทุรายมาก ใช้ขันยายตักใจมากให้คนไปตามหมอแต่หมอมาไม่ทัน แจ้วก็สิ้นใจหมดลมเสียก่อน สมัยใหม่บอกว่าลำไส้ทะลุ ก่อนตายแจ้วได้มองหน้ายายน้ำตาไหลแล้วพูดทั้งน้ำตาว่า “คุณขา ถ้าแจ้วได้เกิดมาในชาติหน้าขอให้แจ้วได้รับใช้คุณต่อไปนะคะ แจ้วขออธิษฐานค่ะ” ยายต้องเสียน้ำตาเมื่อแจ้วตาย และได้ทำบุญกรวดน้ำไปให้เสมอ ว่าถ้าชาติหน้ามีขอให้เรามาอยู่ร่วมกันอีก เมื่อได้มาพบแจ้วในบ้านประหลาดหลังนี้ทำให้ยายดีใจมาก เมื่อแจ้วได้มารายบายตรงหน้า ยายก็ก้มลงกอดแจ้วด้วยความรักและคิดถึง แจ้วก็มีหน้าตาเข้มขันที่ได้พบยาย เราถามถึงอะไรต่ออะไรไม่เป็นสาระพักหนึ่ง แล้วยายก็ถามว่า “นี่แจ้วแกมาเผ่าบ้านให้ใครล่ะ สวยงามใหญ่โตเหลือเกิน” แจ้วยิ้มแล้วก็ขยาดตายายแล้ว

พูดว่า “ที่บ้านของท่านซีเจ้าคะ” ยายตกตะลึงถามซ้ำว่า “แจ้วพูดอะไรนะ บ้านนี้แจ้วว่าเป็นบ้านของฉันทหรือ” แจ้วยิ้มแล้วพูดว่า “ใช่แล้วเจ้าคะบ้านของท่าน แจ้วมาเฝ้าไว้คอยท่าน เมื่อท่านละโลกมนุษย์เมื่อไหร่ ท่านก็จะมาอยู่ในสถานที่นี้” ยายตอบแจ้วว่า “ยังหรรอกแจ้ว ฉันทยังไม่อยากมา แจ้วเฝ้าต่อไปเถิด ถ้าฉันทไม่มา แจ้วก็เป็นใหญ่ต่อไป” แจ้วทำหน้าสลบแล้วพูดว่า “ท่านจะไม่เข้าไปชมความงามภายในหรือเจ้าคะ งามมากอย่างที่ท่านจะไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อนเลย” ยายต้องตอบว่า “เมื่อฉันทรู้ว่าเป็นของฉันทแล้วก็ไม่อยากเข้าไปดู นึกว่าเป็นของคนอื่นฉันทก็จะขอเข้าไปชม” เวลานั้นยายรู้ตัวว่าเป็นความฝัน ยายก็พยายามทำจิตคั่นรณให้ตื่นจากฝัน แล้วยายก็ตื่นขึ้นมาเวลานี้หากยายทำสมาธิให้จิตสงบก่อนที่จิตจะสงบนิ่ง ถ้านึกถึงครั้งใดก็จะต้องเห็นบ้านหลังนี้เสมอ

หญิงผู้ถามก็ได้ถามต่อว่า “เหตุใดคุณยายรู้ว่าเป็นบ้านของคุณยายจึงไม่อยากเข้าไปดูภายในทั้งที่คุณยายก็พอใจในบ้านหลังนี้มาก” หญิงชรายิ้มอย่างเศร้าแล้วพูดว่า “ยายไม่ต้องการไปคิดในรูปปรสกลิ่นเสียงไปหลงไหลในสิ่งสวยงามยายไม่ต้องการไปเกิดที่ไหนอีก นอกจากยายยังมีกรรมไม่สามารถจะบรรลุมรรคผลเท่านั้น แม้จะในสวรรค์ชั้นไหนก็ตาม ยายไม่ต้องการเพราะยายต้องการสูงกว่านั้นคือพระนิพพาน คับรูป รส กลิ่น เสียง โสภะ โทสะ โมหะ คับชาติคับภพ คับตลอดกาล ไม่มาเกิดเป็นอะไรในสากลพิภพอีกต่อไป เป็นทางสุขที่สงบเหนือความทุกข์ทั้งหลาย” พวกเราได้ฟังแล้วก็พากันสนใจในชีวิตของคุณยายผู้นี้มาก และได้รับความเพลิดเพลินในเรื่องแปลกประหลาดพิศดาร ภายหลังเราได้นำเรื่องนี้มาถกกันอีกนาน ข้าพเจ้าได้เชิญให้คุณยายไปโมทนากรฐินด้วย แต่หญิงชราได้ขอตัว เมื่อได้เวลาผู้คนมามากพร้อมหน้ากัน และไฉนของลงเรือหมดแล้วเราก็ถึงเวลากำหนดออกเรือ นำเรือองค์กรฐินแล่นออกจากท่าทันที ตกกลางเมื่อทอดกรฐินแล้วเราก็จะนำเรือออกไปเที่ยวปากอ่าวเพราะมีหลายท่านที่ยังไม่เคยเห็นอ่าวสยามและท้องทะเลเวียงวังมองไม่เห็นฝั่ง วันนั้นนับว่าเป็นวันที่สนุกสนานเป็นที่ออกพอใจด้วยกันทุกคน ต่อมาภายหลังมีผู้เล่าให้ฟังว่าคุณยายผู้นั้นท่านเป็นผู้ดีเก่าตระกูลสูง และได้รับการศึกษามีความรู้ดี และบางคนที่ไม่เชื่อถือว่าสติของท่านไม่ค่อยดี แต่ข้าพเจ้าได้สนทนากับท่านแล้ว รู้สึกว่าสติดีกว่าบางคนๆที่เรียก

ว่าสภามหาวิทยาลัยเสียอีก การทอดกฐินครั้งนั้นผู้ที่ไปร่วมกุศลทั้งชายหญิง ต่างได้รับอากาศ
สดชื่นลมเย็นทำให้จิตใจสบาย ทั้งอาหารกวางหวานผลไม้ทั้งเครื่องคัมภีร์ก็อุดมสมบูรณ์ ต่างก็
จัดหากันมามากมาย ทุกท่านได้รับความสำราญพอใจที่ได้พักผ่อนสมอกร่วมสนุกสนานเฮฮา
ทำให้ทุกคนขอร้องให้ข้าพเจ้าจัดงานทอดกฐินปีต่อไปทุกปีเป็นประจำ เพื่อจะได้ร่วมกันทำ
บุญสนุกสนานเฮฮาปีละครั้ง ข้าพเจ้ารับปากเพียงว่าจะพยายามในปีต่อไป

ไม้สัก ไม้ยาง แปรรูป

อบไม้ อัดน้ำยาไม้ และไสไม้

ขนาด คุณภาพมาตรฐาน ราคาถูก

โปรดติดต่อได้ที่ โรงเลื่อยโรงงาน ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

โรงเลื่อยไม้ไทย (ถนนทหาร บางซื่อ พระนคร) จำหน่ายไม้สักแปรรูป
โทร. ๔๗๐๙๔, ๔๗๐๙๕

โรงเลื่อยเกษตร ๑ (บางลำภูกลาง ธนบุรี) จำหน่ายไม้ยางแปรรูป
รับอบไม้และไสไม้ โทร. ๖๐๓๖๕, ๖๐๙๔๗

โรงเลื่อยเกษตร ๒ (ปากคลองสวนพลู จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)
จำหน่ายไม้ยางแปรรูป

โรงงานอบไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ (บางโพ พระนคร) รับอบไม้ไสไม้
และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้ โทร. ๔๗๑๓๕

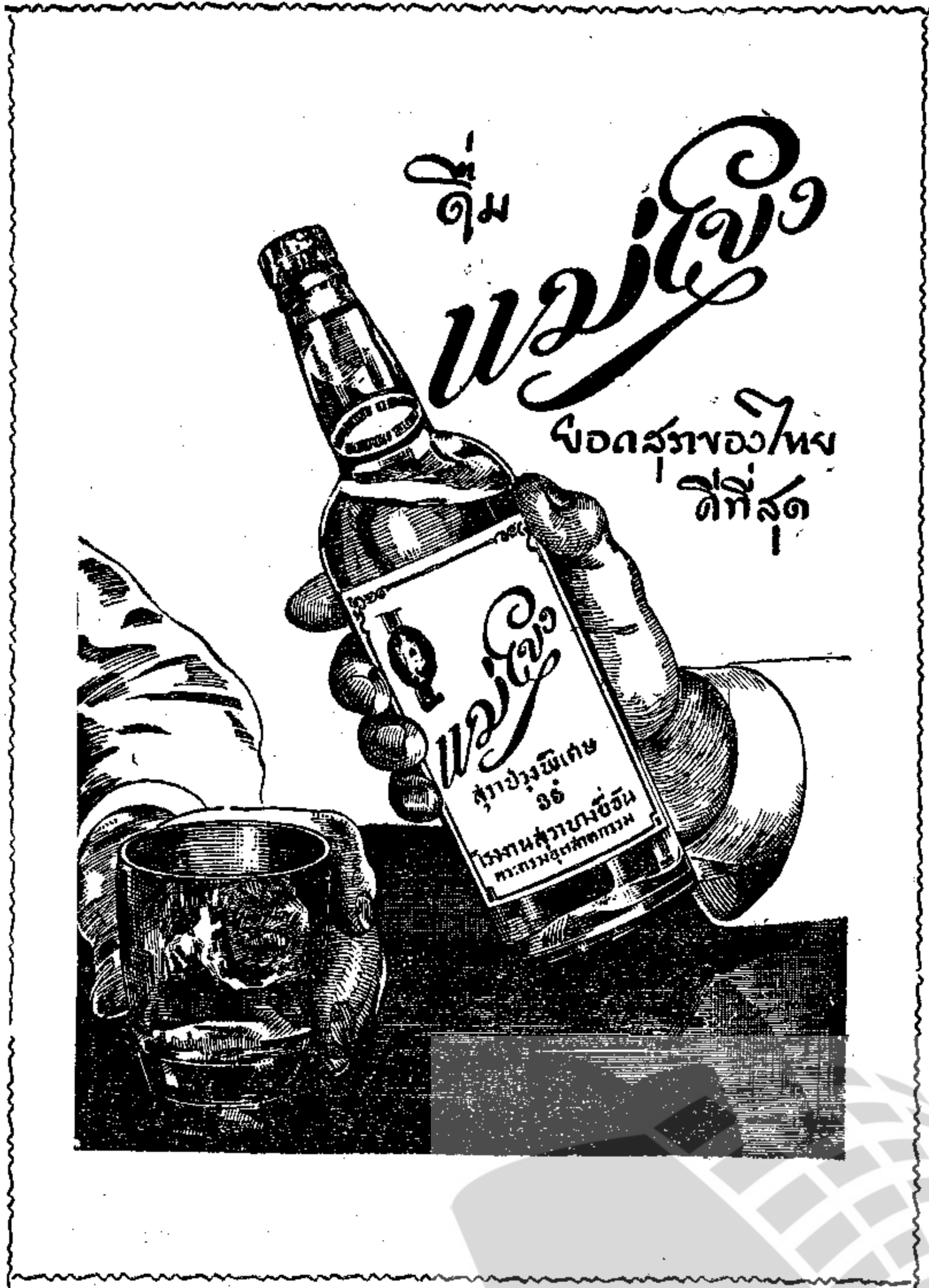
โรงงานอัดน้ำยาไม้ (บางนา พระนคร) รับอบไม้ และอัดน้ำยาไม้
โทร. ๕๑๓๗๐๐

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ กระทรวงเกษตร

อาคารถนนราชดำเนินนอก พระนคร โทร. ๔๑๓๔๓๓, ๔๑๓๐๓๗, ๔๑๓๒๔๔

LI RT

LIRT

งานของ

สภาข้าราชการรวมชนุญ

บันทึกการประชุมสภาข้าราชการรวมชนุญ
(ทำหน้าที่นิติบัญญัติ)

ครั้งที่ ๒๔๑

วันพฤหัสบดีที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๕ นาฬิกา

เนื่องจาก พลเอก หลวงสุทธินาถนกร ประธานสภาข้าราชการรวมชนุญป่วย นายทวี บุณยเกตุ รองประธานสภาข้าราชการรวมชนุญ จึงดำเนินการประชุมแทน ผู้ทำการแทนประธานสภาข้าราชการรวมชนุญกล่าวเปิดประชุม และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า

๑. ได้รับหนังสือจาก จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๐ ว่า นายกรัฐมนตรีโดยมีมติคณะรัฐมนตรีได้มีคำสั่งตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๐ เรื่องให้ประหารชีวิตและจำคุกผู้ผลิตเฮโรอีนจำหน่าย จึงแจ้งให้สภาข้าราชการรวมชนุญทราบ

ที่ประชุมรับทราบ

๒. ได้รับหนังสือจากเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๐ แจ้งว่ากระทรวงการคลังได้เสนอรายงานการจ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๙ ของสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งได้เสนอก่อนหน้าแล้ว

LI RT

จึงเสนอต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะรัฐสภา ตามนัยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๑๖

ที่ประชุมรับทราบ

ครั้นแล้ว ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่นิติบัญญัติ) ครั้งที่ ๒๔๐

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมครั้งนี้

ต่อจากนั้น ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ร่างพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองพิจารณาเสร็จแล้ว ร่างพระราชบัญญัติกำหนดอำนาจกระทรวงการคลังในการกำประกัน พ.ศ. ๒๕๑๐ และร่างพระราชบัญญัติเงินตรา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งคณะกรรมการเศรษฐกิจพิจารณาเสร็จแล้ว ที่ละฉบับตามลำดับ

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ ฉบับนี้ ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ที่ละฉบับตามลำดับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอ ให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากทางราชการทหาร มีความประสงค์ที่จะขยายการสงเคราะห์ให้รวมไปถึงทหารนอกประจำการ ตำรวจ ข้าราชการพลเรือนและพลเรือน ซึ่งได้กระทำความหน้าที่ป้องกันหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร กับทั้งสมควรร่วมมือช่วยทหารและครอบครัวทหารที่ไปช่วยสหประชาชาติทำการรบ ณ ประเทศเกาหลี ให้เข้าอยู่ในองค์การนี้ด้วย จึงสมควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกให้เหมาะสมกับกาลสมัยและสถานการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบัน

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกบางประการ ซึ่งพลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้วในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการการทหารพิจารณา กำหนดการแปรญัตติกภายใน ๗ วัน.

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๒๕ นาฬิกา

ประเสริฐ บั้ทมะสุคนธ์

(นายประเสริฐ บั้ทมะสุคนธ์)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ทำหน้าที่เลขาธิการสภาว่่างรัฐธรรมนุญ

บันทึกการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๖๒

วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๐ นาฬิกา

เนื่องจากพลเอกหลวงสุทธิตาพรณกร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญป่วย นายทวี
บุญยเกตุ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ จึงดำเนินการประชุมแทน

ครบแล้ว ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญกล่าวเปิดประชุม และ
เสนอให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)
ครั้งที่ ๕๔

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมครั้งนี้

ต่อจากนั้น ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา
ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ในมาตรา
๓๓ ที่ค้างการพิจารณาจากคราวประชุมครั้งก่อน

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จนจบมาตรา ๓๓
เนื่องจากถึงเวลาอันสมควรแล้ว ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ จึงสั่งให้เดือน
การพิจารณาไปในคราวประชุมหน้า.

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๕๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตกุล

(นายประเสริฐ บัณฑิตกุล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ทำหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ

LIRT

บันทึกการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(ทำหน้าที่นิติบัญญัติ)

ครั้งที่ ๒๔๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๕๐ นาฬิกา

เนื่องจาก พลเอก หลวงสุทธีสารณรงค์ ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วยพระคุณูปการที่ยิ่งใหญ่ ร้องประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ จึงดำเนินการประชุมแทน

ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญกล่าวเปิดประชุม และเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งคณะกรรมการการทหารพิจารณาเสร็จแล้ว และร่างพระราชบัญญัติโอนกรรมสิทธิ์อสังหาริมทรัพย์ของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้มาตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อจัดสร้างโรงพยาบาลโรคจิต จังหวัดนนทบุรี พุทธศักราช ๒๕๑๐ ให้แก่เจ้าของเดิม พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองพิจารณาเสร็จแล้ว ที่ละฉบับตามลำดับ

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับนี้ในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับ มาตราจนจบร่าง และในวาระที่ ๓ ลงมติให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ ที่ละฉบับตามลำดับ

ครั้นแล้ว ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดพิจิตรและจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

นายทวี แรงขำ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ มีใจความสำคัญว่า เปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดพิจิตรและ

LI RT

จังหวัดเพชรบูรณ์เนื่องจากท้องที่ตำบลท้ายดง อำเภอเมืองพิบูลย์ จังหวัดพิบูลย์ ติดต่อกับท้องที่อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ประชาชนไปมาติดต่อกับอำเภอชนแดนสะดวกกว่าอำเภอเมืองพิบูลย์ จึงสมควรโอนท้องที่ตำบลท้ายดงไปขึ้นอำเภอชนแดน เพื่อประโยชน์แก่การปกครองและความสะดวกของประชาชน

ได้มีสมาชิกซักถามข้อข้องใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเขตจังหวัดนี้บางประการ ซึ่งนายทวี แรงขำ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

ต่อจากนั้น ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎรเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๕๑๐ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

นายเสริม วินิจฉัยกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้แถลงเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีใจความสำคัญว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มีบทบัญญัติบางมาตราที่ไม่เหมาะสม จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ได้มีสมาชิกซักถาม ข้อข้องใจและ ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้บางประการ ซึ่งนายเสริม วินิจฉัยกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงตอบจนเป็นที่พอใจแล้ว ในที่สุดที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งให้คณะกรรมการเศรษฐกิจพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

เลิกประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตกุล
(นายประเสริฐ บัณฑิตกุล)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ทำหน้าที่เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIART

บันทึกการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๖๓

วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๐
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๐๕ นาฬิกา

เนื่องจากพลเอก หลวงสุทธีสารวรรณกร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญป่วย นายทวี บุญยเกตุ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ จึงดำเนินการประชุมแทน ครั้นแล้ว ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญกล่าวเปิดประชุม และเสนอ ให้ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ) ครั้งที่ ๖๐

ที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมครั้งนี้

ต่อจากนั้น ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ตั้งแต่ มาตรา ๓๔ ที่ค้างการพิจารณาจากคราวประชุมครั้งก่อน

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในมาตรา ๓๔ ไป ถึงมาตรา ๑๗๖ เนื่องจากถึงเวลาอันสมควรแล้ว ผู้ทำการแทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ จึงสั่งให้เลื่อนการพิจารณาไปในคราวประชุมหน้า.

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

ประเสริฐ บัณฑิตกุล
(นายประเสริฐ บัณฑิตกุล)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ทำหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ

LI RT

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๕๑

วันพฤหัสบดีที่ ๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๘

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๔๕ นาฬิกา

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : วันนี้มีสมาชิกมาร่วมการประชุม ๓๓๙ คน
ครบองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าจะได้ดำเนินการประชุมทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญต่อไป
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม สำหรับวันนี้ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๒ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งคณะกรรมการ
ยกร่างรัฐธรรมนูญยกร่างเสร็จแล้ว ค้างการพิจารณาจากคราวประชุมครั้งก่อน เมื่อคราว
ก่อนนี้ได้อภิปรายหมวด ๕ แต่ยังไม่จบ

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

พลตำรวจโท บรรลือ เรื่องตระกูล: แนวนโยบายของรัฐเกี่ยวกับที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ยกร่างไว้ในหมวด ๕ นั้น กระผมขอประธานได้อภิปรายถึงเรื่องแนวนโยบายในส่วนที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบภายใน อันนับได้ว่าเป็น main policy ที่สำคัญอีกแนวหนึ่งซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ นำไปบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐ เป็นความว่า รัฐจะต้องรักษาความสงบภายในเพื่อยังผลให้ราษฎรประสบสันติสุข หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งตามหลักคำราก็คือว่าหน้าที่ของรัฐอันพึงมีต่อพลเมือง ฉะนั้นในการแถลงนโยบายต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรีจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องแถลงนโยบายว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อย

LIERT

ภายในค้ำย แต่ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับนี้ คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญมิได้ยกร่างไว้แต่ประการใด สภาน่าจะได้ทราบความคิดเห็นของคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญค้ำยว่ามีเหตุผลประการใด แต่ก่อนที่จะได้ฟังความคิดเห็นของคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญนั้น กระผมใคร่ขอประทานกราบเรียนต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญว่า แนวนโยบายแห่งรัฐนั้นความคิดเห็นของผู้ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อที่จะนำมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๒ เป็นหมวดหนึ่งต่างหาก แต่ก็ไม่ได้บัญญัติไว้ถึงแนวนโยบายแห่งรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน คงมีบัญญัติไว้เฉพาะรัฐจะต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราช ส่วนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๕ ได้มีบัญญัติไว้อีกส่วนหนึ่งต่างหากว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน แต่อย่างไรก็ดี ถ้าแนวนโยบายแห่งรัฐว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในมิได้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วนำเสนอสงสัยว่ารัฐจะสามารถรักษาความสงบเรียบร้อยภายในไว้ได้อย่างไร เพราะปรากฏว่าในขณะนี้โจรผู้ร้ายก็ชักจะกำเริบ มีการปล้น การฆ่ากันตาย และการกระทำผิดอาญาอื่น ๆ ชุลมุนวุ่นวายกันไปหมด ตำรวจก็ไม่ใคร่จะจับได้และไล่ก็ไม่ใคร่จะทัน พยานหลักฐานทั้งหลายเหล่านั้นก็หาได้ยาก ทั้งนี้ก็เนื่องจากแนวนโยบายแห่งรัฐนี้ยังมีได้กำหนดไว้โดยแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชว่นการยุติธรรมระหว่างศาล อัยการ ตำรวจ และอำนาจอื่น ต่างก็มีความคิดเห็นไปคนละทาง ไม่มีการประสานกันในหลักความยุติธรรม แม้แต่เงินเดือนระหว่างผู้พิพากษา พนักงานอัยการ และพนักงานสอบสวน ซึ่งอยู่ในบังคับของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอย่างเดียวกัน แต่ว่าเงินเดือนก็ต่างกันจนที่ศาลเกือบจะไม่มีการเชื่อถือพนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ และเมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ก็เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องมีแนวนโยบายว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในไว้ กระผมจึงใคร่ขอประทานเรียนตามคณะกรรมาธิการว่า ท่านมีเหตุผลประการใดที่ไม่ได้กำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับนี้

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ): คณะกรรมาธิการเห็นว่าการรักษาความสงบภายในนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะหลีกเลี่ยงไม่ได้หรือจะเลือกไม่ได้ แนวนโยบายที่วางไว้กว้าง ๆ นั้นวางไว้ในสิ่งที่อาจจะเลือกได้ รัฐบาลต่าง ๆ อาจจะเลือกได้ แต่ว่าผู้ร่างรัฐธรรมนูญหรือสถาบันเห็นว่าสมควรจะวางแนวใหญ่ ๆ เอาไว้ จึงได้วางไว้แต่ส่วนการรักษาความสงบนั้นถ้าไม่รักษาก็ไม่เป็นรัฐ เป็นของจำเป็นและเป็นของที่ประจักษ์อยู่แล้วว่าเป็นความจำเป็นที่จะต้องรักษาความสงบไว้

พลตำรวจโท บรรดิธ เรื่องตระกูล : กระผมขอขอบพระคุณคณะกรรมาธิการได้ให้การชี้แจงถึงเรื่องนโยบายว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในที่ไม่ได้บัญญัติไว้ เพราะให้ถือหลักใหญ่ แต่ว่ากระผมสงสัยว่าเหตุไครรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ จึงได้มีบัญญัติไว้ถึงแนวนโยบายว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในด้วย ในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๔๙๕ นี้ก็ได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. ๒๔๙๒ จึงไครจะขอเรียนถามว่าทำไมรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๔๙๕ จึงได้มีบัญญัติไว้ถึงแนวนโยบายว่าด้วยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในด้วย

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ: ในเรื่องนี้คณะกรรมาธิการนี้ไม่ได้ไปร่างรัฐธรรมนูญฉบับนั้น

นายเล็ก จุณณานนท์: ข้าพเจ้ามีความสงสัยในมาตรา ๕๓ ซึ่งมีข้อความว่า “บทบัญญัติในหมวดนี้มีไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการตรากฎหมายและการบริหารราชการตามนโยบายที่กำหนดไว้ และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ” มาตรา ๕๓ นี้ไม่มีอยู่ในหลักสารสำคัญที่สภาได้กำหนดให้ไปร่าง จึงเป็นมาตราที่คณะกรรมาธิการได้ยกร่างขึ้นเอง ซึ่งเมื่อได้อ่านถ้อยคำในมาตรานี้ทั้งหมดแล้วก็ไม่มีผลบังคับประการใด อาจจะเป็นแนวนำเท่านั้นเองในการที่จะใช้รัฐธรรมนูญในหมวดนี้ แต่ข้อที่สงสัยอย่างมากที่สุดก็คือในวรรคสุดท้ายที่ว่า “และไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ” นั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าการฟ้องและการถูกฟ้องนั้นจะพึงกระทำได้แต่เฉพาะในระหว่างบุคคลหรือนิติบุคคล รัฐไม่อยู่ในฐานะที่จะฟ้องใครและไม่อยู่ในฐานะที่จะถูกใครฟ้องได้ เพราะฉะนั้นการที่กรรมาธิการใช้คำว่า “และไม่

ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ” เช่นนี้ คณะกรรมาธิการมีความหมายในคำว่า “รัฐ” ในที่นี้ได้อย่างไร

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปไตยประพันธ์ (ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ) : รัฐนี้ก็มีกระทรวงทบวงกรมซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นผู้แทน ส่วนในสารสำคัญนั้นข้าพเจ้าได้เคยชี้แจงในคราวก่อนแล้วว่า อย่างเช่นว่านโยบายมีอยู่ว่ารัฐจะต้องส่งเสริมบำรุงการศึกษา ที่นี้ก็มีบางคนไม่สามารถจะไปหาโรงเรียนคือสถานศึกษาได้ ในกรณีเช่นนั้นก็อาจจะถือว่ารัฐมีบทบาทบัญญัติเกี่ยวกับนโยบายในข้อนี้และถ้าไม่มีข้อความดังกล่าวก็อาจจะเป็นปัญหาว่าเขาถือว่าเขาได้รับผลเสียหายจากการบกพร่องของรัฐในการดำเนินการตามบทบัญญัติที่ก้ำกัวยุทธนโยบายนั้น เราก็อาจจะถือว่ามีสิทธิฟ้องร้องกระทรวงศึกษาธิการได้ ก้ำกัวยุทธนี้ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนอย่างเช่น ๒๔๙๒ ก็มีบัญญัติไว้ คณะกรรมาธิการนี้เห็นว่าถ้ามีบัญญัติไว้ก็ทำให้ปรากฏชัดแจ้งดี

นาวาเอก โอลาส จามิกรณ์ : แนวนโยบายแห่งรัฐ ในมาตรา ๕๔ ซึ่งคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ยกร่างไว้ว่า “กำลังทหารพึงใช้เพื่อการรบหรือการสงคราม หรือเพื่อปราบปรามการจลาจล และจะใช้ได้ก็แต่โดยกระแสพระบรมราชโองการ เว้นแต่ในกรณีที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึก” ข้าพเจ้ามีความสงสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำว่า “เพื่อการรบหรือการสงคราม” เนื่องจากเห็นว่า การใช้คำนี้ เป็นการจำกัดขอบเขตเกินไป ควรจะใช้คำว่า “เพื่อการป้องกันประเทศ” จะเหมาะสมกว่า เนื่องจากในการป้องกันประเทศในปัจจุบันนี้ แม้ที่ไม่มีสงคราม บางโอกาสก็จำเป็นต้องใช้กำลังทหารเหมือนกัน เช่นว่าในการป้องกันการแทรกซึม บ่อนทำลาย การก่อวิน การปราบกองโจรคอมมิวนิสต์ อะไรอย่างนี้เป็นต้น ตัวอย่างเช่นปัจจุบันนี้ เหตุการณ์ที่มีรบกันในประเทศใกล้เคียงบางแห่งเราก็จำเป็นต้องใช้กำลังทหารอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่าในร่างรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ว่าจะใช้ได้เฉพาะเพื่อการรบหรือการสงคราม ก็เป็นการจำกัดเกินไป แต่อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าคิดว่าคณะกรรมาธิการ คงจะมีเหตุผลที่ใช้คำนี้ ฉะนั้น จึงใคร่ขอกราบเรียนขอคำชี้แจงและเหตุผลจากคณะกรรมาธิการที่ได้ใช้คำว่า “เพื่อการรบหรือการสงคราม” นี้

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ): ถ้าจะใช้คำว่า “ป้องกัน” จะทำให้ความแสบลง เพราะว่าป้องกันหมายความว่าป้องกันต่างประเทศ แต่กรณีนี้ปราบปรามภายในประเทศ ก็กินความรวมถึง เพราะฉะนั้น การรบนั้น เป็นคำกว้าง จะกว้างกว่าคำว่า “ป้องกัน” เสียด้วยซ้ำไป เพราะว่ารวมทั้งการภายนอกและการภายใน

พลตำรวจโท บรรลือ เรืองตระกูล: กระผมขอประทานเรียนตามความแจ่มแจ้งจากคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรา ๕๔ ที่บัญญัติถึงการใช้อำนาจทหาร ในมาตรา ๕๔ นั้น ถ้าได้อ่านดู ก็จะมีการสรุปได้แต่เพียงว่า การใช้อำนาจทหารเพื่อการรบหรือการสงครามหรือเพื่อปราบปรามการจลาจล นี้จะใช้ได้ก็แต่โดยกระแสนพระบรมราชโองการ เว้นแต่ในกรณีที่มีประกาศใช้กฎอัยการศึก หรือการใช้อำนาจทหารเพื่อช่วยเหลือราชการอื่น ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กระผมใคร่ขอประทานเรียนตามแต่เพียงว่า การใช้อำนาจทหารในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ก็นับบัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๓๓ นั้น เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาฝ่ายทหารจะใช้ได้แค่ไหนเพียงใดหรือไม่

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ): ใช้ได้ตามบทบัญญัติในกฎหมาย

นาวาเอก โอภาส จามิกรณ์: ตามที่คณะกรรมการได้ตอบเมื่อก่อน ข้าพเจ้าก็ยังสงสัยว่า ถ้าเช่นนั้นละก็ รัฐบาลอาศัยอำนาจอะไรที่ส่งกำลังทหารไปร่วมรบที่ประเทศเกาหลี

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ): ข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจคำถามนี้นัก แต่ว่าการที่ส่งไปนั้นก็เป็นการต่างประเทศทำความตกลงกับสหประชาชาติ สหประชาชาติเขาร้องขอความช่วยเหลือมาแล้วก็รัฐบาลตอบสนองไป ถึงอย่างไรก็ดีความตกลงระหว่างประเทศนั้นก็เป็นการอันใช้ได้ ส่วนจะอาศัยบทบัญญัติตามกฎหมายภายในหรือจะต้องอาศัยเพียงไหนนั้น ข้าพเจ้าไม่ทราบ คือข้าพเจ้าไม่ทราบความประสงค์ของท่านผู้ถาม

พลโท ไสว ดวงมณี : ที่คณะกรรมการตอบชี้แจงท่านสมาชิกผู้ที่นั่งลงไป เมื่อตะกัณฑ์เป็นการตอบชี้แจงต่อรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นคำชี้แจงนั้นยังไม่ทำให้สภานี้หายความข้องใจ เพราะในร่างรัฐธรรมนูญนั้นได้กำหนดไว้ชัดว่า จะส่งกำลังทหารไปก็ต้องได้รับพระบรมราชโองการ เมื่อเป็นเช่นนี้ข้อตกลงอะไรก็ระหว่างรัฐบาลหรือเป็นไปตามกฎบัตรสหประชาชาติหรืออย่างหนึ่งอย่างใดก็ตาม ถ้าไม่ได้รับพระบรมราชโองการก็เป็นโมฆะใช้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นข้อที่กรรมการชี้แจงเมื่อครู่นี้ยังไม่คลายความข้องใจ ขอได้โปรดกรุณาชี้แจงเพิ่มเติมต่อไปด้วย

อนึ่ง ใครจะขอเรียนว่า ตามอำนาจในกฎหมายได้มอบไว้ให้กระทรวงกลาโหม มีอำนาจและหน้าที่ในการป้องกันราชอาณาจักร ในการป้องกันราชอาณาจักรนั้นเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมที่จะส่งกำลังทหารไปปราบปรามการจลาจล ทำการรบภายในภายนอกเพื่อป้องกันราชอาณาจักร ถ้าหากว่ารัฐธรรมนูญบัญญัติเสียเช่นนี้ในบางคราวอาจจะป้องกันราชอาณาจักรไม่ทันทั่วถึง เพราะในกรณีประกาศสงครามนั้น ถ้าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เห็นชอบด้วยหรือได้รับพระบรมราชโองการนั้นก็จะเป็นไปตามหลักการซึ่งได้มีมาแต่กาลก่อน ส่วนการใช้กำลังทหารในการรบนั้น บางครั้งบางขณะจะรอรับพระบรมราชโองการหาได้ไม่ เมื่อกรณีเป็นเช่นนี้การเขียนรัฐธรรมนูญก็ตกกันความปลอดภัยของประเทศชาติเช่นนี้ รู้สึกว่าจะเป็นไปในทางที่ไม่เหมาะสม เพราะฉะนั้นใคร่ขอให้กรรมการได้กรุณาชี้แจงให้สมาชิกได้เข้าใจให้แจ่มแจ้งยิ่งกว่านี้

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้าถามว่ารับพระบรมราชโองการหรือไม่ ในกรณีเกาหลินั้น ข้าพเจ้าก็ตอบได้ว่า ได้รับพระบรมราชโองการ

พลตำรวจโท บรรลือ เรืองตระกูล : การกำหนดนโยบายต่อไปก็คือในเรื่องหลักการเศรษฐกิจที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ร่างไว้ในมาตรา ๖๗ นั้น นอกจากสภาร่างรัฐธรรมนูญจะได้มีมติไว้แล้ว ก็ยังปรากฏว่าคณะปฏิวัติได้ประกาศไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๑ เป็นความว่า เพื่อให้แผนการเศรษฐกิจเป็นแผนการที่ถาวรที่รัฐบาลต้องปฏิบัติสืบเนื่องกันไป ให้มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดในระหว่างรัฐธรรมนูญกับแผนการเศรษฐกิจ เราจะต้องเอาหลักการเศรษฐกิจบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญเท่าที่จะทำได้

และจะต้องประกาศแผนการดำเนินการเศรษฐกิจไปใช้พร้อมกับประกาศใช้รัฐธรรมนูญด้วย แต่ปรากฏว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้นำหลักการเศรษฐกิจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๒ บรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงทำให้สงสัยว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะมีได้ติดต่อกับคณะกรรมการวางแผนการเศรษฐกิจแห่งชาติ และอาจจะทำให้บทบัญญัติในมาตรานี้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ร่างไว้นั้นไม่ตรงกับหลักการเศรษฐกิจที่คณะกรรมการวางแผนการเศรษฐกิจแห่งชาติได้กำหนดไว้ และจะต้องนำเข้าไปบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญตามประกาศของคณะปฏิวัติด้วย กระผมจึงอยากจะขอทราบข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้มีการติดต่อกับประสานงานกับคณะกรรมการวางแผนการเศรษฐกิจเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติประการใดบ้างหรือไม่.

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์ประพินธ์ (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : แนวนโยบายที่วางไว้นั้นเป็นแนวใหญ่ๆ และนโยบายของรัฐบาลก็เป็นไปตามแนวนโยบายนั้น ส่วนสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจในการที่จะวางแผนเศรษฐกิจขึ้นนั้น ก็ย่อมต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล เพราะฉะนั้นไม่มีการขัดกัน แผนเศรษฐกิจที่ได้ประกาศไปแล้วสำหรับ ๖ ปี เมื่อเสร็จสิ้นลงก็จะมีอีกแผนหนึ่งตามมากำหนด ๕ ปี เพราะฉะนั้นการที่บัญญัติไว้นี้ หลักใหญ่ๆ ในแนวนโยบายเศรษฐกิจที่ร่างไว้ก็ไม่ขัด

พลโทไสว ดวงมณี : ที่กรรมการตอบคำถามของข้าพเจ้าเมื่อคืนนั้นข้าพเจ้าไปคือที่ถามอีกข้อหนึ่งก็คือว่า การใช้กำลังเพื่อการรบหรือการใช้กำลังทหารเพื่อการปราบปรามจลาจลนั้น ที่เขียนว่าจะต้องได้รับพระบรมราชโองการนั้น คณะกรรมการมีความมุ่งหมายอย่างไร ในการที่ร่างตราขึ้นหรือร่างขึ้นเช่นนั้นหรือการร่างขึ้นเช่นนั้นเป็นการเหมาะสมกับเหตุการณ์ในระยะนี้หรือไม่ และการร่างเช่นนั้นจะเป็นการบั่นทอนให้การปราบปรามเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติหรือไม่ และการร่างเช่นนั้นอาจถูกต้องตามหลักการในการรักษาความสงบเรียบร้อย ในการที่จะระงับปราบปรามตามความมุ่งหมายของกระทรวงกลาโหมหรือไม่ ซึ่งในเรื่องนี้กระทรวงกลาโหมเขาได้มีข้อบังคับของกระทรวงกลาโหมเกี่ยวแก่การใช้กำลังทหารไว้เป็นหลักการอยู่แล้ว ถ้าหากว่าเป็นไปตามร่างนี้ก็หมายความว่ากระทรวงกลาโหมก็ไม่มีอำนาจที่จะใช้ได้จนกว่าจะได้รับพระบรมราชโองการ เพราะ

ฉะนั้นการร่างเช่นนี้ยังรู้สึกขงใจว่าคณะกรรมการมีความมุ่งหมายอย่างไร และเป็นไปสมเจตนารมณ์ของประเทศชาติแล้วหรือไม่

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปกพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : ในการที่ข้าพเจ้าได้รับพระบรมราชโองการนั้น ก็เพราะพระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจในการประกาศสงคราม ก็แปลว่าในการทำสงครามซึ่งในสมัยนี้ นอกจากการสงครามแล้วได้มีการรบอยู่ด้วย จึงได้เติมเข้าไป ตลอดจนการจลาจลภายใน ซึ่งอาจจะได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศและในทางปฏิบัติก็เป็นเช่นนั้น ด้วยเหตุนี้แหละจึงว่าได้รับพระบรมราชโองการซึ่งก็รับพระราชทานได้โดยฉบับฉันทน์เหมือนกัน การติดต่อระหว่างรัฐบาลกับพระมหากษัตริย์ก็เป็นไปอย่างใกล้ชิดและระเบียบการที่จะเสนอไปทุกเกล้า ๆ ถวายไปโดยด่วนก็มีอยู่แล้ว ด้วยเหตุนี้นอกจากนั้นถ้ามีทบัญญัติซึ่งข้อบังคับกระทรวงกลาโหม ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบ แต่คงจะเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายคือกระทรวงกลาโหม อาจจะมีอำนาจออกข้อบังคับซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งแห่งกฎหมายก็ได้ ถ้าอย่างนั้นก็เป็นที่ไปตามนั้น เพราะข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วว่าเป็นที่ไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

พลโทไสว ดวงมณี : ที่คณะกรรมการชี้แจงก็ยังไม่คลายความขงใจแก่ประการใดประการหนึ่ง ในข้อที่ว่าหากกระทรวงกลาโหมได้มีข้อบังคับว่าด้วยกำลังทหารไว้แล้วก็ตาม กระทรวงกลาโหมก็คงจะใช้ข้อบังคับนั้นโดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายข้อนี้ ข้าพเจ้ารับรองว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่จะเป็นข้อบังคับก็ดีหรือเป็นกฎหมายของกระทรวงกลาโหมก็ดี ถ้าหากว่าข้อบังคับและกฎหมายของกระทรวงกลาโหมนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้วก็เป็นโมฆะใช้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นคำชี้แจงของคณะกรรมการก็เป็นอันฟังไม่ได้เช่นเดียวกัน

หนึ่ง ในเรื่องการปราบปรามการจลาจลก็ตีในการมีกำรบกก็ตี กระทรวงกลาโหมมีความจำเป็นที่จะต้องใช้กำลังทหารโดยรีบด่วนและฉับพลัน หากจะรอรบพระบรมราชโองการก็อาจจะเป็นการที่ไม่สะดวก และใครจะเรียนถามคณะกรรมการด้วยว่า การปราบปรามการจลาจลทุกครั้งได้รับพระบรมราชโองการหรือเปล่า ข้าพเจ้าอาจจะตอบในที่นี้ได้ว่าเกือบทุกครั้งไม่ได้รับพระบรมราชโองการเลย เพราะเหตุไร เพราะเหตุว่าการปราบปรามการจลาจลอาจจะเกิดขึ้นในปัจจุบันทันด่วน อาจจะเป็นภายใน การจลาจลจะเป็นกำลังทหารก็ได้ ประชาชนก็ได้กรรมกรสไตรค์ก็ได้ อะไรต่าง ๆ ก่อความวุ่นวายในบ้านเมืองก็ถือว่าเป็นการจลาจล เมื่อ

กรณีเช่นนี้เกิดขึ้นจะต้องขอพระบรมราชโองการ รู้สึกว่าจะเป็นการระงับปราบปรามไม่ได้
ทันห่วงที่เป็นการเสียหายแก่ประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ฉะนั้นข้อชี้แจงของคณะ
กรรมาธิการก็ขัดต่อกฎหมาย คือ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ และก็ยังไม่แจ่มแจ้ง และใช้กับเหตุ
การณ์ที่แล้วมาอีก ในปัจจุบันก็ตีหรือในอนาคตก็ตี ก็ยังใช้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นในข้อนี้
ข้าพเจ้าจะได้ขอแปรญัตติก้อนอก

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมาธิ-
การยกร่างรัฐธรรมนูญ) : การที่จะแปรญัตติก้อนเป็นสิทธิของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ แต่ใน
หลักการนั้นข้าพเจ้าขอชี้แจงว่า การปราบปรามการจลาจลนั้นเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย
ไม่ใช่หน้าที่ของกระทรวงกลาโหมในเบื้องต้น แต่ว่าอาจมีความจำเป็นที่จะต้องขอคำสั่งทหาร
เข้ามาช่วย ด้วยเหตุนี้หลักการที่ว่า ต้องได้รับพระบรมราชโองการ ก็ถือว่าเป็นหลักการที่
ดีแล้ว เพราะว่าเป็นคนละกระทรวงกัน ทำไมจะมอบอำนาจให้กระทรวงกลาโหมใช้กำลังได้
แต่ถ้าถ้ามีบทบัญญัติแห่งกฎหมายแล้ว ก็ถือว่าเป็นพระบรมราชโองการเหมือนกัน ก็ปฏิบัติ
ตามบทกฎหมายได้

พลโทไสว ดวงมณี : กระผมก็ขอความกรุณาคัดค้านกรรมาธิการอีกสักวาระ
หนึ่งตามที่ทรงชี้แจงว่า การปราบปรามการจลาจลเป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยนั้น
ขอทราบว่าจะอาศัยบทกฎหมายบทใด ๒. การปราบปรามการจลาจลนั้น ไม่ได้หมายความว่า
ประชาชนพลเมืองหรือกรรมกรที่ทำการจลาจลเพียงเท่านั้นหาได้ไม่ อาจจะเป็นกำลังทหาร
กำลังตำรวจ ถ้ากรณีเช่นนี้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยด้วยหรือ กระทรวงกลาโหม
ตามพระราชบัญญัติจักรเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๔ กำหนด
ไว้ว่า กระทรวงกลาโหมมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันราชอาณาจักร เพราะฉะนั้นการ
จลาจลที่จะก่อความปั่นป่วนแห่งราชอาณาจักรแล้ว ไม่ใช่หน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยเป็น
หน้าที่ของกระทรวงกลาโหม เพราะฉะนั้นที่กรรมาธิการอ้างว่าการจลาจลเป็นหน้าที่ของ
กระทรวงมหาดไทยนั้นโดยอาศัยบทกฎหมายอะไรและมาตราอะไร ขอได้โปรดประทานชี้แจง
ด้วย

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิปพงศ์ประพันธ์ (ประธานกรรมาธิ-
การยกร่างรัฐธรรมนูญ) : หน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยก็มีกฎหมายออกไปแล้ว คือ การ
รักษาความสงบภายใน เป็นหน้าที่อันหนึ่งของกระทรวงมหาดไทย

ผลสำรวจโท บรรลือ เรื่องตระกูล : คณะกรรมาธิการได้ตอบคำถามเรื่อง
หลักการเศรษฐกิจที่กระผมได้เรียนถามไว้เมื่อก่อน เผอิญก็ไปซ้อนกันขึ้นกับเรื่องของนโยบาย
ทหาร กระผมก็เลยยังค้างอยู่ นี่กระผมเรียนถามท่านคณะกรรมาธิการถึงเรื่องที่ว่า เหตุใด
จึงไม่นำเอาประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๑ นี้มาพิจารณาควบคู่กันไปกับรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๒ เพราะว่ากระผมมีความรู้สึกอยู่อย่างหนึ่งว่าคณะ
กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญนี้ดูเหมือนว่าจะถือหลักการเศรษฐกิจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรม-
นูญ พุทธศักราช ๒๕๕๒ เป็นส่วนใหญ่ โดยมีได้คำนึงถึงประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๑
กระผมจึงขอฝากไว้กับคณะกรรมาธิการที่จะพิจารณาเรื่องนี้ต่อไปว่า คณะปฏิวัติมีความมุ่ง
หมายที่จะแก้เศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้น จึงได้มีการกำหนดแผนการเศรษฐกิจ โดยมอบ
ให้คณะกรรมการอีกส่วนหนึ่งไปดำเนินการ แต่ก็ยังมีความห่วงใยอยู่ว่าในการที่คณะกรรมการ
วางแผนการเศรษฐกิจได้กำหนดขึ้นไว้แล้ว หากไม่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญอันเป็นแนว
นโยบายแล้วก็จะปรากฏว่ารัฐบาลต่อไปจะไม่ปฏิบัติตามเป็นการดาวร เพราะฉะนั้นสิ่งใดที่
เป็นงานของคณะปฏิวัติ และสิ่งใดที่ได้กู้ยืมเงินเขามาดำเนินการอันเป็นจำนวนก้อนใหญ่ ๆ
ถ้ารัฐบาลนี้และรัฐบาลต่อ ๆ ไปหรือรัฐบาลไหนไม่ปฏิบัติตามการประสานงานกันแล้ว ก็
อาจจะทำให้ประเทศชาติเป็นหนี้เป็นสินรุงรังขึ้นแล้วจะเสียหายกับเศรษฐกิจของประเทศชาติ
จึงได้ให้คณะกรรมการวางแผนการเศรษฐกิจนั้นกำหนดแผนการไว้ แผนการชนิดใดควรจะ
กู้ยืมสักแค่ไหน ควรจะกำหนดใช้แค่ไหนเพียงไร และก็ควรจะทำไว้รัฐธรรมนูญเพื่อ
บังคับให้รัฐจะต้องดำเนินการตามแนวนโยบายนี้ แต่ก็เผอิญท่านคณะกรรมาธิการยกร่าง
รัฐธรรมนูญได้ตอบกระผมเป็นหลักใหญ่ ๆ ซึ่งกระผมเองก็ไม่เข้าใจคำตอบที่ท่านได้ตอบไว้
แต่อย่างไรก็ตามเอาเถอะครับเมื่อไม่ตอบรายละเอียด กระผมก็จะตามต่อไป ก็คือใน
มาตรา ๖๗ ที่คณะกรรมาธิการนำมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
๒๕๕๒ มาบัญญัติไว้แล้ว ก็เป็นอันว่ารัฐจะต้องถือว่าการริเริ่มในทางเศรษฐกิจส่วนเอกชน
ย่อมเป็นไปโดยเสรี จะไปขัดแย้งกับการประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภค
และจะบั่นรอนมนุษยธรรมจากความมั่นคงของสังคมหรือเสรีภาพของบุคคลนั้นย่อมกระทำไม่ได้
การประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภคเห็นจะได้แก่การไฟฟ้า การประปา
การขนส่ง การคมนาคม การโทรเลข การโทรศัพท์ และการศึกษา ตลอดทั้งการสำรวจ

ด้วย อันนี้ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องดำเนินการเอง โดยจัดให้มีการประสานกันกับการดำเนินการทางเศรษฐกิจของเอกชน นี้ก็ตามบทบัญญัติที่ได้กล่าวไว้ในมาตรา ๖๗ ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ แต่ว่าอย่างไรก็ตามกระผมยังมีความสงสัยในหลักการเศรษฐกิจที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในตอนท้ายที่ว่าถือการผูกขาดตัดตอนนั้นเป็นหลักสำคัญที่จะดำเนินการต่อไปภายในนโยบายของรัฐที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ กระผมจึงใคร่ขอคำชี้แจงจากคณะกรรมการว่า การแข่งขันโดยเสรีกับการผูกขาดตัดตอนนี้อย่างไหนที่จะเป็นประโยชน์กับประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทย คณะกรรมการได้พิจารณาราคาสั่งเครื่องอุปโภค บริโภคต่าง ๆ ในท้องตลาดหรือเปล่าว่า ในการปล่อยให้มีการแข่งขันโดยเสรีกับการที่แข่งขันโดยวิธีผูกขาดตัดตอน เช่น ราคาเนื้อสุกรในท้องตลาดนั้นมีลักษณะแตกต่างกันประการใด และทำไมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่พยายามที่จะศึกษา จึงไม่พยายามที่จะกำหนดแนวนโยบายให้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับประชาชน

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์ประพินธ์ (ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ) : หลักที่วางไว้ในทางเศรษฐกิจก็ให้เป็นการวิวัฒนาการเอกชนซึ่งก็มีเสรีภาพเต็มที่ ส่วนกิจการใดควรจะเป็นการผูกขาดของรัฐ อันนี้แล้วแต่รัฐบาลและสภา ก็จะต้องผ่านรัฐสภาด้วย เพราะว่า การผูกขาดตัดต่อนั้นย่อมจะต้องมีกฎหมายกำหนด เพราะฉะนั้นปัญหาว่ากิจการอันใดก็ต้องแล้วแต่กาลเทศะ แล้วแต่รัฐบาลและรัฐสภาจะตกลงกันออกพระราชบัญญัติ

พลตำรวจโท บรรลือ เรืองตระกูล : กระผมขอขอบคุณคณะกรรมการได้ชี้แจงถึงเรื่องการเศรษฐกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการผูกขาดตัดตอน ถ้าจะกระทำได้ก็โดยพระราชกำหนดกฎหมายที่ต้องผ่านรัฐสภา ต่อไปกระผมขอประทานเรียนตามเพียงเล็กน้อยที่คณะกรรมการไม่ได้ตอบและกระผมก็รู้สึกว่าจะไม่ได้ตามเอาไว้ ก็ว่าในวรรค ๓ ของมาตรา ๖๗ ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ตั้งนี้ว่า การประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภคโดยเอกชน จะกระทำได้ก็โดยอาศัยอำนาจแห่งบทบัญญัติของกฎหมาย ความจริงการสาธารณูปโภคนี้เราก็ได้ดำเนินการร่างไว้ในวรรคที่ ๒ แล้วว่าการประกอบกิจการอันมีลักษณะเป็นสาธารณูปโภค รัฐพึงจัดให้ประสานกันกับการดำเนิน

การเศรษฐกิจส่วนเอกชน แล้วทำไมจึงต้องมีบทบัญญัติไว้ในวรรคสุดท้ายที่ว่าประกอบกิจการอันมีลักษณะสาธารณูปโภคโดยเอกชนซ้ำเข้ามาอีก กระผมจึงใคร่เรียนถามนโยบายที่กำหนดไว้นี้จะให้รัฐดำเนินการกิจการอันมีลักษณะสาธารณูปโภคเองหรือจะให้เอกชนได้มีโอกาสเข้าดำเนินการกิจการอันมีลักษณะอันเป็นสาธารณูปโภคด้วย และกิจการเช่นนั้นใกล้เคียงกับกิจการชนิดใด

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์ประพินธ์ (ประธานกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ) : โดยปกติ ถ้าจะพูดถึงหลักการแล้ว รัฐก็ควรจะดำเนินการสาธารณูปโภคเอง แต่ว่ามีบางกรณีเช่นการไฟฟ้าเป็นต้น ในดินที่บางแห่งข้อเท็จจริงก็ว่ายังมีเอกชนทำอยู่ ได้รับสัมปทานไปทำ แต่ถ้านโยบายก็จะให้กลับมาเป็นของรัฐบาล เป็นหน้าที่ของรัฐบาลจัดทำต่อไปภายหลัง เพราะฉะนั้น เมื่อกรณีข้อเท็จจริงยังมีอยู่ ก็ควรจะให้มีบทบัญญัติไว้ดังที่ร่างไว้

พลตำรวจโท บรรลือ เรืองตระกูล : ก็ได้ผ่านถึงเรื่องบทบัญญัติในเรื่องหลักการเศรษฐกิจไปแล้ว ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ ๆ คือเราได้ผ่านไปถึง ๓ นโยบายหลัก ๆ การรักษาความสงบเรียบร้อย การทหาร และการเศรษฐกิจ ส่วนที่กระผมจะขอเรียนถามคณะกรรมการต่อไปก็คือว่าในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา ความจริงก็มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ถามไว้บ้างแล้ว แต่กระผมใคร่จะเรียนถาม ที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญได้ยกไว้ในมาตรา ๖๒ กับมาตรา ๖๓ เป็นความว่า รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรม การจัดระบบการศึกษาอบรมเป็นหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ สถานศึกษาทั้งปวงย่อมอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐ การศึกษาอบรมชั้นอุดมศึกษา รัฐพึงจัดการให้สถานศึกษาคำเนินกิจการของตนเองภายในขอบเขตที่กฎหมายบัญญัติไว้ การศึกษาอบรมชั้นประถมศึกษาในสถานศึกษาของรัฐจะต้องจัดให้โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน รัฐพึงช่วยเหลือให้ได้มีอุปกรณ์การศึกษาอบรมตามสมควร เท่าที่กระผมได้ตรวจรัฐธรรมนูญของบางประเทศเขาได้บัญญัติไว้ว่าการศึกษาเป็นการให้เปล่าทุกชั้น ไม่ว่าจะป็นโรงเรียนรัฐบาลหรือจะเป็นโรงเรียนของเทศบาลก็ดี และก็ให้รัฐจัดหาทุนช่วยเหลือผู้ที่ยากจนแต่มีสติปัญญาดีได้เข้าศึกษาได้ทั้งในโรงเรียนสามัญและมหาวิทยาลัย จึงเห็นได้ว่าที่เขากำหนดหลักนโยบายในส่วนการศึกษาไว้กับของเรากำหนดไว้นั้นมีลักษณะที่แตกต่างกันกับรัฐธรรมนูญของเรา เพราะปรากฏว่ารัฐ

ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาอยู่ในขณะนี้ ถึงแม้ว่าเราจะได้กำหนดนโยบายไว้เป็นหน้าที่ของรัฐก็ตาม แต่ท่านคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญคงจะเห็นได้ว่าการศึกษาที่ให้เปล่านั้น ของเรากำหนดไว้แต่เพียงชั้นประถมศึกษาและการกำหนดไว้แต่เพียงชั้นประถมศึกษานั้นก็ได้อำหนดไว้ตั้งแต่รัฐธรรมนูญปีพุทธศักราช ๒๔๕๒ แล้ว แต่ในปัจจุบันนี้เราก็น่าจะได้มีการแก้ไขนโยบายในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาว่า รัฐควรจะให้เปล่าโดยขยายการศึกษาให้สูงส่งขึ้นมาถึงชั้นมัธยมก็น่าจะกระทำได้ เพราะเหตุว่ามีฉะนั้นแล้วรัฐธรรมนูญที่เรากำหนดไว้ให้มีการเลือกตั้งหรือจะให้ดำเนินการเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งก็ตาม กระผมเกรงว่าอาจจะไปกันไม่ทัน เพราะยังรู้สึกว่าการศึกษาที่รัฐได้ดำเนินการนั้นยังไม่พอกับนักเรียนที่จะเข้าศึกษาได้ อันนี้เป็นความจริงอยู่หลายประการที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนไม่มีสถานที่ศึกษาอันเพียงพอ จึงใคร่ขอประธานเรียนตามคณะกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญว่า ท่านได้เอาข้อเท็จจริงที่นักเรียนไม่มีสถานที่ศึกษาและมาเขียนเป็นแนวนโยบายให้รัฐบาลดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนที่ไม่มีการศึกษาชั้นมัธยมหรือไม่

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนครสวรรค์ประพัทธ์ (ประธานกรรมการการยกย่องรัฐธรรมนูญ) : คณะกรรมการเห็นว่า การศึกษาใดที่รัฐบังคับให้เรียนแล้วก็ควรออกเงินให้ คือไม่คิดเงินค่าเล่าเรียนแก่นักศึกษา เพราะฉะนั้นในชั้นประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาบังคับรัฐจึงออกเงินให้ ส่วนชั้นมัธยมและอุดมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาชั้นต้นนั้น รัฐบาลก็ส่งเสริมให้เป็นเงินอุดหนุนเป็นอันมาก แต่ไม่ได้ให้เรียนเปล่าเพราะไม่ได้บังคับ แต่จะเห็นว่ารัฐบาลนี้ก็มีนโยบายที่จะขยายวงการศึกษาที่นักศึกษาไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนอย่างเช่นประถมศึกษาที่เรามีถึง ๗ ชั้นแล้ว ไม่ใช่ ๕ ชั้นอย่างแต่ก่อน ได้ขยายออกไปเป็น ๗ ชั้น และเมื่อประถมศึกษาขยายไปเช่นนี้และการบังคับก็ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน ทั้งนี้ก็เป็นไปอย่างนี้ก็เห็นว่าเป็นการถูกต้องแล้ว ส่วนชั้นมัธยมและชั้นอุดมศึกษานั้นรัฐบาลก็ส่งเสริมยิ่งขึ้นตามที่ท่านได้ทราบข่าวอยู่แล้ว

(มิต่อ)

△

LIIRT

การประชุม

คณะรัฐมนตรี

การประชุมวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๐

เริ่มประชุมเวลา ๘.๕๕ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณารายงานของกระทรวงสาธารณสุขเกี่ยวกับการขยายตัวของเขตนครหลวงในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นสูงมาก ประกอบกับโรงพยาบาลที่มีอยู่ปัจจุบันนี้ตั้งรวมเป็นกลุ่ม และมีภาระในการบำบัดรักษาผู้ป่วยเกินขอบขีดความสามารถอยู่แล้ว กระทรวงสาธารณสุขเห็นว่าควรที่จะได้จัดสร้างโรงพยาบาลขึ้นในบริเวณชานพระนคร เพื่อเตรียมไว้สำหรับบริการแก่ประชาชนและเป็นการช่วยมิให้ประชาชนซึ่งอยู่บริเวณรอบพระนครต้องเดินทางเข้ามาไกล โครงการนี้ต้องใช้เวลาดำเนินการระยะยาว จึงสมควรจัดหาที่ดินไว้เสียก่อน เพราะถ้ารอจนถึงในเวลาที่จำเป็นต้องจัดสร้างโรงพยาบาลแล้ว ก็อาจจะต้องใช้งบประมาณแผ่นดินมากกว่าที่ใช้ในปัจจุบัน จึงขออนุมัติจัดซื้อที่ดินเพื่อเตรียมงานดังกล่าวในบริเวณชานพระนคร

สำนักงบประมาณเห็นชอบในหลักการ แต่เหตุที่โครงการนี้ยังไม่ได้กำหนดเข้าในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติระยะที่ ๒ จึงควรให้กระทรวงสาธารณสุขจัดทำโครงการดังกล่าวต่อไป ส่วนเรื่องการจัดซื้อที่ดินนั้น หากกระทรวงสาธารณสุขจะประกาศขอรับบริจาคที่ดินเพื่อสร้างโรงพยาบาลก็จะเป็นการดี

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติมีความเห็นว่า ควรจะได้มีการศึกษาถึงโครงการนี้โดยละเอียด และเปรียบเทียบกับโครงการอื่นที่มีความสำคัญด้วย เพราะเป็นโครงการซึ่งจะต้องใช้เงินมาก นอกจากนี้ควรที่กระทรวงสาธารณสุขจะได้ศึกษาโดยละเอียด

LIART

ถึงความจำเป็นในอนาคตเกี่ยวกับการสร้างโรงพยาบาลชานพระนคร และทำโครงการขึ้นมาว่าควรมีโรงพยาบาลชานพระนครขึ้นเมื่อไรและที่ไหน สำหรับในปัจจุบันเห็นว่ายังไม่ควรจัดซื้อที่ดินเพื่อเตรียมไว้สำหรับโครงการ ถ้าหากจะซื้อก็จะต้องจ่ายจากงบประมาณสุจริตที่จัดสรรไว้ จะเป็นการกระทบกระเทือนต่อโครงการสร้างโรงพยาบาลและสถานีนอนามัยในส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นโครงการที่สำคัญกว่า

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว อนุมัติให้กระทรวงสาธารณสุขไปร่างโครงการเพื่อดำเนินการหลังปี ๒๕๑๔

๒. กระทรวงคมนาคมเสนอว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการกู้เงินซื้อรถจักรดีเซล ๓๐ คันเป็นกรณีรีบด่วน โดยวิธีประกวดราคาสากล และให้ผู้เสนอราคาเสนอแหล่งเงินกู้มาด้วยนั้น บัดนี้ กระทรวงคมนาคมได้รายงานมาอีกว่า เจ้าหน้าที่ธนาคารโลกได้แจ้งให้การรถไฟแห่งประเทศไทยทราบว่า การจัดซื้อรถจักรดีเซลนั้นควรที่จะได้จัดซื้อจำนวน ๗๘ คันพร้อมกัน โดยส่งของเป็นสองจำนวน คือ ๓๐ และ ๔๘ คัน ภายใต้สัญญาซื้อขายฉบับเดียวกัน กรณีนี้อาจลดราคาต่อหน่วยลงได้ และจะได้รับประโยชน์ในด้านเครื่องมืออุปกรณ์เป็นมาตรฐานเดียวกัน ข้อเสนอแนะของธนาคารโลกดังกล่าวนี้ การรถไฟเห็นพ้องด้วย จึงขออนุมัติในหลักการจากคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วอนุมัติตามเสนอ

๓. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาดังคำร้องเรียนของนายกสมาคมประกันชีวิตไทย ซึ่งไม่เห็นด้วยในการอนุญาตให้ทั้งบริษัทประกันชีวิตเพิ่มขึ้น เพราะบริษัทประกันชีวิตที่ดำเนินการอยู่เวลานี้ส่วนมากยังต้องประสบความลำบาก เสียค่าใช้จ่ายสูง หากยินยอมให้มีการจัดตั้งบริษัทประกันชีวิตขึ้นใหม่แล้วจะก่อให้เกิดการแข่งขัน ทำให้ความมั่นคงและเสถียรภาพต้องกระทบกระเทือน และอาจทำให้บางบริษัทต้องเลิกล้มกิจการไป

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติให้กระทรวงเศรษฐกิจรับไปพิจารณานั้น ทักเหตุผลประกอบเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๔. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาถึงโครงการจัดตั้งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อที่จะได้ให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้ผลิตครูออกไปสอนในชั้นมัธยมศึกษา แต่อย่างเดียว โดยมีครูในระดับปริญญาซึ่งเหมาะสมกับการสอน เพราะว่าอีกประมาณ ๒๐ ปีข้างหน้า จำนวนนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาจะเพิ่มขึ้นจาก ๓ แสนเศษ เป็น ล้านหกแสนคน ตามเกณฑ์นี้จำเป็นต้องผลิตครูชั้นปริญญาให้ได้อย่างน้อยปีละ ๔,๐๐๐ คน จึงจะพอกับความต้องการ จุดประสงค์ของโครงการนี้มุ่งในการอบรมครูให้เพียงพอสำหรับ บรรจุในต่างจังหวัดและระหว่างการศึกษาครั้งแรกของคณะศึกษาศาสตร์ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญมาช่วยประมาณ ๑๓ คน ต้องเตรียมหาทุนส่งอาจารย์ที่จะช่วยปฏิบัติงานไป ศึกษาต่อในต่างประเทศ ๑๕ ทุน เรื่องนี้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ติดต่อขอความช่วยเหลือ จากกองทุนพิเศษสหประชาชาติแล้ว ทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ส่งร่างหลักสูตรให้สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระหว่างชาติพิจารณา ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการไปแล้ว

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีอนุมัติ

๕. กระทรวงมหาดไทย ได้ขอตั้งอำเภอรวมหกเหล็กขึ้นที่ตำบลรวมเหล็ก โดยมี เขตปกครอง ๓ ตำบล มีตำบลรวมเหล็ก ตำบลคำพราน และตำบลแสงพัน เพราะ เนื่องจากปัจจุบันเขตท้องที่ของ ๓ ตำบลขึ้นอยู่กับอำเภอแก่งคอย ราษฎรในท้องที่ดังกล่าว ไปมาติดต่อกับอำเภอไม่สะดวก จึงเห็นสมควรจัดตั้งอำเภอรวมเหล็กขึ้นในปี ๒๕๑๒

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ กับให้ส่ง ร่างพระราชกฤษฎีกาในการนี้ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจดำเนินการต่อไป

๖. คณะรัฐมนตรี พิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาเลิกสัมและเพิ่มแผนกวิชาใน คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ซึ่งมีการแบ่งแยกแผนกวิชา สรีรวิทยาและเภสัชวิทยา ออกเป็น ๒ แผนก คือแผนกวิชาสรีรวิทยา และแผนกวิชา เภสัชวิทยากับทั้งแผนกวิชาภาษาต่างประเทศขึ้นใหม่

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ พิจารณาต่อไป

๗. กระทรวงการคลัง เสนอขอออกกฎหมายกระทรวงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจต่ออายุสัญญาอนุญาตให้เก็บรังนกอีแอ่น ออกไปได้อีกคราวละ ๕ ปี ในเมื่อเห็นเป็นการสมควร เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้รับอนุญาตอยู่แต่เดิมช่วยรักษาพันธุ์นกและพัฒนาแหล่งรังนก

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๒๐ น.

การประชุมวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๐

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๕ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาตามรายงานของกระทรวงอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงงานกระสอบป่านนนทบุรี กรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมเห็นว่าทางราชการควรมีหน้าที่แต่เพียงให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตามหลักของการส่งเสริมอุตสาหกรรมและควบคุมดูแลตามควรแก่สถานการณ์ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ฝ่ายต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การที่มีเอกชนสนใจจะรับงานของโรงงานนี้ไปดำเนินงานนั้นจึงเป็นโอกาสดีของทางราชการที่จะถอนตัว กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นว่าในส่วนที่เกี่ยวกับโรงงานกระสอบป่านนนทบุรีนั้น ควรวางลำดับไว้คือ ๑. ขาย เพื่อตัดปัญหาต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นไป ๒. ให้เช่าซื้อเพื่อช่วยเอกชนที่สนใจและมีกำลังทุนน้อย ๓. ให้เช่า แต่จะมีปัญหาในเรื่องบำรุงรักษาเครื่องจักรที่จะทรุดโทรมและอื่น ๆ ๔. ให้ร่วมทุนวิธีนี้จะมีปัญหาในการตีราคาทรัพย์สินและดำเนินงานมาก

สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ กับสำนักงบประมาณก็เห็นชอบด้วยในการให้ขายกิจการของโรงงานกระสอบป่านนนทบุรี

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ

LIIRT

๒. ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาพร้อมฝ่ายไทย เพื่อควบคุมการดำเนินงานของสถานีวิทยุกระจายเสียง ๑,๐๐๐ กิโลวัตต์ ตามความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลสหรัฐแล้วนั้น กระทรวงการต่างประเทศได้รายงานมาว่า การก่อสร้างสถานีวิทยุกระจายเสียงดังกล่าวรุดหน้าไปมาก จะเปิดทดลองได้ประมาณสิ้นปี ๒๕๑๐ และในการดำเนินงานส่งกระจายเสียงครั้งนี้ ก็จะต้องเป็นไปให้ถูกต้องตามกฎหมาย การส่งกระจายเสียงโดยเครื่องส่ง ๑,๐๐๐ กิโลวัตต์ จำต้องมีการติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลสหรัฐ และพาดพิงถึงนโยบายระดับสูง จึงเสนอขอรับความเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้รับโอนกรรมสิทธิ์ในสถานีวิทยุกระจายเสียงดังกล่าว แต่โดยที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๔๙๘ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือบริการส่งวิทยุโทรทัศน์ เว้นแต่ได้รับอนุญาต และในมาตรา ๔ ได้ระบุหน่วยราชการซึ่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับ ฉะนั้น เพื่อให้กระทรวงการต่างประเทศสามารถดำเนินงานนี้ได้ จึงเสนอร่างกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๓. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประมงเป็นการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติการประมง ฉบับ พ.ศ. ๒๔๙๐ และ พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยเพิ่มอำนาจรัฐมนตรีให้มีอำนาจในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อการอนุรักษ์สัตว์น้ำให้มากขึ้น กับแก้ไขและเพิ่มบทกำหนดโทษในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการทำลายพันธุ์ สัตว์น้ำให้สูงขึ้น และปรับปรุงอัตราอากรการประมงกับค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับวิวัฒนาการทางด้านการประมง

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๔. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ซึ่งกระทรวงการคลังได้เสนอมาว่า คณะกรรมการ

กฤษฎีกาได้วินิจฉัยข้อกำหนดที่ว่ารัฐวิสาหกิจซึ่งส่งเครื่องจักรส่วนประกอบและอุปกรณ์จากบริษัทในต่างประเทศที่มีสาขาในไทย เพื่อนำเครื่องจักรไปใช้ในการผลิตของรัฐวิสาหกิจเอง ต้องเสียภาษีการค้าโดยไม่ได้รับการยกเว้น ซึ่งเรื่องนี้ทำให้รัฐวิสาหกิจต้องรับภาระภาษีเครื่องจักรนั้นทางอ้อม โดยสาขาของบริษัทต่างประเทศจะบวกไว้ในราคาขาย ซึ่งเป็น การเสียเปรียบผู้ผลิตอื่น ๆ จึงสมควรแก้ไขเพื่อให้มีผลปฏิบัติในทางภาษีเท่าเทียมกัน

คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๕. กระทรวงเกษตรเสนอว่า การประกอบอาหารเบ็ดเพื่อการค้าหรือทำการค้าอาหารเบ็ดในขณะนี้ยังไม่ได้มีการควบคุมตามกฎหมาย ซึ่งเป็นช่องทางให้ผู้มีอาชีพในการนี้ปลอมปน โดยใช้วัตถุที่ไม่เป็นประโยชน์เป็นอาหารสัตว์ และจำหน่ายอาหารที่เสื่อมคุณภาพเพื่อหวังกำไรฝ่ายตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายแก่ผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทนี้ นอกจากนี้ยังเสียหายไปถึงนโยบายการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของรัฐอีกด้วย จึงควรจะต้องออกกฎกระทรวงเพื่อควบคุมการประกอบอาหารเบ็ดเพื่อการค้า หรือทำการค้าอาหารเบ็ดให้มีคุณภาพทำนองเดียวกับที่ได้เคยกำหนดคุณภาพอาหารไก่และสุกรไว้แล้ว

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีก จนถึงเวลา ๑๖.๕๕ น. จึงเลิกประชุม

การประชุมวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๐๐

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๕ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาโครงการก่อสร้างอาคารปฏิบัติการเพื่อวิจัยและศึกษา สำนวณภาพโรค ตามที่กระทรวงกลาโหมเสนอว่า จากการที่สหรัฐส่งทหารไปปฏิบัติการรบในเวียดนามและได้ส่งทหารผู้ป่วยเจ็บไปพักฟื้นนั้น ได้เป็นผู้นำเชื้อโรคภาพโรคเข้าไปใน

LIART

สหรัฐอเมริกาด้วย สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้ส่งกำลังทหารไปร่วมรบในสาธารณรัฐเวียดนาม และมีการเดินทางติดต่อไปมาอยู่ตลอดเวลา น่าจะคาดการณ์ล่วงหน้าไว้ว่า จะต้องประสบปัญหาทำนองเดียวกันกับสหรัฐอเมริกา จึงจำเป็นต้องระวังป้องกันการระบาดของโรคเป็นการด่วน ขณะนี้สำนักงานโครงการวิจัยทางแพทย์ของซีโทยังไม่มีห้องปฏิบัติการโดยเฉพาะ ในเมื่อจะตรวจทดลองแยกหาเชื้อกาฬโรค จึงได้พิจารณาร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายสหรัฐอเมริกาแล้ว เห็นว่าควรจัดสร้างห้องปฏิบัติการทดลองสำหรับกาฬโรคขึ้นโดยโดยเฉพาะ โดยใช้งบประมาณ ๑,๑๘๓,๒๐๐ บาท ในปีงบประมาณ ๒๕๑๑ เพื่อให้ทันก่อนเหตุการณ์ จึงเสนอขอให้สำนักงบประมาณได้จัดสรรเงินจำนวนดังกล่าวให้ต่อไปด้วย

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ ส่วนการเงินให้ติดต่อกับสำนักงบประมาณโดยตรง

๒. กระทรวงคมนาคม ได้เสนอโครงการเรคาร์สำหรับการบินพลเรือนของบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทยจำกัด มาเพื่อพิจารณา เพราะปัจจุบันสถานการณ์ไม่เป็นที่น่าไว้วางใจ ความจำเป็นทางทหารและความต้องการด้านจราจรทางอากาศที่เข้าออกและผ่านประเทศไทยมีปริมาณสูงขึ้น จำจะต้องมีการควบคุมจราจรทางอากาศแบบมาตรฐาน มีความปลอดภัยรวดเร็วทันความต้องการ เรื่องนี้ที่ประชุมคณะประสานงานอากาศวิดิ เห็นควรให้ทางการได้จัดหาเครื่องเรคาร์มาใช้ในการควบคุมการบินระหว่างประเทศ และสำหรับใช้ในโอกาสเดียวกันกับการบินภายในประเทศ การดำเนินงานเรื่องนี้ควรติดตั้งให้เสร็จใช้งานได้ในปี ๒๕๑๓ โดยคาดว่าจะต้องใช้เงินประมาณ ๔๒ ล้านบาท

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย

๓. กระทรวงเศรษฐกิจ ได้เสนอร่างกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. ๒๕๐๕ กำหนดมารยาทของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๔. คณะรัฐมนตรี ได้พิจารณาถึงโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการไร่ฝ้าย เพื่อส่งเสริมโครงการขยายการผลิตฝ้ายในการพัฒนาไร่ในที่ดอน เรื่องนี้รัฐบาลสหราชอาณาจักร เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ โดยกำหนดตั้งศูนย์พัฒนาการไร่ฝ้ายที่ตำบลตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์ กระทรวงพัฒนาการโพนทะเลของสหราชอาณาจักร จะส่งผู้เชี่ยวชาญมาให้ ๓ คน โดยเป็นนักเกษตรมีความชำนาญงานในด้านการเพาะปลูกฝ้าย และพืชอื่นที่สำคัญกว่าฝ้าย ๑ คน เป็นเศรษฐกรการเกษตรที่มีความชำนาญในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการไร่และเศรษฐกิจของการทำไร่ชนบท ๑ คน และวิศวกรเกษตรอีก ๑ คน

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบ

นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเรื่องอื่น ๆ อีกจนถึงเวลา ๑๖.๕๐ น. จึงเลิกประชุม

การประชุมวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๐

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๒๐ น. ณ ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. กระทรวงเศรษฐกิจเสนอว่า รัฐบาลอิหร่านได้เชิญรัฐบาลไทยเข้าร่วมในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศแห่งเอเชีย ครั้งที่ ๒ ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นที่กรุงเตหะราน ระหว่างวันที่ ๕ ถึง ๒๔ ตุลาคม ๒๕๑๒ โดยได้รับความร่วมมือจากสหประชาชาติ วัตถุประสงค์ในการจัดงานก็เพื่อต้องการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศที่กำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศในเอเชียด้วยกัน กระทรวงเศรษฐกิจเห็นว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะสนองตอบ เพราะนอกจากจะเป็นการส่งเสริมสินค้าไทยในตลาดอิหร่านและตลาดอื่น ๆ ให้มีปริมาณและมูลค่าเพิ่มมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแล้ว ยังเป็นการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยกับส่งเสริมการท่องเที่ยวในไทย รวมทั้งกระชับสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศทั้งสองยิ่งขึ้นอีกด้วย

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วอนุมัติในหลักการให้ดำเนินการได้

LI RT

๒. กระทรวงเศรษฐกิจการรายงานมาว่า นายเฮนรี เคอร์นส อธิการบดีมหาวิทยาลัยของรัฐได้เสนอมาว่า ประเทศไทยมีเสถียรภาพทางการเมืองและทางเศรษฐกิจอันเหมาะสมที่จะเสริมสร้างให้เป็นศูนย์กลางในการผลิตและจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ แก่ประเทศในย่านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยแนะนำให้จัดสร้างฟรีเทรด โซน ขึ้นในประเทศ

สำหรับฟรีเทรด โซน ที่จะจัดสร้างขึ้นนั้นคือพื้นที่ซึ่งอยู่ในอาณาบริเวณจำกัดตามที่ทางการกำหนดหรือยอมให้มีการนำสินค้าจากต่างประเทศเข้าไป เพื่อจำแนกคัดเลือกทำความสะอาดบรรจุ หรือเปลี่ยนหีบห่อใหม่ ประกอบเข้ากระบวนการผลิตต่อ เก็บรักษาแปรรูป หรือส่งกลับ โดยไม่ต้องเสียภาษีศุลกากร หากจะนำเข้ามาบริโภคในประเทศจึงจะมีการชำระภาษีกัน ทางกระทรวงเศรษฐกิจเห็นว่า เป็นเรื่องที่จะก่อประโยชน์ให้แก่ประเทศได้หลายประการ แต่มีปัญหาคือควรพิจารณาอีกมาก จึงควรแต่งตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อศึกษาโดยละเอียด โดยกระทรวงเศรษฐกิจเป็นเจ้าของเรื่อง สำหรับเรื่องนี้กระทรวงการคลังกำลังศึกษาอยู่เช่นเดียวกัน ฉะนั้นตามที่กระทรวงเศรษฐกิจขอตั้งคณะกรรมการขึ้นจึงเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุน แต่เพื่อให้เป็นการประสานงานระหว่างคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นควรให้คณะกรรมการนี้พิจารณาวางหลักการในค้ำนโยบาย และวางมาตรการในค้ำนอื่น ส่วนในค้ำนรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานและการควบคุมทางค้ำนศุลกากร ควรมอบให้คณะเจ้าหน้าที่กระทรวงการคลังพิจารณา

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีมติให้ตั้งกรรมการ โดยมีปลัดกระทรวงเศรษฐกิจเป็นประธานกรรมการตามที่เสนอ ส่วนหน้าที่ของคณะกรรมการให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

๓. กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเสนอมาว่า ประเทศไทยมีข้อผูกพันเกี่ยวกับความตกลงตีบูกระหว่างประเทศ โดยจะต้องควบคุมการส่งแร่ตีบูกออกนอกราชอาณาจักรให้เป็นไปตามโควต้าที่คณะมนตรีตีบูกระหว่างประเทศประกาศกำหนด แต่ตามพระราชบัญญัติควบคุมแร่ตีบูก พ.ศ. ๒๕๗๔ ไม่มีบทบัญญัติที่จะควบคุมและระงับการควบคุมได้ทันทีทั้งที่ในขณะที่คณะมนตรีตีบูก ฯ มีการควบคุมและไม่มี การควบคุมจำกัดโควต้าการส่งแร่ตีบูก

ออกนอกราชอาณาจักร และปัจจุบันเห็นว่าในระหว่างที่คณะกรรมการตีบุง ฯ ไม่ควบคุมการส่งแร่ตีบุงออกนอก ก็ควรระงับการจำกัดโควตาการผลิต และส่งแร่ตีบุงออกนอกราชอาณาจักรไว้ชั่วคราว โดยยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมแร่ตีบุงที่ใช้อยู่ และยกร่างพระราชบัญญัติควบคุมแร่ตีบุงฉบับใหม่ให้มีวิธีการควบคุมและระงับการควบคุมเกี่ยวกับการผลิตการซื้อ และการส่งแร่ตีบุงออกนอกราชอาณาจักรมาใช้ได้ในทันที

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการ โดยมีข้อสังเกตบางประการ และให้ส่งคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๔. กระทรวงมหาดไทยเสนอว่า ที่ประชุมคณะอนุกรรมการอำนวยการจำแนกที่ดินเห็นควรให้จำแนกที่ดินในป่าแม่ตั้น แม่แตก กับป่าขุนแม่ตี จังหวัดลำพูน จำนวนหนึ่ง ให้กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการจัดตั้งนิคมสำหรับผู้หายป่วยจากโรคเรื้อน โดยมีมติให้การใช้ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสม เป็นประโยชน์ในด้านการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับต้นไม้ ซึ่งกรมป่าไม้กับกรมประชาสงเคราะห์ได้ร่วมกันตรวจสอบพิจารณาพื้นที่ดังกล่าว และรังวัดจัดสรรบริเวณที่เหมาะสมจำนวน ๒,๘๗๕ ไร่ ให้กรมประชาสงเคราะห์ดำเนินการต่อไป

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วอนุมัติ

๕. คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วรับหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ป่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ รวม ๒ ฉบับ คือ ป่าเทือกเขาทะเลลาย จังหวัดจันทบุรี ป่าเขาหมาไม่หยก จังหวัดสตูล ซึ่งป่าทั้งสองนี้มีสภาพเป็นป่าคงคิบ มีไม้มีค่านานาชนิด กับมีของป่าและทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ด้วย คณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดินได้ตรวจพิจารณาแล้วเห็นควรสงวนไว้สนองความต้องการของประเทศชาติให้ยั่งยืนตลอดไป กระทรวงเกษตรจึงได้เสนอร่างกฎกระทรวงมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว มีมติรับหลักการ และให้ส่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๐ น.

△

LI RT

คำปราศรัย ของ

นายกรัฐมนตรี

เนื่องในวันครบรอบปีแห่งการแต่งตั้งรัฐบาล

๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๐

พี่น้องประชาชนชาวไทยที่รักทั้งหลาย

ในโอกาสที่วันคล้ายวันแต่งตั้งรัฐบาลปัจจุบันได้เวียนมาครบรอบปีอีกครั้งหนึ่ง ในวันนี้ ในฐานะที่รัฐบาลนี้ถือว่าพี่น้องประชาชนชาวไทยทุกคนเป็นเจ้าของประเทศร่วมกัน ข้าพเจ้าในนามรัฐบาล จึงใคร่ขอนำเอาสภาพการณ์ของประเทศและผลงานบางประการ ของรัฐบาลมาชี้แจงให้ทุกท่านได้ทราบบ้าง ตามสมควรแก่เวลา ส่วนผลงานของบรรดา กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา นั้น ทางสำนักงานประมาณได้นำเอามาประมวล พิมพ์เป็นเอกสาร แจกจ่ายไปยังหน่วยราชการ บรรดาสื่อมวลชน ตลอดจนห้องสมุด ประชาชน ห้องสมุดของเทศบาลและสถานศึกษาต่าง ๆ แล้ว ซึ่งท่านผู้สนใจอาจหาอ่าน ได้ไม่ยากนัก ข้าพเจ้าจึงไม่ยอมนำเอามากล่าวให้เป็นการเสียเวลาท่านผู้ฟังทั้งหลายในที่นี้

ในระยะรอบปีที่ผ่านมา สภาพการณ์โดยทั่ว ๆ ไป ของประเทศไทย แม้ว่าจะมีการพยายามก่อความบ่อนทำลายของฝ่ายคอมมิวนิสต์อยู่บ้าง ก็ยังนับว่ามีความเป็นอยู่สงบเรียบร้อยเป็นอย่างมาก และถ้าหากจะเปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ ในทางเอเชียอาคเนย์ด้วยกันแล้ว ก็นับว่าประเทศที่รักของเรามีความร่มเย็นเป็นสุขดีที่สุดในประเทศหนึ่งที่เดียว การที่เป็นเช่นนี้ต้องนับว่าเป็นเพราะพระบารมีปกเกล้า ๆ คือ เราชาวไทยต่างถวายความจงรักภักดีต่อองค์พระประมุขแห่งชาติ ด้วยการยึดมั่นพร้อมเพรียงกัน จึงได้เป็นเครื่องกลบฝังจิตใจให้ชาวไทยทุกเพศและวัยไม่หวั่นไหวไป ตามคำยุแหย่ ชักชวน ของ ผู้คิดร้ายต่อประเทศชาติ และนอกจากนั้นก็เป็นด้วยการที่รัฐบาลได้เอาใจใส่แผ้วระแวงระวังเหตุการณ์ร้าย แล้วรีบเข้าระงับปราบปรามด้วยความเฉียบขาดอยู่ตลอดมา ด้วยความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองดังกล่าวมานี้ได้เป็นโอกาสอันดีให้เราชาวไทย สามารถทำมาหากินได้โดยสะดวกยิ่งไม่ว่าจะในด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หรือทำการค้าขาย ประกอบกับทาง

LIART

รัฐบาลได้วางแผนพัฒนาการประเทศชาติขั้นต้นสนับสนุนด้วย จึงได้ช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชนเจริญรุ่งเรืองมาด้วยดี ในขณะนี้เรากำลังย่างเข้าสู่ปีที่ ๒ ของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจแผนที่ ๒ ของประเทศอันมีระยะ ๕ ปี ซึ่งได้เริ่มมาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ และจะสิ้นสุดลงในปลายเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้างหน้า

ผลการพัฒนาตามที่ได้ดำเนินการมาตามแผนนี้ เป็นเวลา ๑ ปีเศษแล้วนั้น ส่วนใหญ่ได้ผลตามเป้าหมายทุกประการ และได้ผลอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก ดังจะเห็นได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศชาติในปี ๒๕๑๐ นี้ มีมูลค่าสูงกว่าเมื่อต้นปีเริ่มโครงการคือ ปี ๒๕๐๙ ถึง ๓๙,๗๔๙ ล้านบาท กล่าวคือในปี ๒๕๑๐ มีมูลค่า ๙๙,๑๐๑ ล้านบาท และต้นปี ๒๕๐๙ มีมูลค่าเพียง ๕๙,๓๕๒ ล้านบาทเท่านั้น ทั้งนี้ หมายความว่า ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๖๑ ระหว่างระยะเวลาดังกล่าว หรือเท่ากับอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๘.๗ ต่อปี และปรากฏว่าในระยะ ๔ ปีหลังจากนี้จะได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๐ ต่อปี ทั้งนี้ก็คิดตามราคาปัจจุบัน ความเจริญทางเศรษฐกิจดังกล่าวมาแล้วนี้ โดยทั่วไปในส่วนรวมย่อมทำให้พี่น้องประชาชนได้มีการอยู่ดีกินดีมากขึ้นตามไปด้วย

สำหรับเหตุการณ์บ้านเมืองในรอบปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าได้มีสิ่งที่สำคัญ ๆ อยู่หลายอย่างที่เหมาะสมจะได้นำมากล่าวไว้ที่นี้ก็คือ

ในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าวิภาวดีรังสิต ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลาฤกษ์เขื่อน “วชิราลงกรณ์” ในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เขื่อน “วชิราลงกรณ์” นี้ประมาณว่าจะสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะมีพื้นที่ชลประทานได้ประมาณ ๑,๐๒๕,๐๐๐ ไร่ ซึ่งจะสามารถช่วยการเกษตรของพี่น้องราษฎรในจังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี ราชบุรี นครปฐม สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม ได้ถึง ๗ จังหวัด

นอกจากนี้ ในวันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ข้าพเจ้าในฐานะนายกรัฐมนตรี ได้ประกอบพิธีเปิดทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๒ ระหว่างระนอง—ตะกั่วป่า และเปิดสะพาน “สารสิน” ซึ่งเชื่อมแผ่นดินใหญ่กับเกาะภูเก็ต เมืองท่าอันนับว่าเป็นอยู่ข้าว—ธัญญา

ทางภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งมีสะพานเชื่อมต่อกับผืนแผ่นดินใหญ่ได้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ และได้อำนวยความสะดวกเป็นอันมากให้แก่พี่น้องชาวภาคใต้ในหลายจังหวัด ในด้านการขนแร่และยางไปสู่เมืองท่าภูเก็ตโดยทางรถยนต์รวมทั้งในด้านการขนส่งสินค้า และการเดินทางไปมาหาสู่กันด้วย

เกี่ยวกับการพัฒนาภาคใต้นี้ยังมีเรื่อง สมควรที่จะได้กล่าว ถึงอีก เรื่อง หนึ่ง คือ ข้าพเจ้าได้ไปประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์มหาวิทยาลัยภาคใต้เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ มหาวิทยาลัยนี้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานนามอันเป็นมงคลยิ่งว่า “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” เป็นที่เรียบร้อยแล้ว นับว่าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยในดินแดนภาคใต้อาจจะหยั่งรากลึกกลงได้และมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองสืบไปตามลำดับ

ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๐ ข้าพเจ้าก็ได้ไปประกอบพิธีเปิดทางรถไฟสายแก่งคอย-บัวใหญ่-คอนสถานีฉนวนารายณ์-บัวใหญ่ ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้สร้างบรรลุป้าหมายตามโครงการของรัฐบาลแล้ว ทางรถไฟสายนี้จะทำให้เกิดผลดีทั้งทางคมนาคมและทางเศรษฐกิจหลายสาขา เพราะนอกจากจะช่วยให้ความสะดวกในการเดินทางของพี่น้องประชาชนตลอดจนการขนส่ง ลำเลียงสินค้าจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือลงสู่ภาคกลางและไปสู่ภาคต่าง ๆ ของประเทศแล้ว ยังจะเป็นการช่วยเปิดภูมิภาคให้เป็นที่ทำมาหากินของประชาชนตามจังหวัดต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่ทางรถไฟสายนี้ผ่านไปได้ถึง ๕ จังหวัด คือ สระบุรี ลพบุรี เพชรบูรณ์ ชัยภูมิ และนครราชสีมา อีกด้วย

ในด้านการป้องกันประเทศก็ได้มีเหตุการณ์อันสำคัญยิ่งอยู่สิ่งหนึ่ง คือ รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ตกลงใจจัดส่งกองอาสาสมัครไทยไปช่วยเหลือประเทศเวียดนามใต้ ตามคำขอร้องขอของประเทศนั้น เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๐ จำนวน ๑ กรม และในต่อมาเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายนนี้ก็ได้มีประกาศแถลงการณ์ของรัฐบาลตกลงใจจะส่งทหารอาสาสมัครไปเพิ่มจำนวนอีกให้เป็น ๑ กองพล ซึ่งการตัดสินใจของรัฐบาลดังกล่าวนี้ นอกจากจะมุ่งช่วยฝ่ายโลกเสรีรักษาสันติภาพและป้องกันสาธารณรัฐ

เวียดนามให้รอดพ้นภัยจากการรุกรานของพวกคอมมิวนิสต์แล้ว ยังเป็นการ “ตัดไฟต้นลม” บัองกันมิให้การรุกรานของคอมมิวนิสต์แผ่ขยายเข้ามาสู่ประเทศไทย มากยิ่ง ขึ้นต่อไปอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะได้ตัดสินใจส่งทหารอาสาสมัครไปช่วยเวียดนามได้ครั้งนี้ รัฐบาลก็ได้เตรียมการไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดีแล้วที่จะไม่ให้กำลังบัองกัน ประเทศลด น้อย ดอยลงไป แต่ประการใด ทั้งนี้เพราะได้จัดบำรุงกองทัพทั้งสามคือ กองทัพบก เรือ และอากาศ ให้มีความพร้อมพร้อมและเข้มแข็งสามารถปฏิบัติการรบเพื่อ บัองกันประเทศชาติให้ทุกขณะเป็น อย่างก็อยู่แล้ว

เรื่องสุดท้ายที่ข้าพเจ้าเห็นสมควรนำมากล่าวไว้ ณ ที่นี้ เพราะได้มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันอยู่ ด้วยความสนใจมิใช่น้อยก็คือ เรื่องการร่างรัฐธรรมนูญ เรื่องนี้แม้จะอยู่นอกหน้าที่ของรัฐบาลก็ตาม แต่ก็มีคนพยายามเอามาเกี่ยวพันกันอยู่ตลอดเวลา และว่าเป็นการไม่ประหยัดบ้าง ไม่เร่รวัคบ้าง เป็นต้น ข้าพเจ้าเองก็ได้ให้ความสนใจอยู่มิใช่น้อย โดยเฉพาะในเรื่องที่ว่าไม่ประหยัดเพราะต้องจ่ายเงินเดือนสมาชิกสภาร่าง รัฐธรรมนูญมานาน นั้น ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับรัฐบาลในด้านการจัดสรรงบประมาณอยู่ด้วย ในเรื่องการจ่ายเงินเดือนนี้ถ้าศึกษาให้ถี่ก็จะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องที่เราจะต้องจ่ายอยู่แล้ว ถึงเราจะไม่จ่ายให้สมาชิกสภา ร่างรัฐธรรมนูญเราก็จะต้องจ่ายให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่จะต้องเลือกตั้งเข้ามาอยู่ก็เพราะเราจำต้องมีฝ่ายนิติบัญญัติอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าเราจะใช้ “ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร” หรือจะใช้ “รัฐธรรมนูญ” ก็ตาม ฉะนั้น การที่ว่าไม่เป็นการประหยัดจึงเป็นการที่ยังช้คกับความจริงอยู่มาก

สำหรับในเรื่องเร่รวัคการร่างรัฐธรรมนูญนั้น ข้าพเจ้าใคร่ขอกล่าวย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่อยู่นอกอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล และเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างดำเนินการของบรรดาสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งขึ้นโดยเฉพาะ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเหล่านี้แต่ละท่านต่างก็มีเสรีในการดำเนินการด้วยกันทั้งสิ้น ไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดจะสามารถไปสั่งให้กระทำการใด ๆ ตามอำเภอใจได้ ตามที่ข้าพเจ้าได้เคยศึกษามาว่าการร่างรัฐธรรมนูญมาได้ทราบว่ามีเหตุที่จำต้องใช้ เวลานาน นั้น

เป็นเพราะในร่างรัฐธรรมนูญใหม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญบางอย่างเพื่อให้รัฐบาลในสมัยต่อ ๆ ไปมีเสถียรภาพในการบริหารบ้านเมืองมากขึ้น เรื่องเสถียรภาพของรัฐบาลนั้นนับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้ารัฐบาลต้องล้มลุกคลุกคลานเปลี่ยนกันอยู่บ่อย ๆ แล้ว การพัฒนาประเทศชาติก็จะกระทำได้อย่างยากมาก ยิ่งกว่านั้น ยงเป็นช่องทางให้ถูกรุกรานจากภายนอกหรือถูกแทรกซึมบ่อนทำลายจากฝ่ายคอมมิวนิสต์ได้โดยง่ายอีกด้วย เราจะเห็นได้ว่าถ้าในระยะ ๕ ปีที่ผ่านมาหากเรามีศึกกลางเมืองอย่างประเทศเพื่อนบ้านแล้ว เราก็จะไม่สามารถพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้ามาได้ถึงเพียงนี้เลย เราคงจะอยู่ในสภาพบ้านแตกสาแหรกขาดอย่างประเทศเหล่านั้นอย่างแน่นอน ๆ ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าคงจะไม่มีคนไทยผู้ใดต้องการเช่นนั้น แต่เรื่องการเปลี่ยนแปลงหลักการดังกล่าวนี้เป็นเรื่องใหม่ และเป็นหลักการใหญ่ที่สำคัญ ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องใช้เวลาพิจารณาและอภิปรายกันมากตามไปด้วย

พี่น้องร่วมชาติที่รักทั้งหลาย ในวาระอันสำคัญคือเป็นวันครบรอบปีแห่งการแต่งตั้งรัฐบาลนี้ ข้าพเจ้าขอยืนยันในแนวทางการบริหารงานของรัฐบาลว่า จะยึดมั่นและดำเนินไปตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภานิติบัญญัติอย่างแน่วแน่ และจะพยายามพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อการอยู่ดีกินดีของพี่น้องประชาชนให้มากที่สุด โดยจะปรับปรุงและขยายกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาลอันเป็นพื้นฐานในทางเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การชลประทาน การทาง และการพลังงาน ให้ดีและมีมากพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมทางก้านการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวของประเทศและการช่วยเหลือชาวนา เพื่อให้มีรายได้ดีและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในก้านการประมงและการประมงสัตว์น้ำก็จะพยายามปรับปรุงและขยายงานให้กว้างขวางที่สุด เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการก้านนี้โดยสะดวกและทั่วถึงกัน ทางก้านการศึกษาและสุขภาพอนามัยก็จะได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษ เช่น เกี่ยวกับการรักษาเอกราชอธิปไตยตลอดจนการรักษาความสงบภายในประเทศด้วย ในก้านผู้บริการงาน คือบรรดาข้าราชการและพนักงานในองค์การของรัฐ ก็จะถูกชักจูงในเรื่องความซื่อสัตย์ สมรรถภาพ และสวัสดิการ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศชาติ ในโอกาสนี้ ในก้านที่เกี่ยวกับประชาชน ข้าพเจ้าใคร่เรียกร้อง

ให้ทุกคนจงรักใคร่มีความสามัคคีอันดีต่อกัน และขอให้ร่วมมือกับทางราชการ เพื่อจักได้ช่วยกันสร้างสรรค์ความสมบูรณ์และมั่นคงให้แก่ชาติอันเป็นที่รักยิ่งของเราทุกคนสืบไป ขอให้ทุกท่านโปรดระลึกอยู่เสมอว่า พลังอันสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศนั้น คือการที่พลเมืองของชาติทุกคนได้ร่วมมือร่วมใจกันสร้างความเจริญก้าวหน้าให้ประเทศชาติ ด้วยความร่วมมือเพียงสามัคคีและด้วยความซื่อสัตย์ ความรักชาติ และความปรารถนาดีต่อบีญภูมิของตนเอง ด้วยเหตุนี้ จึงขอให้พี่น้องชาวไทยทุกคนจงมีความรักใคร่สามัคคีกัน และจงมีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบสัมมาอาชีพอันจะเป็นประโยชน์ แก่ตน และ ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม ขอให้ทุกคนจงร่วมมือร่วมใจกับรัฐบาลในการกำจัดผู้ที่กระทำผิดคิดร้ายต่อชาติไทยเรา เพื่อช่วยกันรักษาแผ่นดินไทยไว้ให้เป็นมรดกตกทอดไปสู่ลูกหลานสืบไปในภายหน้า แผ่นดินไทยนี้บรรพบุรุษผู้กล้าหาญของเราได้ปกป้องรักษาสืบเนื่องกันมาด้วยความเหนื่อยยากเพียงใด คนไทยทุกคนคงรู้ดี ฉะนั้น เราจักต้องช่วยกันปกป้องรักษาไว้ให้ยืนยงคงอยู่ตลอดไป โดยจักต้องไม่ยอมปล่อยให้ข้าศึกศัตรูผู้ใดมาแย่งยึดหรือทำลายลงได้เป็นอันขาด

ในสุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรีวิรัตนตรัยตลอดจนขอ อัญเชิญปวงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ไคโปรดพิทักษ์รักษาพี่น้องประชาชนทุกคนให้รอดพ้นจากโรคาพยาธิ พิบัติและอุบัติเหตุร้ายทุกประการ ขอจงได้โปรดบันดาลให้ทุกคนทำมาค้าขึ้น มีรายได้ดี มีความสมหวังในสิ่งที่ชอบที่ควรตั้งปรารถนา และจงประสบแต่ความผาสุกทุกทีพาราตรีกาลตลอดไป.

สวัสดิ์.

△

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันศุกร์ ที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะกรรมการธนาคารกสิกรไทย จำกัด ฝ่าฝืนทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย จำนวน ๕๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

วันเสาร์ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเบ็ตตีก “ชลาทรร” และทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ตึกคนไข้สามัญ ณ โรงพยาบาลจังหวัดชลบุรี

ภายหลังนั้น เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารวิทยาลัยเผยแผ่พระพุทธศาสนาของมูลนิธิธรรมมหาธาตุวิทยาลัย ณ ตำบลบ้านกระตังลาย อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

วันจันทร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินยังลานพระราชวังดุสิต ในพิธีสวนสนามของหน่วย

LI RT

ทหารรักษาพระองค์ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อเสด็จ ฯ ทรง
พลแล้ว เสด็จ ฯ ขึ้นประทับบนพลับพลา ผู้บัญชาการทหารบกกราบบังคมทูลถวายพระพร
ชัยมงคลแล้ว นำทหารถวายสัจย์ปฏิญาณ ภายหลังนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานพระบรมราโชวาท และทรงรับการเคารพจากขบวนทหาร ซึ่งสวนสนามผ่าน
ที่ประทับ

วันอังคาร ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๐

เนื่องในการพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันนี้นำเวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วย
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ มายังพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับเหนือพระที่นั่งสุทไธสน์กาญจนสิงหาสน์ บนพระราชบัลลังก์
ภายใต้ฉัตรพญามหาเศวตฉัตร พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ฯพล ฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายก
รัฐมนตรี และพลเอก หลวงสุทธีสารวรรณกร ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ กราบบังคมทูล
พระกรุณาถวายพระพรชัยมงคลตามลำดับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัส
ตอบ เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

ภายหลังนั้น ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
ข้าราชการ นิสิต นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน คณะกรรมการของมูลนิธิและสมาคมต่าง ๆ
เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรม
ราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินมายังวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ทรงรับคำถวายพระพรชัย
มงคลของบรรพชิตญวนและจีนแล้ว เสด็จ ฯ เข้าสู่พระอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวทรงจุกฐูปเทียนบูชาพระมหามณีร์รัตนปฏิมากร พระสัมพุทธพรรณี และพระพุทธรูป
ฉลองพระองค์ ทรงจุกฐูปเทียนเครื่องนมัสการ แล้วทรงจุกฐูปเทียนบูชาเทพคานพเคราะห์
เสด็จพระราชดำเนินลงสู่มุขหน้าพระอุโบสถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทาน

ราชสังคหวัดดูแลข้าทูลละอองธุลีพระบาทผู้สูงอายุแล้ว เสด็จพระราชดำเนินยังพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนสัญญาบัตร พัดยศ ไตร แก้วพระสงฆ์ซึ่งพระราชทานสมณศักดิ์ใหม่เสร็จแล้ว ทรงจุกฐูปเทียนพระมหามงคล เทียนเท้าพระองค์ และฐูปเทียนบูชาพระพุทธรูป เทวรูปพระเคราะห์ แล้วทรงจุกฐูปเทียนเครื่องนมัสการ ทรงศีลแล้ว เสด็จพระราชดำเนินขึ้นพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ทรงจุกฐูปเทียนบูชาพระสยามเทวาธิราช แล้วเสด็จ ฯ ออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระสงฆ์ ๖๐ รูป เจริญพระพุทธมนต์พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา จบแล้ว สมเด็จพระราชอาณานิคมถวายอภิเษก ถวายพระพรลา ในโอกาสที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่บางท่านด้วย

วันพุธ ที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินจากพระตำหนักจักรวาลใหญ่ มายังพระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง ทรงจุกฐูปเทียนบูชาพระสยามเทวาธิราชแล้ว เสด็จพระราชดำเนินออกพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุกฐูปเทียนบูชาพระพุทธรูป เทวรูปพระเคราะห์ แล้วทรงจุกฐูปเทียนเครื่องนมัสการ พระสงฆ์ถวายพรพระจบ ทรงประเคนภัตตาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จแล้ว ทรงจุกฐูปเทียนเครื่องทรงธรรม สมเด็จพระสังฆราชถวายพระธรรมเทศนามงคลวิเศษ กัณฑ์ ๑ จบ พระสงฆ์ถวายพรพระ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประเคนจุกฐูปัจจัยไทยธรรมและเครื่องบูชากัณฑ์เทศน์ พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอภิเษก ถวายพระพรลา

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินออก ณ ท้องพระโรงกลาง พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท คณะทูตานุทูต และผู้แทนฝ่ายกงสุล เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทถวายพระพรชัยมงคลแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา และทรงมีพระราชดำรัสตอบ

วันศุกร์ ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประธานคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย นำนักกีฬาระหว่างประเทศภาคพื้นแหลมทอง ซึ่งจะเข้าแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๔ เผ้าทุลละอองธูตีพระบาท ณ ศาลาผกาภิรมย์

ภายหลังนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประกอบพิธีจุดไฟกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๔ ณ พลับพลาหน้ามุขตะวันออก พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

ต่อมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะกรรมการธนาคารกรุงเทพฯ จำกัด พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่บริหารชั้นผู้ใหญ่ของธนาคาร เผ้าทุลละอองธูตีพระบาท ทุลเกล้าฯ ๖ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ภายหลังนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายจิตติ สุจริตกุล รักษาการในตำแหน่งปลัดกระทรวงการต่างประเทศ นำนายบุญชนะ อัดดากร นายสมชัย อนุমানราชธน นายจรัส เฉลิมเกียรติ และนายอารี บุปผเวส เผ้าทุลละอองธูตีพระบาท กราบถวายบังคมลาไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต วิสามัญ ผู้มี อำนาจ เต็ม ประจำ สหรัฐอเมริกา, สหสาธารณรัฐอาหรับ, สาธารณรัฐบราซิล และประเทศอิหร่านกับสาธารณรัฐปากีสถาน ตามลำดับ

ในตอนเย็น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะทูตานุทูตและผู้แทนฝ่ายกงสุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการ และพ่อค้า กหบดีเผ้าทุลละอองธูตีพระบาท ในงานราชอุทยานสโมสร ณ สวนศิลาลัย ในพระบรมมหาราชวังเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา

วันเสาร์ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีการเปิดการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ ๔ ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ.

LI RT

วันอาทิตย์ ที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้ เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปยังพระที่นั่งอนันตสมาคม ในการรัฐพิธีฉลองวันพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ พระสงฆ์ ๑๕ รูปเจริญพระพุทธมนต์ จบแล้ว ทรงพระเคนภักตอาหาร พระสงฆ์รับพระราชทานฉันเสร็จแล้ว ทรงพระเคนผ้าไตรและจตุปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก ถวายพระพรลา แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ของกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๓๐ ณ บริเวณโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน

วันศุกร์ ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พันเอก พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ทรงเป็นผู้แทนพระองค์เสด็จไปยังท่าอากาศยานดอนเมือง พร้อมด้วยคว้ยหม่อมหลวงสร้อยระย้า ยุคล เพื่อถวายการต้อนรับ สมเด็จพระเจ้ามหาธีรวิคิตลาว ซึ่งเสด็จกลับจากเยือนประเทศอินเดียเป็นทางราชการ

วันเสาร์ ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอฯ ไปในพิธีปิดการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๔ ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ ในโอกาสนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทูลเกล้าฯ ถวาย และพระราชทานเหรียญชนะเลิศการแข่งขันเรือใบประเภท โอ. เค. ของกีฬาแหลมทองฯ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา คว้ย

วันจันทร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงออกรับ ฯพณฯ พลตรี เซอร์ สตีฟเวิน เวียร์ เอกอัครราชทูตนิวซีแลนด์และภริยา เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลา เนื่องในการที่ท่านเอกอัครราชทูตจะพ้นจากตำแหน่งหน้าที่

ต่อมา ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้อุปนายกผู้อำนวยการสภา กษัตริย์ไทย นำนางหรั่งและคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวาย เงินสำหรับพระราชทานแก่สภาภาษาไทย และเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราช- อธิษาศัย

ภายหลังนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาซึ่งสำเร็จ การศึกษาประจำปี ๒๕๑๐ ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร

วันอังคาร ที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คณะกรรมการบริษัท แรงค์ โอเวอร์ซี ฟิล์ม จำกัด และ โรงภาพยนตร์แกรนด์ พร้อมด้วยกรรมการมูลนิธิช่วยเหลือเด็กบุญญาอ่อน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้ จากการฉายภาพยนตร์ โดยเสด็จพระราชกุศลพระราชทานเป็นทุนสร้างตึกฝึกการค้า ให้โรงพยาบาลเด็กบุญญาอ่อน

ต่อจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตออสเตรเลีย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท น้อมเกล้าฯ ถวายเครื่องมือตรวจสายตาสำหรับพระราชทานแก่ มูลนิธิเพื่อการถนอมสายตาและป้องกันตาบอดแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โอกาสนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประธานกรรมการกิตติมศักดิ์ของมูลนิธินี้กับคณะ เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วย

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธียกฉัตรพระประธาน วัดวิเวกวาสุพัค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันพุธ ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยเครื่องบินพระที่นั่ง ไปทรงประกอบพิธีเบิกมหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปี ๒๕๑๑ ณ หอประชุมของมหาวิทยาลัย

วันอังคาร ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๑๐

เมื่อค่ำวานนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์ ณ โรงภาพยนตร์แกรนด์ ตามคำอัญเชิญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ เพื่อเก็บเงินรายได้โดยเสด็จพระราชกุศลสร้างวัดวชิราลงกรณวราราม อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชทานเพลิงศพ พลเอก เจ้าพระยารามราฆพ ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์ ๑๐ รูปบังสุกุลแล้ว เสด็จขึ้นสู่เมรุพระราชทานเพลิง

วันพุธ ที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในการเบิกงานวันกาชาด ณ พลับพลา พระลาน พระราชวังดุสิต

LI RT

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๑๐

เนื่องในวันครบรอบ ๒๐๐ ปีที่สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี ทรงกอบกู้เอกราช และอธิปไตยของชาติไทย วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปยังอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี ทรงวางพวงมาลา ทรงจุกธูปเทียนถวายราชสักการะ พระราชครูวามเทพมุนี อ่านประกาศพระบรมราชโองการสกุติบวงสรวงสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันศุกร์ ที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๑๐

เมื่อค่ำวานนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินในงานพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำแก่ผู้บริจาคเงินบำรุงสภาภาษาไทย ณ เวทีลีลาศสวนอัมพร

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเนื่องในงาน “วันกรมสมเด็จพระปรมาธิบดีชิโนรส” ณ ศาลาแก้วกู่ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

วันเสาร์ ที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาบ่าย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอไปทอดพระเนตรการแข่งขันฟุตบอลประเพณี ประจำปี ๒๕๑๐ ระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ

วันอาทิตย์ ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๐

วันนี้เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอมายังพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ทรงจุกธูปเทียนถวายพระพุทธรูปปฏิมาที่พระแท่นนพปฎลมหาเศวตฉัตรแล้ว เสด็จ ฯ ลงบำเพ็ญพระราชกุศลทรงบาตร เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๑๑ ณ สนามหน้าพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

LI RT

ภายหลังนั้น ๓ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาไปทรงดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำประเทศอินเดีย ในโอกาสนี้ปลัดกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าเฝ้าฯ ร่วมอยู่ด้วย

ต่อจากนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พันเอก แสง ชมะสุนทร นำชาติชาย เชี่ยวน้อย ผู้ชนะเลิศมวยของโลกรุ่นฟลายเวท พร้อมด้วยคณะเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท กราบถวายบังคมลาไปชกป้องกันตำแหน่ง ณ ประเทศเม็กซิโก

พระราชโอรสอำนวยการเนื่องในวันประกาศอิสรภาพของฟินแลนด์

เนื่องด้วยวันที่ ๖ ธันวาคม ตรงกับวันประกาศอิสรภาพของฟินแลนด์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระราชโอรสอำนวยการไปยังประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฟินแลนด์ในโอกาสดังกล่าวนี้ มีความว่า

ท่านประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฟินแลนด์

กรุงเฮลซิงกิ

ในโอกาสวันประกาศอิสรภาพของสาธารณรัฐฟินแลนด์ ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีอย่างจริงใจต่อท่านประธานาธิบดี ขออวยพรให้ท่านประธานาธิบดีประสบแต่ความสุข ขอให้ประชาชนฟินแลนด์จงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ และความไพบูรณ์รุ่งเรือง

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพล ร.

สหธนาคารกรุงเทพ จำกัด

สำนักงานใหญ่

เลขที่ 624 ถนนเสาวราช สามแยก พระนคร

โทรศัพท์ 27691-3

สาขาพระนครธนบุรี

ราชวงศ์	เลขที่ 2	ถนนราชวงศ์	โทรศัพท์
ประตูนว (ปทุมวัน)	425/1-2	ถนนราชปรารภ	21383
ธนบุรี (วงเวียนใหญ่)	22-24	ถนนประชาธิปไตย	70569
ท่าเตียน	394/6-7	ถนนมหาธาตุ	60442
บางรัก	1401-3	ถนนเจริญกรุง	24928
มหานาค	1210	ถนนกรุงเกษม	81884
บางกระบี่	336-338	ถนนสุขุมวิท	812650
บางโพ	48/2-3	ถนนประชาราษฎร์ สาย 1	913334
ยมราช	41	ถนนเพชรบุรี	49496
			810126

สาขาต่างจังหวัด

สาขาชลบุรี เลขที่ 797-799 ถนนเจดีย์อานาง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
โทรศัพท์ 2576

สาขาภูเก็ต เลขที่ 81 ถนนภูเก็ต ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
โทรศัพท์ 500-501

LIART

△

นายกรัฐมนตรีไปร่วมพิธีไว้อาลัยอดีตนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย

เมื่อเวลา ๑๖.๒๐ น. วันที่ ๒๐ ธ.ค. ที่แล้ว จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีพร้อมด้วย นายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รัชมารชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ พลโท แสวง เสนาณรงค์ เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี และคณะรวม ๖ คน ได้ออกเดินทางจากท่าอากาศยานดอนเมือง เพื่อไปร่วมในพิธีไว้อาลัยนายฮาโรลด์ โฮลท์ อดีตนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย ซึ่งหายสาบสูญไปในระหว่างการเล่นน้ำทะเล ในพิธีที่จะมีขึ้นในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธ.ค. ๑๐

ได้มีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ อาทิ พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ รองนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน รวมทั้งคณะทูตต่างประเทศไปส่งนายกรัฐมนตรีและคณะเป็นจำนวนมาก จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี ได้ตรวจแถวกองทหารเกียรติยศกองทัพอากาศก่อนที่จะขึ้นเครื่องบินของสายการบินแควนตัสไปยังนครซิดนีย์ ออสเตรเลีย

ก่อนออกเดินทาง นายกรัฐมนตรีได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวว่า นายฮาโรลด์โฮลท์ เป็นผู้มีเจตนาดีต่อฝ่ายโลกเสรี โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากออสเตรเลียมาก ทั้งทางด้านการทหาร สบอ. และตามแผนการโคลัมโบ นอกจากนี้ยังได้สนับสนุนการรบในเวียดนามตลอดเวลา เมื่อถึงแก่อสัญกรรม จึงควรจะไปร่วมพิธีไว้อาลัยด้วย นายกรัฐมนตรีเปิดเผยว่า ในโอกาสที่นายกรัฐมนตรีเดินทางไปร่วมในพิธีไว้

LI RT

อาลัยอดีตนายกรัฐมนตรียอฮานเนสเตรเลียครั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มีพระราชกระแสรับสั่งฝากไปถึงภริยาของนายกรัฐมนตรียอฮานเนสเตรเลีย ทรงแสดงความเสียพระราชนัดดาอย่างสุดซึ้งต่อครอบครัวและทรงฝากพระราชกระแสรับสั่งถึงรัฐบาลออสเตรเลีย ทรงแสดงความเสียพระราชนัดดาต่อประชาชนออสเตรเลียที่กตัญญูต่อนายกรัฐมนตรีที่ลี้ภัย

ผู้สื่อข่าวเรียนถามว่า เนื่องในพิธีไว้อาลัยอดีตนายกรัฐมนตรียอฮานเนสเตรเลียครั้งนี้ ได้มีประมุขของบรรดาประเทศพันธมิตรเวียดนาม รวมทั้งประธานาธิบดีจอห์นสันของสหรัฐ ไปร่วมชุมนุมโดยพร้อมเพรียงกัน และมีรายงานข่าวว่า การหารือระหว่างประมุขของประเทศพันธมิตรเวียดนามจะมีขึ้นในวันพฤหัสบดีนั้น ประเทศไทยมีท่าทีอย่างไร นายกรัฐมนตรีตอบชี้แจงว่า ความมุ่งหมายส่วนใหญ่ของการเดินทางครั้งนี้เป็นไปเพื่อร่วมในพิธีศพ ไม่ใช่เพื่อพบปะประชุมอะไรกัน แต่ถ้ามองเวลาก็อาจจะมีการเจรจากันบ้างเพราะไปพร้อมกันอยู่แล้ว และก็อาจจะมีเรื่องพูดคุยกันบ้างเกี่ยวกับสงครามเวียดนาม แต่ทั้งหมดเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่สามารถจะเปิดเผยได้เพราะถือเป็นความลับสุดยอด สำหรับท่าทีของประเทศไทยเกี่ยวกับสงครามเวียดนามนั้น ประเทศไทยยังยืนยันท่าทีเดิมโดยไม่เปลี่ยนแปลง นั่นก็คือสนับสนุนให้ทำการต่อสู้กับฝ่ายคอมมิวนิสต์ต่อไป

ผู้สื่อข่าวเรียนถามว่า ในระหว่างที่พำนักอยู่ในออสเตรเลียคงจะได้พบหารือกับประธานาธิบดีจอห์นสัน จะมีเรื่องใดหารือกันบ้าง ได้รับคำชี้แจงว่า ส่วนใหญ่คงเกี่ยวกับปัญหาเวียดนาม ผู้สื่อข่าวเรียนถามต่อไปว่า จะพูดถึงปัญหาการช่วยเหลือทางด้านการช่วยเหลือของสหรัฐต่อประเทศไทยด้วยหรือไม่ นายกรัฐมนตรีตอบว่าเราจะเตือนให้มีการส่งมอบเร็วขึ้น อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้ ได้มีการพูดคุยกับเอกอัครราชทูตสหรัฐประจำประเทศไทยแล้ว ซึ่งเอกอัครราชทูตสหรัฐประจำประเทศไทยก็ได้ให้คำรับรองว่าอาวุธ ที่สหรัฐจะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทยเพื่อใช้สำหรับทหารที่จะไปปฏิบัติการในเวียดนามนั้นคงจะเดินทางมาถึงประเทศไทยโดยเร็ว

นายกรัฐมนตรีและคณะได้เดินทางไปถึงนครซิดนีย์ เวลา ๘.๐๐ น. ตามเวลาท้องถิ่น แล้วจะเดินทางไปยังกรุงแคนเบอร์ราเพื่อร่วมในการพบหารือกับบรรดาประมุขของ

ประเทศพันธมิตรเวียดนาม และจะไปร่วมในพิธีไว้อาลัยนายฮาโรลด์ โฮลท์ ที่จะมีขึ้น ณ นครเมลเบิร์น

นายกรัฐมนตรีเดินทางกลับจากออสเตรเลีย

เมื่อเวลา ๒๐.๑๐ น. ก้าววันที่ ๒๓ ธ.ค. ๑๐ ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะซึ่งเดินทางไปร่วมในพิธีไว้อาลัย นายฮาโรลด์ โฮลท์ อดีตนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย ณ นครเมลเบิร์น ออสเตรเลีย ได้เดินทางกลับมาถึงพระนครโดยเครื่องบินของสายการบินแควนตัส ในโอกาสเดียวกันนี้ ประธานาธิบดีเจียน วัน เทียว แห่งสาธารณรัฐเวียดนาม กับคณะซึ่งไปร่วมในพิธีไว้อาลัย นายโฮลท์ ก็ได้เดินทางกลับมาพร้อมกับนายกรัฐมนตรีด้วย เมื่อเครื่องบินจอดที่ลานหน้า ทึกกองบัญชาการกองทัพอากาศแล้ว พลเอก หลวงสุรณรงค์ ผู้แทนพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วย พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ท่านผู้หญิงจงกล กิตติขจร กับรัฐมนตรีและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ทั้งฝ่ายทหาร พลเรือน ตำรวจ ได้ต้อนรับประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเวียดนาม หลังจากนั้น นายกรัฐมนตรีได้นำประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเวียดนาม เข้าสู่ห้องรับรองของกองบัญชาการ กองทัพอากาศ เพื่อประธานาธิบดีจะได้พักชั่วคราวก่อนการเดินทางไปยังสาธารณรัฐเวียดนามต่อไป

ในการกลับจากออสเตรเลียครั้งนี้ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ได้ขอสัมภาษณ์นายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้แถลงว่า การเดินทางไปร่วมในพิธีไว้อาลัย นายฮาโรลด์ โฮลท์ ครั้งนี้ก็เพราะว่า นายโฮลท์นั้นเป็นผู้นำที่เข้มแข็งคนหนึ่งของโลกเสรี และเป็นผู้ที่เปี่ยมมิตรอันสนิทสนมของประเทศไทย การสูญเสียไปครั้งนี้นับเป็นการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ นายกรัฐมนตรีได้แสดงความเสียใจต่อรัฐบาล และประชาชนชาวออสเตรเลีย และโดยเฉพาะต่อภริยาของอดีตนายกรัฐมนตรีออสเตรเลียด้วย นายกรัฐมนตรีแถลงอีกว่า นอกจากนั้น ได้อัญเชิญกระแสดพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งแสดงความเสียพระราชหฤทัยต่ออสัญกรรมของอดีตนายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย แจ้งให้รัฐบาล และประชาชน ตลอดจนครอบครัวของนายโฮลท์ให้ทราบด้วย สำหรับในพิธีไว้อาลัยนี้ ได้

มีประมุขและผู้นำของประเทศต่าง ๆ ไปร่วมด้วยเป็นจำนวนมาก นับเป็นพิธีใหญ่โต สมเกียรติมาก

นายกรัฐมนตรีได้กล่าวถึงการพบกับประธานาธิบดีจอห์นสัน แห่งสหรัฐอเมริกา ว่า ได้พบกัน โดยมีนายพจน์ สารสิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รักษา ราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งร่วมเดินทางเข้าพบอยู่ด้วย นายกรัฐมนตรีกับประธานาธิบดีได้พูดคุยกันถึงเรื่องสถานการณ์ในเวียดนามใต้ และการแทรกซึมของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในไทย สำหรับสถานการณ์ทางคันทหารเวียดนามใต้นั้นฝ่ายพันธมิตร นับว่าได้เปรียบฝ่ายคอมมิวนิสต์มาก ส่วนเรื่องการส่งกำลังทหารไปเพิ่มเติมในเวียดนามใต้ ของไทยนั้น ทางเราได้บอกไปว่าหากทางสหรัฐอเมริกาส่งอาวุธมาให้เราเร็วเราก็จะส่งทหาร ไปได้เร็ว นอกจากนั้นได้พูดคุยกันถึงเรื่องการจัดให้ความสะดวกแก่ทหารอเมริกันในค่ายของ เขา เกี่ยวกับเรื่องของการพักผ่อน เหมือนครั้งที่จัดในประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีกำลังทหารอเมริกัน เข้าไปอยู่ เรื่องนี้ทางการไทยในระดับเจ้าหน้าที่ก็กำลังเจรจากับเจ้าหน้าที่ของสหรัฐ- อเมริกา

ผู้สื่อข่าวได้เรียนถามเกี่ยวกับเรื่องกำลังทหารของไทยเราได้ปะทะกับ พวกเวียคกง นั้น นายกรัฐมนตรีได้ทราบข่าวหรือไม่ นายกรัฐมนตรีตอบว่าได้รับรายงานแล้ว ทราบ ข่าวหลังจากพบกับประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาแล้ว และได้พูดคุยเรื่องนี้กับประธานาธิบดีแห่ง สาธารณรัฐเกาหลี และประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเวียดนาม ซึ่งทั้งสองได้ชมเชยใน ความเก่งกล้าของทหารไทย ซึ่งปฏิบัติการได้อย่างดี และส่งทหารฝ่ายคอมมิวนิสต์เวียคกง ได้เป็นจำนวนมาก ทั้งที่กำลังของฝ่ายเข้าก็มีมากกว่า

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเวียดนามให้สัมภาษณ์

ต่อจากนั้น ผู้สื่อข่าวได้ขอสัมภาษณ์ประธานาธิบดีเจียน วัน เทียว แห่ง สาธารณรัฐเวียดนาม ต่อข้อถามถึงการเดินทางไปออสเตรเลียครั้งนี้ได้พบปะหารือกับบรรดา ประมุขประเทศต่าง ๆ ในปัญหาเวียดนามอย่างไรบ้าง ซึ่งได้รับคำตอบว่าในการไป ออสเตรเลียครั้งนี้ได้พบกับประมุขของประเทศต่าง ๆ ซึ่งร่วมรบในเวียดนาม และทาง

เวียดนามใต้ก็ไต่ขึ้นย่นในเจตนารมณ์อย่างแน่วแน่เช่นเดียวกับเมื่อครั้ง มีการประชุมที่มะนิลา ส่วนการขอกำลังจากประเทศต่าง ๆ เพิ่มเติมนั้นไม่ได้มีการพูดถึง แต่สำหรับประเทศไทย ก็ย่อมเป็นการเข้าใจกันดีแล้วว่า จะเพิ่มกำลังทหารไปอีก ๑๒,๐๐๐ คน ต่อข้อถามเรื่องการเจรจาสงบศึกกับฝ่ายเวียดนามเหนือนี้ ประธานาธิบดีเวียดนามตอบว่า ก่อนเข้ารับตำแหน่ง ประธานาธิบดีก็ได้กล่าวว่า จะส่งจดหมายไปยังประธานาธิบดีเวียดนามเหนือ เพื่อเปิดการเจรจาถึงการสงบศึก แต่ในเรื่องนี้ยังไม่สามารถเปิดเผยถึงวิธีการได้ว่าจะดำเนินการอย่างไร เพราะต้องการทำให้เรียบร้อย ไม่ต้องการให้ฝ่ายใด กุ่ข่าวลือขึ้น ซึ่งจะไม่เป็นผลดีแก่เวียดนามใต้ การติดต่อกันในเรื่องนี้จะสำเร็จหรือไม่ยังไม่อาจกล่าวได้ แต่ก็หวังว่าทางเวียดนามเหนือคงเห็นถึงความปรารถนาดีของเวียดนามใต้

ต่อข้อถามที่ว่าสงครามจะยุติโดยเร็วหรือไม่นี้ ประธานาธิบดีเวียดนามตอบว่า สงครามจะยุติต่อเมื่อเวียดนามเหนือเลิกรุกรานเวียดนามใต้ ส่วนเรื่องการหยุดยิงในเทศกาลคริสตมาสและตรุษเวียดนามนั้น ประธานาธิบดีเห็นว่า ควรจะหยุดยิงระยะสั้น เพราะว่าเป็นครั้งที่แล้ว ฝ่ายเวียคกงละเมิดการหยุดยิงนับร้อย ๆ ครั้ง

หลังจากการให้สัมภาษณ์แล้วประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐเวียดนาม ได้เดินทางกลับไซ่ง่อนโดยเครื่องบินของกองทัพอากาศสาธารณรัฐเวียดนาม เมื่อเวลา ๒๑.๐๐ น.

ทหารอาสาสมัครไทยปะทะกับกำลังของเวียคกง

กองบัญชาการทหารสูงสุดได้ออกแถลงเมื่อคืนวันพุธที่ ๒๐ ธ.ค. เวลา ๒๒.๑๒ น. ว่า กำลังเวียคกงประมาณ ๑ กองทัพ ได้ระดมยิงด้วยเครื่องบินลูกระเบิดและติดตามด้วย การเคลื่อนกำลังเข้าตีที่ตั้งกรมทหารอาสาสมัครทุกหน่วยหลายจุดในเวลาเดียวกัน ทหารไทยสังกัดกรมทหารอาสาสมัครทุกหน่วยได้ทำการต่อต้านเข้าศึกด้วยความองอาจ กล้าหาญและ เกิดเดียว จนถึงขั้นทะลุบ่อน และสามารถต่อต้านกำลังของฝ่ายเวียคกงไว้ได้เป็นผลสำเร็จ ฝ่ายเวียคกงได้รับความสูญเสียมากมาย ทั้งด้านกำลังพลและอาวุธยุทโธปกรณ์ ปรากฏผลจากการสำรวจเมื่อเช้าวันพฤหัสบดี พบศพเวียคกงที่ยังเหลือทิ้งไว้จำนวน ๕๑ ศพ ทั้งได้ทิ้งอาวุธยุทโธปกรณ์ไว้เป็นจำนวนมาก และมีร่องรอยว่าพวกเวียคกงได้ดำเนินการเก็บศพ

ของทหารเวียกงที่ตายออกไปอีกจำนวนหนึ่งซึ่งไม่สามารถจะนับได้ ทหารไทยในกรมทหารอาสาสมัครต้องสูญเสียชีวิตครั้งนี้จำนวน ๖ นาย การปฏิบัติการรบของทหารบกไทยครั้งนี้ นับว่าเป็นวีรกรรมอันยิ่งใหญ่ในสมรภูมิเวียคนาม สมควรได้รับการยกย่องสรรเสริญและสดุดีในวีรกรรมของทหารในกรมทหารอาสาสมัคร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทหารหาญทั้ง ๖ นายที่ต้องเสียชีวิตในการรบครั้งนี้

พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม และ เสนาธิการทหารแดงว่า ได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว ทั้งนี้เพราะว่าหน่วยทหารหน่วยนี้เป็นทหารสังกัดกรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ในสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยและมีพระราชดำริสขอทราบรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างสูง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมกล่าวว่า การปฏิบัติเข้าใจผิดที่คำสั่งทหารไทยของเวียคนามครั้งนี้ นับว่าเป็นการปฏิบัติการที่ใหญ่ที่สุดที่เคยกระทำมาในเขตจังหวัดเบียนหวา โดยมีความประสงค์จะทำลายกองทหารไทยให้สิ้น เพื่อถือเอาชัยชนะครั้งนี้ไปฉลองวันขึ้นปีใหม่ แต่ด้วยความไม่ประมาทและรู้จักหน้าที่ของทหารหาญ ได้ต่อสู้อย่างเต็มที่และเสียสละ การปฏิบัติการของทหารของหน่วยจงอางศึกครั้งนี้ นับเป็นเกียรติประวัติอันสูงยิ่ง และควรจะต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์การทหารของชาติ

พลตรี ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา ผู้บังคับกองกำลังทหารไทยประจำเวียคนาม ซึ่งเดินทางมารายงานข้อราชการได้ชี้แจงว่า ทหารไทยเสียชีวิตในการรบครั้งนี้ ๖ คน ส่วนมากเสียชีวิตเพราะถูกปืนครก สำหรับความเสียหายของฝ่ายข้าศึก ปรากฏว่าในตอนเช้า นับศพได้ ๕๒ คน แต่เชื่อว่ามีข้าศึกที่ต้องเสียชีวิตและถูกเพื่อนลากกลับไป รวมทั้งที่เสียชีวิตจากการโจมตีของเครื่องบินและปืนใหญ่ในตอนเช้าอีก รวมกันแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน พลตรี ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา กล่าวว่าในตอนเช้ามีวันพฤหัสบดี ได้เดินทางไปเยี่ยม

หน่วยทหารไทยเมื่อเวลา ๖.๐๐ น. ปรากฏว่า กำลังใจของทหารไทยเรามาก ทหารทุกคน ยิ้มแย้มแจ่มใสและทำงานกันโดยไม่หวั่นเกรงต่อปืนครกของข้าศึกที่ยังคงระดมยิงอยู่

พลเอก วิสเสียม เวสมอแดนค์ ผู้บัญชาการกองทหารพันธมิตรประจำเวียคนาม ได้มีหนังสือถึง จอมพล ถนอม กิตติขจร ผู้บัญชาการทหารสูงสุด กล่าวยกย่องว่า ทหารไทยมีขวัญดีเยี่ยม นับตั้งแต่ผู้บังคับบัญชาสูงสุดลงไปจนถึงพลทหารที่มีอายุน้อยที่สุด

ภาวะการค้าข้าว

เมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค. ที่แล้ว ได้มีการประชุมคณะกรรมการระดับสูง เพื่อพิจารณานโยบายการค้าข้าวที่ทำเนียบรัฐบาล จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานที่ประชุม ที่ประชุมได้รับทราบภาวะการค้าข้าวและรายงานเกี่ยวกับเรื่องพรีเมียมข้าวและการจัดสรรข้าว และได้พิจารณาสถิติผลผลิตข้าวปี ๒๕๑๐-๒๕๑๑ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติและกรมการค้าข้าว พิจารณาจัดสรรข้าวและวิธีการค้าข้าวไปต่างประเทศในปี ๒๕๑๑ พิจารณาการกำหนดราคาซื้อขายเพื่อพยุงราคาข้าวเปลือกเจ้า และข้าวเปลือกเหนียว สำหรับผลิตปี ๒๕๑๐-๒๕๑๑ ตามที่คณะกรรมการพยุงราคาข้าวเสนอ

การเร่งรัดพัฒนาชนบท

ในการประชุมคณะกรรมการกลางเร่งรัดพัฒนาชนบท ซึ่งมี พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานเมื่อวันที่ ๒๙ ธ.ค. สกก่อนที่ประชุมได้อนุมัติให้มีการขยายงานในเขตเร่งรัดพัฒนาชนบทเพิ่มเติมอีกหลายอย่างคือ ให้เครื่องจักรกลเพิ่มแก่จังหวัดสกลนคร สำหรับใช้ในการสร้างทางลัดลงเพื่อปฏิบัติงานสนับสนุนแก่กองทัพภาคที่ ๒ ทั้งนี้โดยที่ทางการทหารที่กำลังปฏิบัติการปราบปรามและกวาดล้างพวกก่อการร้ายอยู่ในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในเวลานี้ ได้ขอร้องมายังคณะกรรมการกลาง ฯ ว่าขอให้สร้างทางขึ้นเพื่อประโยชน์ในด้านการปราบปราม นอกจากนี้คณะกรรมการกลาง ฯ ยังได้อนุมัติการสร้างทางอีก ๓ จังหวัด คือ จังหวัดร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และจังหวัดสกลนคร โดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทจะได้รับไปดำเนินการร่วมกับทางจังหวัดแต่ละจังหวัดต่อไป

ข่าวสารมีราคาแพง

นายสุนทร หงส์ตถการมภ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ได้ชี้แจงแก่ผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับข่าวสารมีราคาแพงว่า เรื่องนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นห่วงมาก และรับสั่งให้พยายามอย่าให้ราคาสูงเกินไป พระองค์ท่านทรงแสดงความวิตกมาก และรัฐบาลก็ได้พิจารณาโดยลดจำนวนส่งไปขายต่างประเทศจากจำนวน ๑ ล้าน ๕ แสนตัน เหลือ ๑ ล้าน ๓ แสนตัน

เรือหลวงหงันกลับจากปฏิบัติการร่วม ฯ

เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ ธ.ค. ศกนี้ พลเรือเอก จรุง เฉลิมเกียรติ ผู้บัญชาการทหารเรือ ได้เป็นประธานในพิธีต้อนรับเรือหลวงหงันและเรือ ต. ๑๒ ในโอกาสที่กลับมา ผลักเปลี่ยนกำลังพลครั้งจำนวนที่ท่ากรมสรรพาวุธทหารเรือ บางนา เรือทั้งสองได้ไปปฏิบัติการในเวียดนามเป็นเวลา ๑ ปีเต็ม เพื่อปฏิบัติการร่วมกับประเทศพันธมิตรในน่านน้ำต่างประเทศ เพื่อต่อต้านการรุกรานของคอมมิวนิสต์ อันเป็นภัยร้ายแรงต่อประเทศโลกเสรี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อประเทศไทย หลังจากทีนายทหารและทหารพักผ่อนอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ก็จะเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามเดิม

การปราบปรามพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์

การก่อการร้ายของคอมมิวนิสต์ในรอบสัปดาห์สุดท้ายของปีที่แล้ว ได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นกว่าสัปดาห์ก่อน ๆ การปฏิบัติส่วนใหญ่ก็เพื่อดำรงอิทธิพลที่มีอยู่ต่อราษฎรไว้ให้ได้ แต่วิธีการได้เปลี่ยนจากการกระทำต่อราษฎรมาเป็นกระทำต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล เหตุการณ์ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในภาคกลางและภาคเหนือ สำหรับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่นั้นในรอบสัปดาห์ที่กล่าวนี้ได้ปฏิบัติการปราบปรามอยู่ตลอดเวลาโดยมิหยุดยั้ง สามารถปะทะกับพวกก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ได้ ๖ ครั้ง จับพวกก่อการร้ายได้ ๒๗ คน เป็นญวน ๖ คน เข้ามอบตัว ๕ คน ถูกอาวุธเจ้าหน้าที่ตาย ๒ คน เป็นผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการเมือง ๑ คน

สภาวะอากาศของประเทศไทย

พลเรือโท สนิธ เวสารัชชานนท์ อธิบดีกรมอุทกนิยามวิทยาได้แจ้งแก่ผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับสภาวะอากาศของประเทศไทยตลอดภาคฤดูหนาวปีนี้ว่า ตามลักษณะแผนที่อากาศชี้ให้เห็นว่าระยะนี้คือตั้งแต่ปลาย ธ.ค. ที่แล้วนี้ก็มีอากาศสูงจากประเทศจีนผ่านลงมาแต่ไม่สู้แรงนัก จึงทำให้รู้สึกว่าอากาศไม่สู้จะหนาวเย็นเท่าใด แต่จะมีอีกช่วงระยะเวลาหนึ่งในฤดูหนาวของปีนี้ คือตั้งแต่ต้นเดือนมกราคมเป็นต้นไป คาดว่าจะมีความหนาวเย็นมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในระยะนี้ และจะมีความหนาวเย็นขนาดเดียวกับอากาศหนาวในตอนต้นฤดู คือเมื่อต้นเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา ลักษณะอากาศหนาวของประเทศไทยปีนี้เรียกได้ว่าเป็นฤดูหนาวที่แท้จริง.

ข้อเขียนของนักข่าวชาวอเมริกัน

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับนักเขียนและนักข่าวชาวอเมริกันมักจะนำเอาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราเข้าไปเกี่ยวข้องกับงานเขียนของเขาอยู่เสมอ ความจริงเท่าที่เราคุยกันด้วยความเป็นธรรมอย่างแท้จริงแล้ว เขามีได้ใจหรือตั้งใจจะเขียนเฉพาะที่เกี่ยวกับประเทศไทยเท่านั้น และหนังสือพิมพ์ของอเมริกันเป็นหนังสือพิมพ์ที่ฝึกฝนในพรรคการเมืองนั้นบ้าง พรรคการเมืองนั้นบ้าง ฉะนั้นนโยบายในการเขียนสารคดีต่าง ๆ ย่อมโอนอ่อนไปตามนโยบายของพรรคการเมืองนั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกล่าวว่า เป็นที่น่าเสียใจที่หนังสือพิมพ์เหล่านั้นได้มาฟ้องศาลพระยุคลบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับตัว ซึ่งเป็นเรื่องที่เราไม่สามารถจะบังคับเป็นอย่างอื่นไปได้ จึงต้องทำด้วยการโฆษณาตอบโต้ตามที่รัฐบาลได้กระทำไปแล้ว และเป็นที่น่ายินดีที่ได้เห็นบรรดาหนังสือพิมพ์และประชาชนเราได้ตอบและไม่เห็นด้วยกับหนังสือพิมพ์อเมริกันที่กล่าวหาเช่นนั้น ทั้งนี้เพราะคนไทยทุกคนย่อมรู้จักดี พระราชาธิราชย์ที่ดี พระมหากษัตริย์คุณต่าง ๆ ก็ดี ที่ได้พระราชทานต่อพสกนิกรชาวไทยนั้น ข้อเท็จจริงทรงประเสริฐอย่างใด เพราะฉะนั้นในวงการประหารราชฎของไทยเราก็ไม่ควรที่จะต้องไวยวายไปเกินกว่าเหตุ ที่ว่าเกินกว่าเหตุนี้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นมิตรประเทศเราอยู่ใน
วิกฤตการณ์เช่นนี้กำลังต้องการความสามัคคีและแน่นแฟ้น อย่าเอาเหตุเล็กขึ้นมาทำลาย
ผลประโยชน์ส่วนใหญ่

ส่งศพทหารกรมอาสาสมัครมาถึงคอนเมือง

เมื่อวันที่ ๒๘ ธ.ค. ที่แล้ว ศพของทหาร "จงอางศึก" กรมทหารอาสาสมัคร ๘ นาย
ซึ่งได้เสียชีวิตจากการรบอย่างดุเดือดและสร้างเกียรติประวัติอันสูงส่งแก่ประเทศชาติได้เดินทาง
มาถึงประเทศไทย และได้รับการต้อนรับอย่างยิ่งใหญ่สมเกียรติวีรบุรุษของชาติ เครื่อง
บิน ซี. ๑๒๓ ของกองทัพอากาศได้นำศพทหารทั้ง ๘ นายจากเวียตนามมาถึงสนามบินทหาร
กองบินน้อยที่ ๖ คอนเมืองในตอนเช้า มีนายทหารชั้นผู้ใหญ่และผู้มีเกียรติยศจนญาติมิตร
ของผู้เสียชีวิตไปคอยต้อนรับ เมื่อเสร็จพิธีต้อนรับที่สนามบินแล้ว เจ้าหน้าที่ไปเชิญศพ
ทหารหาญทั้ง ๘ ขึ้นตั้งบนรถปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน จากนั้นได้เคลื่อนไปตามถนนสาย
ต่าง ๆ เข้าสู่วัดโสมนัสวิหาร ตลอดเส้นทางได้มีประชาชนนับหมื่นเรียงรายสองข้างทาง
แสดงความกมลระศพบเพื่อนร่วมชาติซึ่งได้เสียสละเป็นชาติพลีในครั้งนี้ ทหารหาญทั้ง ๘ นาย
ได้เสียชีวิตในการรบกับเวียตกงเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ในการรบวันนั้น นอกจากทหารที่
เสียชีวิตดังกล่าวแล้ว ทหารไทยได้รับบาดเจ็บอีก ๑๓ คน ในจำนวน ๑๐ คนกำลังนอนพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ฯ

การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหัวราชอาณาจักร

เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๑๐ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. ถึง ๑๖.๐๐ น. ได้มีการ
เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหัวราชอาณาจักร (ยกเว้น เทศบาลนครกรุงเทพ-ธนบุรี)
รวม ๑๑๘ เทศบาล

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนี้ กระทรวงมหาดไทยได้เปิดรับสมัครผู้รับ
เลือกตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๘ ถึง ๒๒ พฤศจิกายน ที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้ง
จากเทศบาลต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น ๗,๗๕๗ คน เทศบาลที่มีผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งมากที่สุดได้
แก่เทศบาลเมืองบัตธานี มีผู้สมัครทั้งสิ้น ๑๕๖ คน รองลงมาได้แก่เทศบาลเมืองหนองคาย
มีผู้สมัคร ๑๒๕ คน เทศบาลที่มีผู้สมัครมากที่สุดเป็นอันดับ ๓ คือเทศบาลเมืองอุบลราชธานี

มีผู้สมัครรวม ๑๐๗ คน สำหรับเทศบาลที่มีผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งน้อยที่สุดได้แก่เทศบาลตำบลวังสิงห์ จังหวัดชัยนาท มีผู้สมัครเพียง ๒๕ คน

ในการเลือกตั้งดังกล่าวนี้ได้แบ่งเทศบาลออกเป็น ๓ ประเภทคือ เทศบาลนคร มีอยู่เพียงแห่งเดียว คือเทศบาลนครเชียงใหม่ มีผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งรวม ๑๑๖ คน สำหรับเทศบาลนครนี้จะมีสมาชิกสภาเทศบาลรวมทั้งสิ้น ๒๕ คน ประเภทที่สองคือเทศบาลเมืองมีทั้งสิ้น ๘๒ เทศบาล แต่ละเทศบาลจะมีสมาชิกสภา ๑๘ คน ประเภทที่สามคือเทศบาลตำบลมีอยู่ด้วยกัน ทั่วประเทศ ๓๕ เทศบาล แต่ละเทศบาลจะเลือกตั้งสมาชิก ๑๒ คน

การเลือกตั้งที่มีขึ้นครั้งนี้ ดำเนินการโดยเทศบาลแต่ละแห่งเองทั้งหมด แต่รัฐบาลได้อนุมัติเงินงบประมาณช่วยเหลือจำนวน ๓ ล้านบาท และกระทรวงมหาดไทยได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ไปสังเกตการณ์ตามเทศบาลต่าง ๆ รวม ๓๓ นาย เพื่อให้การเลือกตั้งครั้งนี้ดำเนินไปโดยความเรียบร้อยบริสุทธิ์และยุติธรรมสมความมุ่งหมายของทางราชการ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ดังกล่าวนี้ ทำหน้าที่เฉพาะการสังเกตการณ์ได้เริ่มออกเดินทางตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย คาดหมายว่า จะทราบผลการเลือกตั้งของเทศบาลต่าง ๆ ทั้งหมดทั่วราชอาณาจักรโดยเรียบร้อยหลังจากการเลือกตั้งแล้วประมาณ ๓ วัน สำหรับการหาเสียงเลือกตั้งที่ดำเนินมาแล้วซึ่งได้มีการกำหนดห้ามมิให้ผู้สมัครดำเนินการหาเสียงในเรื่องที่เกี่ยวกับนโยบายแห่งรัฐหรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และให้จำกัดเฉพาะปัญหาการสร้างเสริมความเจริญให้แก่ท้องถิ่น ซึ่งเป็นเป้าหมายโดยตรงของการบริหารงานเทศบาลนั้น ปรากฏว่า ส่วนใหญ่การหาเสียงเป็นไปอย่างคึกคัก แต่ก็เรียบร้อยแทบทุกแห่ง

การจรรูปปกครองนครหลวง

เมื่อวันที่ ๒๗ ธ.ค. ๑๐ นายถวิล สุนทรสารทูล ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับการจรรูปนครหลวง ซึ่งจะมีขึ้นในอนาคตว่า การจรรูปนครหลวงนั้น ทางกรม ได้วางรูปไว้ ๒ แบบ คือแบบหนึ่งเป็นแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มี

จังหวัดมีเทศบาลและสุขาภิบาล โดยมีการรวมเขตหรือรวมท้องที่เข้ามา ส่วนอีกแบบหนึ่ง จัดเป็นเขตเทศบาลทั้งหมด ไม่มีจังหวัด ไม่มีอำเภอและสุขาภิบาล ผู้ว่าการนครหลวง และนายกเทศมนตรี เป็นโดยการแต่งตั้ง ส่วนสมาชิกนั้นมีการเลือกตั้งเหมือนกันทั้ง ๒ แบบ ปัญหาจึงอยู่ที่ว่า จะทำเป็นรูปเทศบาลเต็มเขตหรือจะเอาแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่รวมเขตเข้ามา

ปลัดกระทรวงมหาดไทยชี้แจงต่อไปว่า เรื่องการจัดรูปนครหลวงได้มีความคิดเห็นแยกออกเป็น ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ควรจะทำเป็นรูปเทศบาลเต็มเขต เพราะขึ้นชื่อว่านครหลวงแล้ว ควรทำให้เต็มรูป ไม่ควรมีจังหวัด และสุขาภิบาลอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่า จะทำเช่นนั้นไม่ได้เพราะท้องดินมีความเจริญไม่เท่ากัน จำเป็นจะต้องแบ่งออกไปตามรูปที่เป็นอยู่ในขณะนี้ บางแห่งยังมีเรือกสวนอยู่ ถ้าทำแบบสุขาภิบาล การดำเนินงานจะยากกว่า นอกจากนั้นถนนหนทางก็ยังไม่ทั่วถึง นายถวิล สุนทรสารทูล กล่าวต่อไปว่า ถ้าจัดเป็นรูปเทศบาลเต็มเขต อำเภอต่าง ๆ ก็จะไปเปลี่ยนเป็นรูปแขวง ซึ่งเวลานี้มีอยู่กว่า ๑๐ อำเภอ

ผู้สื่อข่าวเรียนถามว่า การจัดรูปนครหลวงคงกล่าวจะมีกี่สภา นายถวิล สุนทรสารทูล ตอบว่า เรื่องนี้ก็ยอมแล้วแต่ว่า รัฐบาลจะรับในรูปใด ถ้ารับในรูปที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ก็มีหลายสภาคือสภาจังหวัด สภาเทศบาล และยังมีสุขาภิบาลอีกด้วย ถ้ารับอีกรูปหนึ่ง ก็มีเพียงสภาเดียวคือ สภาของเทศบาล เพราะทั้งหมดเป็นเขตเทศบาล สุขาภิบาลซึ่งเปลี่ยนเป็นแขวงต้องมาขึ้นอยู่กับเทศบาล

ผู้สื่อข่าวเรียนถามว่า นายกเทศมนตรีเห็นว่าการเลือกตั้งหรืออย่างไร นายถวิล สุนทรสารทูล ตอบชี้แจงว่า ถ้ามีการเลือกตั้งก็ไม่ใช้การปกครองในรูปนครหลวง ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ยกตัวอย่างเช่น นครลอนดอนและที่โตเกียว นายกเทศมนตรีล้วนแต่มีการแต่งตั้งทั้งสิ้น ไม่มีการเลือกตั้ง เพราะถือว่านครหลวงเป็นเรื่องสำคัญ ผู้ที่จะมาเป็นนายกเทศมนตรีต้องใกล้ชิดกับรัฐบาล ถ้าหากเป็นคนละพรรคกับรัฐบาลแล้ว การดำเนินงานก็อาจจะลำบาก ซึ่งอันนี้เองก็คือเป็นหลักปกครองที่ถูกต้อง อยากรู้ก็ตามเท่าที่ทราบบางแห่งก็มีการเลือกตั้ง แต่โดยหลักการที่นิยมกันอยู่ นายกเทศมนตรีเป็นโดยการแต่งตั้งและทั้ง ๒ อย่างก็มีทั้งผลดีและผลเสียด้วยกัน

